
ส่วนที่ 2

การวางแผนโครงการนำร่อง

บทที่ 8

การศึกษาความเป็นไปได้เบื้องต้นสำหรับโครงการนำร่อง

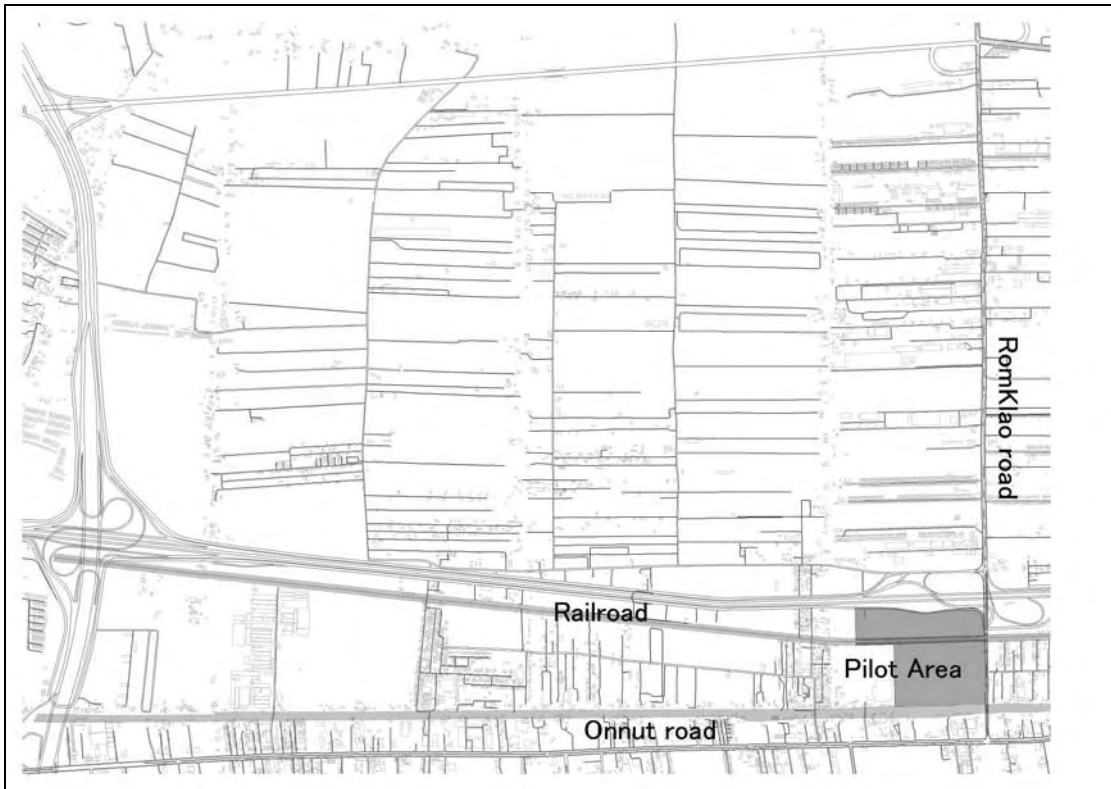
8.1 วัตถุประสงค์ และพื้นที่คัดเลือกสำหรับโครงการนำร่อง

วัตถุประสงค์ในการศึกษาความเป็นไปได้เบื้องต้นของพื้นที่คัดเลือกสำหรับโครงการนำร่องคือ เพื่อสร้างพลังผลักดันให้เกิดการพัฒนาศูนย์ชุมชนย่อยชานเมืองลาดกระบัง โดยการจัดหาข้อมูลสำคัญที่จำเป็นสำหรับการวางแผนและการวิเคราะห์ และวัตถุประสงค์หนึ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของกรุงเทพมหานครในการวางแผน และการดำเนิน โครงการจัดรูปที่ดินที่ได้รับความช่วยเหลือทางด้านเทคนิคจากประเทศญี่ปุ่นมานานกว่าทศวรรษ

การศึกษาความเป็นไปได้เบื้องต้นประกอบด้วยนโยบายการพัฒนา การวางผังด้านสาธารณูปการ การคำนวณอัตราการบินส่วน ประมาณการของเงินลงทุนในโครงการ แผนการเงิน และแผนรายรับและค่าใช้จ่ายเป็นรายปี จากข้อพิจารณาดังกล่าว จะมีการวิเคราะห์การจัดสรรค่าใช้จ่ายระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนและผู้มีส่วนได้เสีย และบทสรุปของการศึกษานี้จะสรุปแผนปฏิบัติการ และประเด็นที่จะต้องดำเนินการต่อไป

พื้นที่นำร่องถูกคัดเลือกจากพื้นที่ศึกษาที่กำหนดจะพัฒนาใน 3 บริเวณตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่กล่าวถึงในบทที่ 6 จากการประเมินผลการวิเคราะห์เบื้องต้นของรูปแบบวิธีการจัดรูปที่ดินสำหรับพื้นที่ทั้ง 3 บริเวณ บริเวณสถานีรถไฟลาดกระบังได้รับคัดเลือกให้เป็นพื้นที่โครงการนำร่องในการดำเนินโครงการ

พื้นที่โครงการนำร่อง มีขนาดพื้นที่ 137.5 ไร่ (22 เฮกตาร์) ตั้งอยู่ด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของพื้นที่ศึกษา โดยซึ่งติดกับสถานีรถไฟลาดกระบัง

ภาพที่ 8.1 ที่ตั้งของพื้นที่โครงการนำร่อง

8.2 สถานการณ์ปัจจุบัน

8.2.1 คุณลักษณะเด่น

คุณลักษณะเด่นของพื้นที่โครงการนำร่องมีดังนี้

1) การเข้าถึงจำกัดมาก

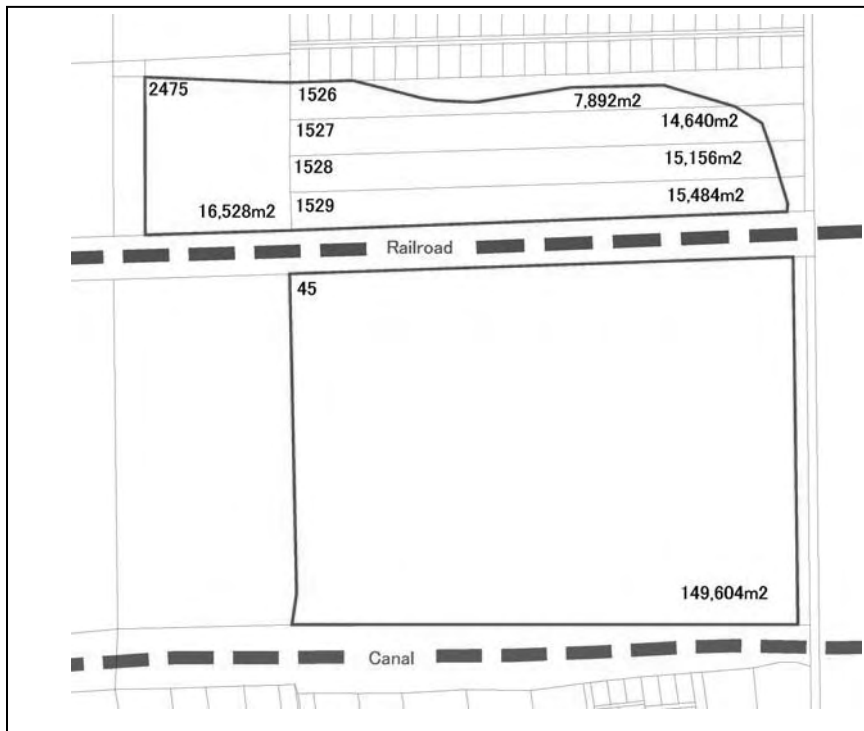
ด้านทิศเหนือของพื้นที่ติดกับทางคู่ขนานของถนนมอเตอร์เวย์ ซึ่งเป็นถนนแบบบรอดวิงทางเดียว จากด้านตะวันตกมุ่งสู่ย่านใจกลางเมืองของกรุงเทพมหานคร ส่วนด้านตะวันออกของพื้นที่ติดถนนร่มเกล้า ซึ่งจัดเป็นถนนสายหลัก แต่ไม่สามารถเข้าถึงได้ เนื่องจากมีโครงสร้างของสะพานข้ามคลองและทางรถไฟขวางอยู่ ส่วนด้านทิศใต้ของพื้นที่มีคลองและถนนอ่อนนุชขนานกัน จึงทำให้ไม่มีทางเข้าพื้นที่โดยตรงไปยังถนนอ่อนนุช ขณะเดียวกัน ถนนสาย NS2 ซึ่งจะเป็นถนนสายหลักที่สำคัญได้ถูกกำหนดแนวสายทางให้พาดผ่านฝั่งตะวันตกของพื้นที่ ในส่วนของระบบขนส่งสาธารณะนั้นมีเส้นทางสายรถไฟของการรถไฟแห่งประเทศไทยผ่านพื้นที่ในแนวตะวันตก-ตะวันออก ทำให้แบ่งพื้นที่โครงการนำร่องนี้ออกเป็นตอนเหนือและตอนใต้ ซึ่งทางรถไฟที่เป็นโครงสร้างในระดับเดียวกับพื้นดินนั้นจะยอมให้ผู้โดยสารข้ามทางรถไฟได้ ขณะที่สถานีรถไฟเชื่อมต่อสนามบินสุวรรณภูมินั้นตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกของถนนร่มเกล้านี้ไม่สามารถเข้าถึงพื้นที่ด้วยรถยนต์ได้

2) ที่ว่างและมีเจ้าของที่ดินน้อยราย

ในปัจจุบัน พื้นที่ทั้งหมดของโครงการนำร่องเป็นที่โล่งรกร้างว่างเปล่า ประกอบด้วยที่ดิน 6 แปลง แต่ละแปลงมีขนาดค่อนข้างใหญ่

ตารางที่ 8.1 กรรมสิทธิ์ที่ดินในพื้นที่นำร่อง

ที่ดินเลขที่	พื้นที่จดทะเบียน (ตร.ม.)	เจ้าของ	หมายเหตุ
45	149,604	A	ด้านใต้ของทางรถไฟ
1526	7,892	B	ด้านเหนือของทางรถไฟ
1527	14,640	C	
1528	15,156	D	
1529	15,484	E	
2475	16,528	F	
รวม	219,304		

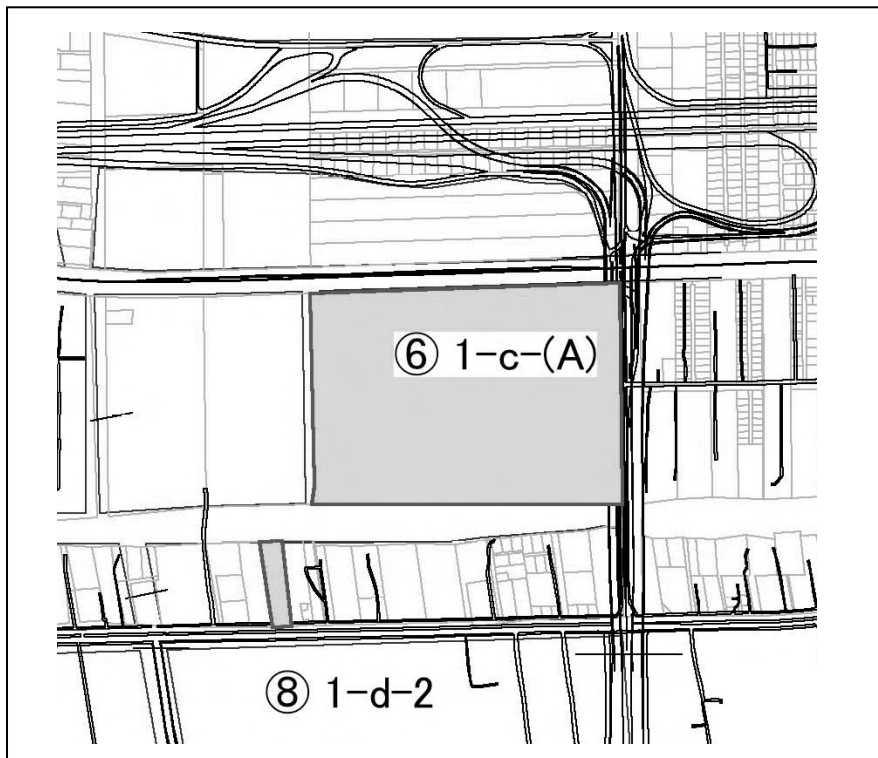
ภาพที่ 8.2 กรรมสิทธิ์ที่ดินของพื้นที่นำร่อง

8.2.2 สภาวะราคาที่ดิน

ข้อมูลราคาที่ดินตามการประเมินราคาอสังหาริมทรัพย์โดยสังเขป ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 8.2 ราคาที่ดินในพื้นที่นำร่อง

	ราคาตลาด (บาท/ตร.ม.)	พื้นที่		การใช้ที่ดิน	ชื่อถนนสายหลัก
		(ตร.ว.)	(ตร.ม.)		
(6)1-C-(A)	6,006	38,374	153,496	ที่ว่าง	ถนนร่มเกล้า
(8)1-d-2	10,140	1,036	4,144	พาณิชยกรรม	ลาดกระบัง

ภาพที่ 8.3 ราคาที่ดินในพื้นที่นำร่อง

8.3 ทิศทางการพัฒนาโดยรวม

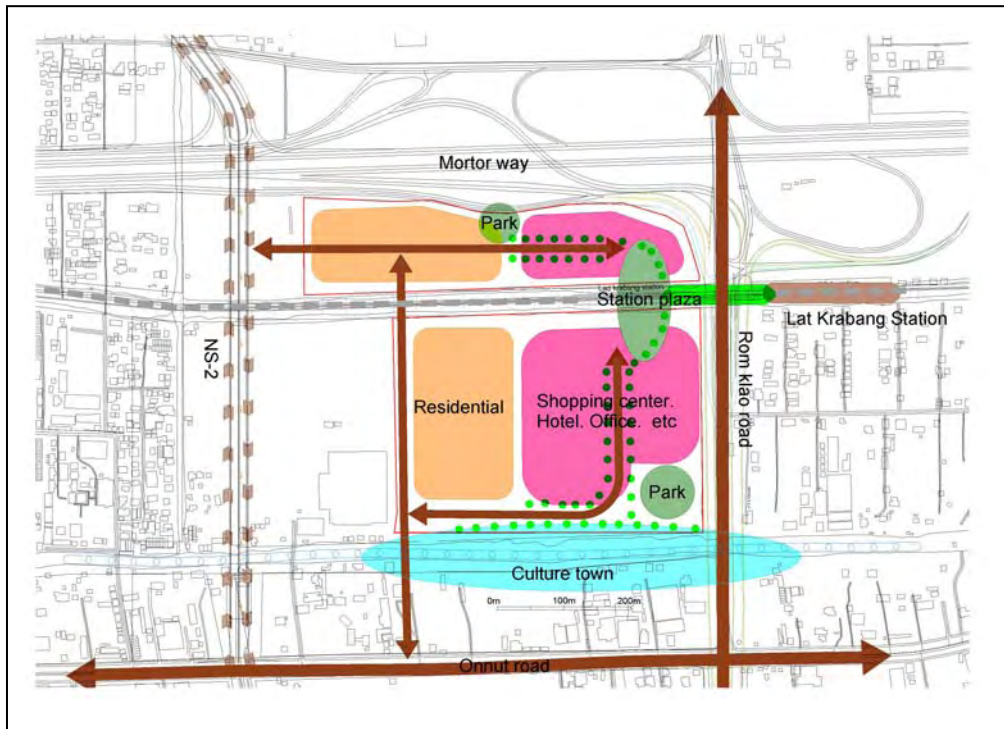
8.3.1 หน้าที่ของเมือง

พื้นที่นำร่องตั้งอยู่ทางด้านตะวันออกของเมืองวัฒนธรรม และตามแผนคาดว่าจะพัฒนาเป็นพื้นที่พาณิชยกรรมในลักษณะของประตูการค้า (air-gate plaza) ส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคตสำหรับพื้นที่นำร่องจำเป็นต้องสอดคล้องกับบทบาทของพื้นที่ที่จะเป็นประตูสู่พื้นที่ศูนย์ชุมชนย่อยทั้งหมด เมื่อพิจารณาถึงศักยภาพในการพัฒนาที่สูงส่ง ทิศทางสำหรับการพัฒนามีดังนี้

- การใช้ประโยชน์ประเภทพาณิชยกรรมและธุรกิจจะเป็นองค์ประกอบเบื้องต้น โดยพิจารณาจากลักษณะของทำเลที่ตั้งและการเชื่อมโยงที่ดีเชื่อมกับสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งที่สำคัญภายหลังจากการพัฒนา
- อาคารชุดและอพาทเมนต์เป็นที่พักอาศัยที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่นี้ เนื่องจากพื้นที่นาร่องอยู่ใกล้กับแนวเส้นทางบินของสนามบินใหม่ ซึ่งคาดว่าจะเสริมผลกระทบด้านมลภาวะทางเสียงในระดับหนึ่ง
- การใช้ประโยชน์ด้านอุตสาหกรรมและกระบวนการวางแผนการขนถ่ายสินค้าที่มีประสิทธิภาพ (โลจิสติกส์) จะไม่อยู่ในข่ายการพิจารณา เพราะพื้นที่นี้เป็นจุดสำคัญจุดแรกที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวแบบวันเดย์ให้มาเยี่ยมชม

8.3.2 ผังแนวคิดในการพัฒนาพื้นที่

สถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสาร (station plaza) จะถูกกำหนดให้สร้างขึ้นทางฝั่งตะวันออกของพื้นที่ ใกล้กับสถานีรถไฟลาดกระบังและเชื่อมโยงถึงกันด้วยทางเดินเท้า โดยสถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสารนี้ตั้งอยู่ริมทางรถไฟทั้งสองฝั่งและจะเชื่อมโยงกับถนนอ่อนนุชทางด้านทิศใต้ และถนนสาย NS-2 ที่วางแผนไว้ทางทิศตะวันตก ในส่วนของการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินนั้น พื้นที่บริเวณโดยรอบสถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสารถูกกำหนดให้เป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการพาณิชยกรรมและธุรกิจเป็นหลัก ส่วนฝั่งตะวันตกของพื้นที่จะใช้เป็นพื้นที่เพื่อการอยู่อาศัย เนื่องจากมีระยะห่างจากสถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสารพอสมควร ทางตอนใต้ของพื้นที่เป็นพื้นที่สำหรับสวนสาธารณะและอาคารพาณิชย์ขนาดเล็ก ซึ่งตั้งอยู่ริมคลอง ขณะเดียวกันได้จัดให้มีทางเดินเท้าเชื่อมต่อพื้นที่ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและจัดให้มีกิจกรรมที่แสดงถึงความเป็นอยู่ของคนกรุงเทพฯ เพื่อดึงดูดกลุ่มนักท่องเที่ยวแบบวันเดย์

ภาพที่ 8.4 ผังแนวคิดพื้นฐานในการจัดวางการใช้ประโยชน์ที่ดินของพื้นที่นำร่อง

8.4 แผนการพัฒนาด้านกายภาพ

ตามผังแนวคิดที่ปรากฏอยู่ในหน้าที่แล้ว จึงมีการจัดวางผังการใช้ประโยชน์ที่ดินและโครงสร้างพื้นฐาน โดยพิจารณาถึงการวางแผนด้านกายภาพเป็นหลัก ซึ่งมีรายละเอียดโดยสังเขปดังต่อไปนี้ ซึ่งหน้าถัดไปจะแสดงภาพประกอบหลักๆ บางภาพที่เกี่ยวข้อง

8.4.1 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการคมนาคมขนส่ง

- ขนาดของสถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสารถูกกำหนดตามแนวทางที่เสนอในการศึกษาของ JICA เรื่อง “การศึกษาการกำหนดแนวทางการพัฒนาสถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสาร และวิธีการพัฒนาสถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสาร (มีนาคม 2548)” สถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสารฝั่งเหนือและฝั่งใต้ครอบคลุมพื้นที่ 4,000 และ 5,000 ตร.ม. ตามลำดับ โดยหน้าที่ของสถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสารฝั่งเหนือมีหน้าที่รองรับระบบการขนส่งรอง (feeder transit system) และที่จอดรถในรูปแบบจอดแล้วจร (park&ride) ขณะที่ฝั่งใต้ทำหน้าที่เป็นจุดเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสารจากรถไฟไปยังรถยนต์ ทั้งนี้ได้จัดมีเตรียมพื้นที่เพื่อเป็นที่จอดรถโดยสารและจุดรับส่งของแท็กซี่ด้วย
- ถนนสายหลักที่เชื่อมโยงจากด้านเหนือของสถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสาร ไปยังถนนสาย NS-2 มีความกว้าง 25 เมตร ถนนสายนี้จะมีจุดตัดกับถนนสาย NS-2 บนทางยกระดับและเชื่อมต่อมายังสถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสาร ส่วนถนนสายหลักที่เชื่อมโยงจากด้านใต้ของสถานี

เปลี่ยนถ่ายผู้โดยสาร เป็นถนนขนาดกว้าง 25 เมตร โดยเชื่อมกับถนนสาย NS-3 ที่เชื่อมโยงระหว่างถนนอ่อนนุชและถนนสายหลักด้านทิศเหนือ

- ส่วนในพื้นที่ที่จะกำหนดให้มีถนน, ซอยขนาด 9-15 เมตร เพื่อการเข้าถึงแปลงที่ดินแต่ละแปลงได้สะดวกมากขึ้น

8.4.2 สวนสาธารณะ

ตามกฎหมายการจัดสรรที่ดินของไทย ที่ดินสำหรับสวนสาธารณะต้องได้รับการจัดสรรภายในพื้นที่โครงการ โดยกำหนดสัดส่วนขั้นต่ำของสวนสาธารณะอยู่ที่ร้อยละ 5 ของพื้นที่โครงการทั้งหมด ในโครงการนำร่อง กำหนดให้มีสวนสาธารณะสองแห่ง โดยแห่งแรกอยู่ทางด้านเหนือ และอีกแห่งหนึ่งอยู่ทางด้านใต้ของทางรถไฟ สวนสาธารณะด้านเหนือจะตั้งอยู่ระหว่างสถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสารกับพื้นที่ที่อยู่อาศัย ส่วนอีกแห่งหนึ่งทางด้านใต้จะตั้งอยู่ริมคลอง และกำหนดให้เป็นจุดขึ้นเรือชมตลาดน้ำ ซึ่งจะพัฒนาเพื่อรองรับกิจกรรมท่องเที่ยวแบบวันเดียว

8.4.3 การใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ

ผังการใช้ประโยชน์ที่ดินนี้จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น เนื่องจากประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายใดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบุให้ต้องดำเนินการ ดังนั้นผังการใช้ประโยชน์ที่ดินจึงได้รวบรวมกฎระเบียบปัจจุบัน และที่คาดคะเนในอนาคตซึ่งจะใช้บังคับในพื้นที่โครงการ รวมทั้งรูปแบบ/ประเภทอาคารที่ถูกสร้างขึ้นในโครงการโดยสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่กำหนดให้มีในพื้นที่นำร่อง ได้แก่

(1) ศูนย์การค้า

ศูนย์การค้าขนาดใหญ่ถูกกำหนดให้ตั้งอยู่ตรงใจกลางในพื้นที่ด้านใต้ของพื้นที่โครงการ เนื่องจากพื้นที่บริเวณดังกล่าวเป็นจุดเชื่อมโยงระหว่างสถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสาร กับถนนสายหลัก ขณะเดียวกันแปลงที่ดินในพื้นที่ดังกล่าวมีขนาดใหญ่ ทำให้เหมาะแก่การก่อสร้างศูนย์การค้าขนาดใหญ่ได้

(2) โรงแรมและอพาทเมนต์

สถานที่พัก เช่น โรงแรมและอพาทเมนต์ประเภทบริการ ถูกกำหนดให้สร้างในบริเวณด้านใต้ของพื้นที่โครงการซึ่งติดกับสถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสาร

(3) อาคารพาณิชย์หนาแน่นต่ำ-ปานกลาง

ร้านค้าขนาดเล็กจะตั้งอยู่บริเวณริมคลองทางด้านใต้ติดกับถนนสายหลัก การวางผังนี้เป็นผลมาจากการเลือกทำเลเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อกำหนดพื้นที่วางที่เป็นสัญลักษณ์ของเมืองวัฒนธรรม ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตและบรรยากาศการใช้ชีวิตของคนไทยในอดีต

(4) อาคารสำนักงาน

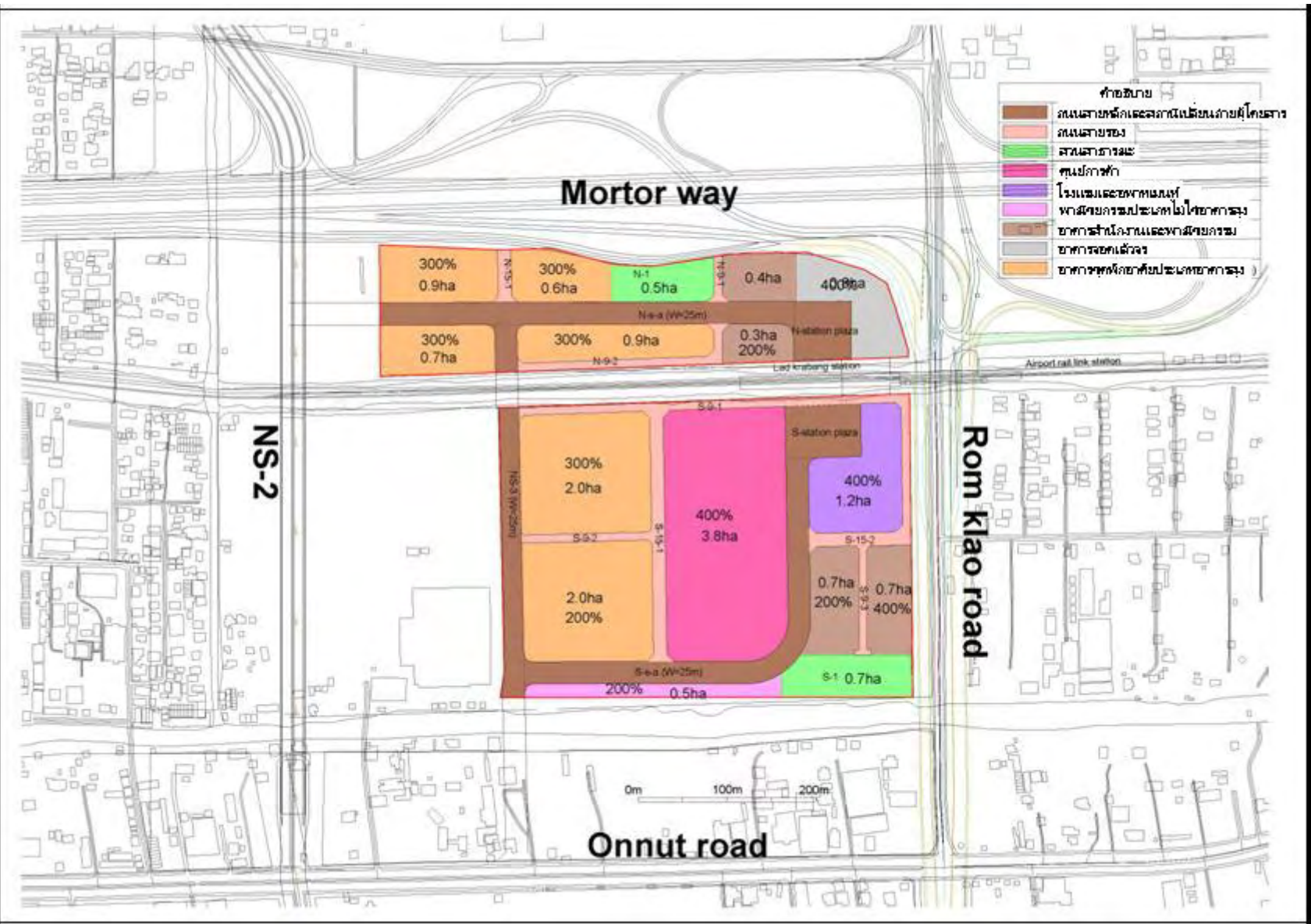
อาคารสำนักงานถูกกำหนดให้ตั้งอยู่บริเวณตอนเหนือของพื้นที่โครงการ ติดกับสถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสาร

(5) อาคารที่จอดรถ

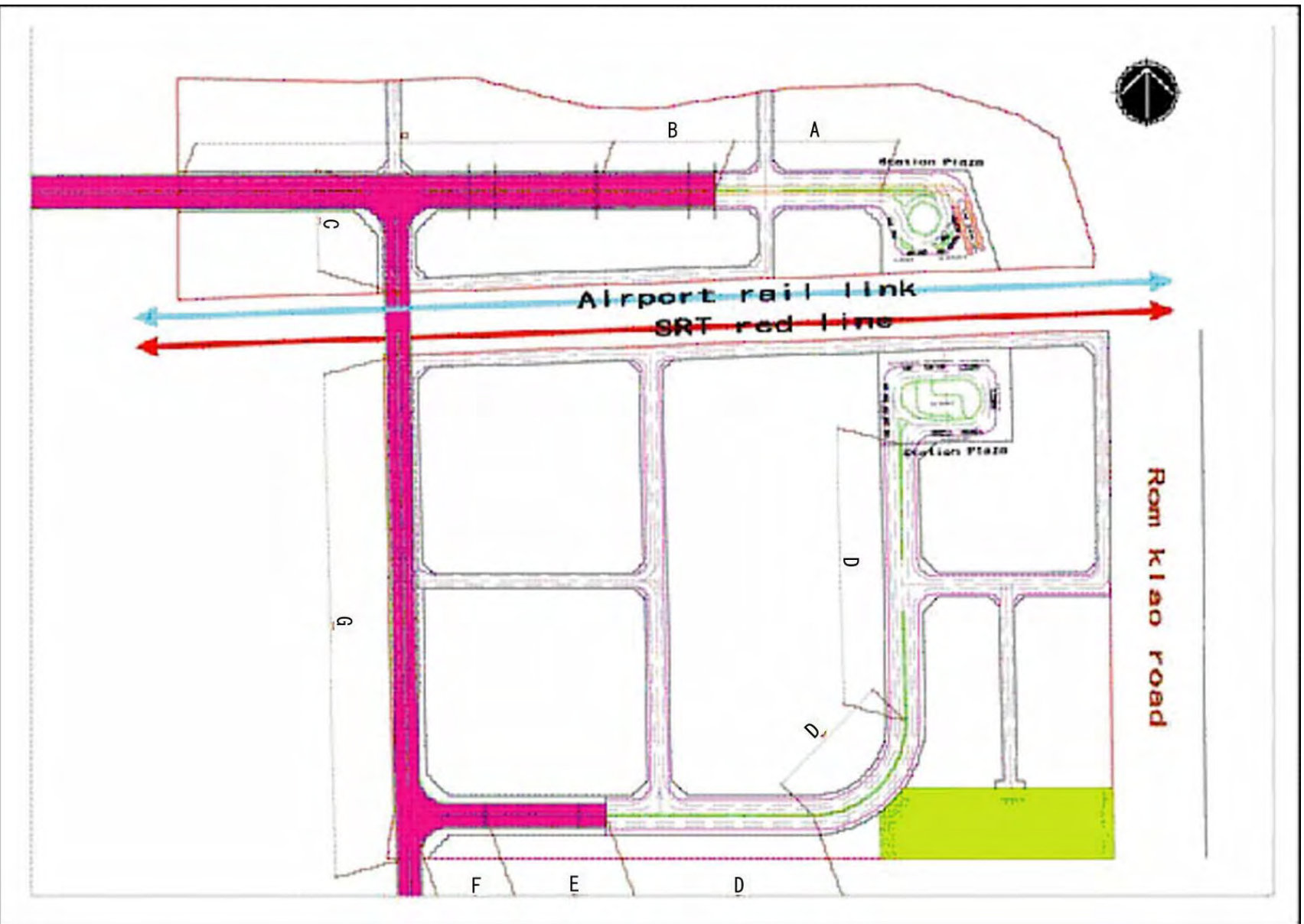
อาคารที่จอดรถจะตั้งอยู่ติดกับสถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสารด้านเหนือ เพื่อเอื้อประโยชน์เป็นจุดเชื่อมโยงเพื่อเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสารแบบจอดแล้วจร

(6) ที่พักอาศัยประเภทอาคารสูง

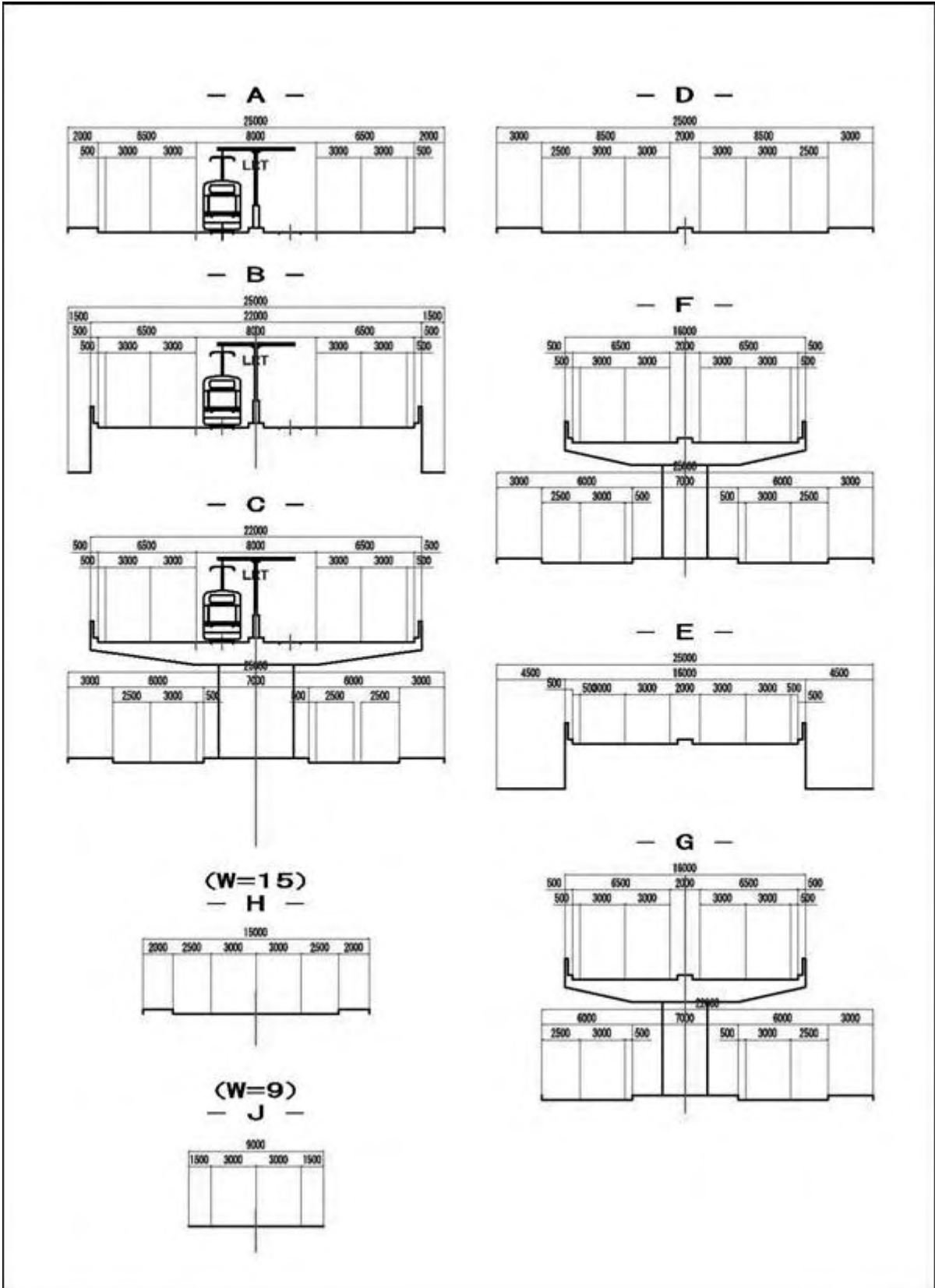
ที่พักอาศัยประเภทอาคารสูงจะตั้งอยู่ในพื้นที่อื่นที่อยู่ห่างจากสถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสาร เมื่อเทียบกับอาคารประเภทอื่น

ภาพที่ 8.5 แผนผังพัฒนา

ภาพที่ 8.6 โครงข่ายถนน

ภาพที่ 8.7 ภาพตัดขวางของถนน

8.5 การคำนวณค่าใช้จ่ายโครงการ

8.5.1 ถนน

ค่าก่อสร้างถนนคำนวณตามราคาต่อหน่วยโดยคิดตามความกว้างของถนน สำหรับส่วนที่เป็นทางแยกต่างระดับ ให้ประยุกต์ใช้ราคาต่อหน่วยสำหรับพื้นที่ขนาดหนึ่งตารางเมตร

ตารางที่ 8.3 ค่าก่อสร้างถนน

ถนน

จำนวน	ราคาต่อหน่วย	อัตราส่วนค่าใช้จ่าย	ราคาต่อหน่วยรวมค่าใช้จ่าย	ค่าก่อสร้าง	หมายเหตุ
1,369	22,690	1.37	31,085	42,555,365	ถนนกว้าง 25 ม.
446	16,695		22,872	10,200,912	ถนนกว้าง 15 ม.
1,187	11,105		15,214	18,059,018	ถนนกว้าง 9 ม.
9,126	14,000		19,180	175,031,355	ส่วนขกระดับ
7	1,000,000		1,370,000	9,590,000	ไฟจราจร
10,320				255,436,650	รวม

ส่วนถนนขกระดับ

ความกว้าง	ความยาว	พื้นที่	อัตราส่วน	จำนวน (ตร.ม.)	หมายเหตุ
40	1,990	79,600	0.40	31,930	N-S-2
25	910	22,750	0.40	9,126	N-S-3

ทางเดินขกระดับ

พื้นที่	อัตราส่วน	จำนวน (ตร.ม.)
3,400	0.40	1,360

อื่นๆ

รายการ	หน่วย	พื้นที่	ราคาต่อหน่วย	ต้นทุน
สถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสาร	ตร.ม.	1,243	9,270	11,526,318
พื้นที่สีเขียว และสวนสาธารณะ	ตร.ม.	1,000	11,660	11,660,000
สะพานคนเดินข้าม	ตร.ม.	14,000	1,360	19,040,000

8.5.2 สาธารณูปโภค

(1) น้ำประปา

ตามแผนจะมีการจัดทำระบบน้ำประปาครอบคลุมพื้นที่นำร่องตามโครงข่ายถนน โดยจะระบุงค์กรที่รับผิดชอบในด้านเงินลงทุนไว้ด้วย ดังนั้นหน่วยงานที่รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับว่าจุดวางท่ออยู่บนถนนสายหลักหรือถนนซอย

ตารางที่ 8.4 ค่าใช้จ่ายสำหรับระบบน้ำประปา

จำนวน	ราคาต่อหน่วย	อัตราส่วน ค่าใช้จ่าย	ราคาต่อหน่วย รวมค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย	หมายเหตุ	รับผิดชอบโดย
2,820	840	1.37	1,151	3,245,820	PVC 200 มม.	รัฐบาล
2,300				2,647,300		สมาคม
115	1,645		2,254	259,210	PVC 300 มม.	รัฐบาล
200	4,820		6,603	1,320,600	เหล็ก 400	รัฐบาล
5,435					7,472,930	รวม

(2) ระบบระบายน้ำ

ตามแผน ท่อระบายน้ำจะถูกฝังใต้ดินและระบายน้ำลงคลองประเวศบุรีรมย์ แนววางท่อจะขึ้นอยู่กับโครงข่ายถนน ส่วนหนึ่งของโครงข่ายท่อระบายน้ำเป็นระบบสูบน้ำ ดังนั้นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจะขึ้นอยู่กับหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยจะพิจารณาจากพื้นที่ที่ติดตั้งว่าจุดวางท่ออยู่ที่ถนนสายหลักหรือถนนซอย

ตารางที่ 8.5 ค่าใช้จ่ายสำหรับระบบระบายน้ำ

จำนวน	ราคาต่อหน่วย	อัตราส่วน ค่าใช้จ่าย	ราคาต่อหน่วย รวมค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย	หมายเหตุ	รับผิดชอบโดย	
704	3,500	1.37	4,795	3,375,680	N-S-a	รัฐบาล	
470	4,440		6,083	2,859,010			
112	5,285		7,240	810,880			
769	3,500		4,795	3,687,355	NS-3	รัฐบาล	
206	5,285		7,240	1,491,440			
5	7,495		10,268	51,340	S-9-1	สมาคม	
566	3,500		4,795	2,713,970			
310	3,500		4,795	1,486,450	S-9-2	สมาคม	
121	4,500		6,165	745,965	S-9-3	สมาคม	
128	4,440		6,083	778,624			
83	7,495		10,268	852,244			
166	3,500		4,795	795,970	N-15-1	สมาคม	
105	3,500		4,795	503,475	N-9-1	สมาคม	
262	3,500		4,795	1,256,290	N-9-2	สมาคม	
281	3,500		4,795	1,347,395	S-15-1	สมาคม	
294	4,440		6,083	1,788,402			
263	3,500		4,795	1,261,085	S-15-2	สมาคม	
12	4,500		6,165	73,980			
52	4,440		6,083	316,316			
370	3,500		4,795	1,774,150	S-S-a	รัฐบาล	
156	5,285		7,240	1,129,440			
3	9,800,000		1.37	13,426,000	40,278,000	เครื่องสูบน้ำ	รัฐบาล
5,435					69,377,461	รวม	

(3) ระบบบำบัดน้ำเสีย

ตามแผนจะมีการจัดเตรียมระบบบำบัดน้ำเสีย พร้อมโรงบำบัดและองค์ประกอบอื่นที่ออกแบบให้สอดคล้องกับผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน น้ำเสียจากสถานบริการต่างๆ จะถูกป้อนไปยังโรงบำบัดน้ำเสีย ซึ่งจะระบายน้ำที่ได้รับการบำบัดแล้วลงสู่คลองประเวศบุรีรมย์

ตารางที่ 8.6 ค่าใช้จ่ายสำหรับระบบบำบัดน้ำเสีย

จำนวน	ราคาต่อหน่วย	อัตราส่วน ค่าใช้จ่าย	ราคาต่อหน่วย รวมค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย	หมายเหตุ	รับผิดชอบโดย
704	3,500	1.37	4,795	3,375,680	N-S-a	รัฐบาล
470	4,440		6,083	2,859,010		
112	5,285		7,240	810,880		
769	3,500		4,795	3,687,355	NS-3	รัฐบาล
206	5,285		7,240	1,491,440		
5	7,495		10,268	51,340	S-9-1	สมาคม
566	3,500		4,795	2,713,970		
310	3,500		4,795	1,486,450	S-9-2	สมาคม
121	4,500		6,165	745,965	S-9-3	สมาคม
128	4,440		6,083	778,624		
83	7,495		10,268	852,244		
166	3,500		4,795	795,970	N-15-1	สมาคม
105	3,500		4,795	503,475	N-9-1	สมาคม
262	3,500		4,795	1,256,290	N-9-2	สมาคม
281	3,500		4,795	1,347,395	S-15-1	สมาคม
294	4,440		6,083	1,788,402		
263	3,500		4,795	1,261,085	S-15-2	สมาคม
12	4,500		6,165	73,980		
52	4,440		6,083	316,316		
370	3,500		4,795	1,774,150	S-S-a	รัฐบาล
156	5,285	7,240	1,129,440			
5,435				29,099,461	Total	
3	9,800,000	1.37	13,426,000	40,278,000	เครื่องสูบน้ำ	รัฐบาล

(4) ระบบไฟฟ้า

ตามแผน ระบบจ่ายกระแสไฟฟ้าจะครอบคลุมพื้นที่นาร่อง โดยใช้สายส่งที่มีอยู่เดิมบนถนนอ่อนนุช ค่าใช้จ่ายในตารางที่ 8.7 จะแจกแจงค่าใช้จ่ายกรณีใช้สายส่งบนดิน ซึ่งสมาคมจะเป็นผู้รับผิดชอบ ส่วน ตารางที่ 8.8 ระบุค่าใช้จ่ายกรณีระบบสายส่งใต้ดิน ซึ่งรัฐบาลและผู้ให้บริการไฟฟ้าจะร่วมกัน รับผิดชอบค่าใช้จ่าย

ตารางที่ 8.7 ค่าใช้จ่ายสำหรับระบบสายส่งบนดิน

ประเภท	จำนวน	ราคาต่อหน่วย รวมค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย
เคเบิล XLPE ขนาด 185 มม. 24kv	657	2,640	1,734,480
เสาไฟสำหรับ 24kv	33	84,700	2,782,395
รวม			4,516,875

ตารางที่ 8.8 ค่าใช้จ่ายสำหรับระบบสายส่งใต้ดิน

จำนวน	ราคาต่อหน่วย	อัตราส่วน ค่าใช้จ่าย	ราคาต่อหน่วย รวม ค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย	หมายเหตุ	
13	1,022,550	1.37	1,400,894	18,211,622	Ring main unit	
2	2,991,400		4,098,218	8,196,436	Unit substation	
1,200	6,510		8,919	10,702,800	XLPE Duct Bank 2x2	
700	7,680		10,522	7,365,400	XLPE Duct Bank 3x2	
300	8,880		12,166	3,649,800	XLPE Duct Bank 3x3	
350	10,300		14,111	4,938,850	XLPE Duct Bank 4x3	
34	101,750		139,398	4,739,532	Man Hole	
10,760	2,400		3,288	35,378,880	XLPE 25kv	
					93,183,320	รวม

(5) ระบบการสื่อสาร

ตามแผนจะมีระบบสื่อสารครอบคลุมพื้นที่นำร่องที่เชื่อมต่อจากการให้บริการตามแนวถนนอ่อนนุช ถนนสาย NS-3 และถนนสาย NS-2 ตารางที่ 8.9 แจกแจงค่าใช้จ่ายของระบบการสื่อสารที่โยงสายบนดิน ซึ่งสมาคมเป็นผู้รับผิดชอบ ส่วนตารางที่ 8.10 ระบุค่าใช้จ่ายสำหรับระบบวางสายใต้ดิน ซึ่งรัฐบาลและหน่วยงานที่ให้บริการจะร่วมกันรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

ตารางที่ 8.9 ค่าใช้จ่ายสำหรับระบบสื่อสารแบบโยงสายบนดิน

ประเภท	จำนวน	ราคาต่อหน่วย	ค่าใช้จ่าย
เคเบิล AP-FSF 600 คู่สาย	657	1,474	968,418
เสาสำหรับ 600 คู่สาย	33	27,500	903,375
รวม			1,871,793

ตารางที่ 8.10 ค่าใช้จ่ายสำหรับระบบสื่อสารแบบวางสายใต้ดิน

จำนวน	ราคาต่อหน่วย	อัตราส่วนค่าใช้จ่าย	ราคาต่อหน่วยรวมค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย	หมายเหตุ
16	165,000	1.37	226,050	3,616,800	แผงปลายทางสำหรับ 1200
20	76,000		104,120	2,082,400	แผงปลายทางสำหรับ 600
5,300	5,115		7,008	37,142,400	ท่อร้อยสาย HDPE 2x1 สำหรับ 1200
6,500	4,950		6,782	44,083,000	ท่อร้อยสาย HDPE 2x1 สำหรับ 600
5,400	2,550		3,494	18,867,600	เคเบิล 1200
6,600	1,340		1,836	12,117,600	เคเบิล 600
33	44,505		60,972	2,012,076	ช่องลอด
					119,921,876

8.5.3 การปรับระดับพื้นดิน

ตามแผนจะดำเนินการถมดินในที่ดินรายแปลงสูง 0.3 เมตร

ตารางที่ 8.11 ค่าใช้จ่ายสำหรับการปรับระดับพื้น

จำนวน	ราคาต่อหน่วย	อัตราส่วนค่าใช้จ่าย	ราคาต่อหน่วยรวมค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย	หมายเหตุ
152,780	5	1.37	7	1,069,460	งานถาง
45,834	282		386	17,691,924	งานถม
				18,761,384	รวม

8.5.4 ค่าก่อสร้างอื่นๆ

สำหรับค่าก่อสร้างอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 3 ของค่าก่อสร้างถนนและสาธารณูปโภคซึ่งถูกจัดสรรสำหรับกรณีเพื่อเหลือเผื่อขาด

606,379,939

3%

18,191,398

8.5.5 ค่าสำรวจและออกแบบ

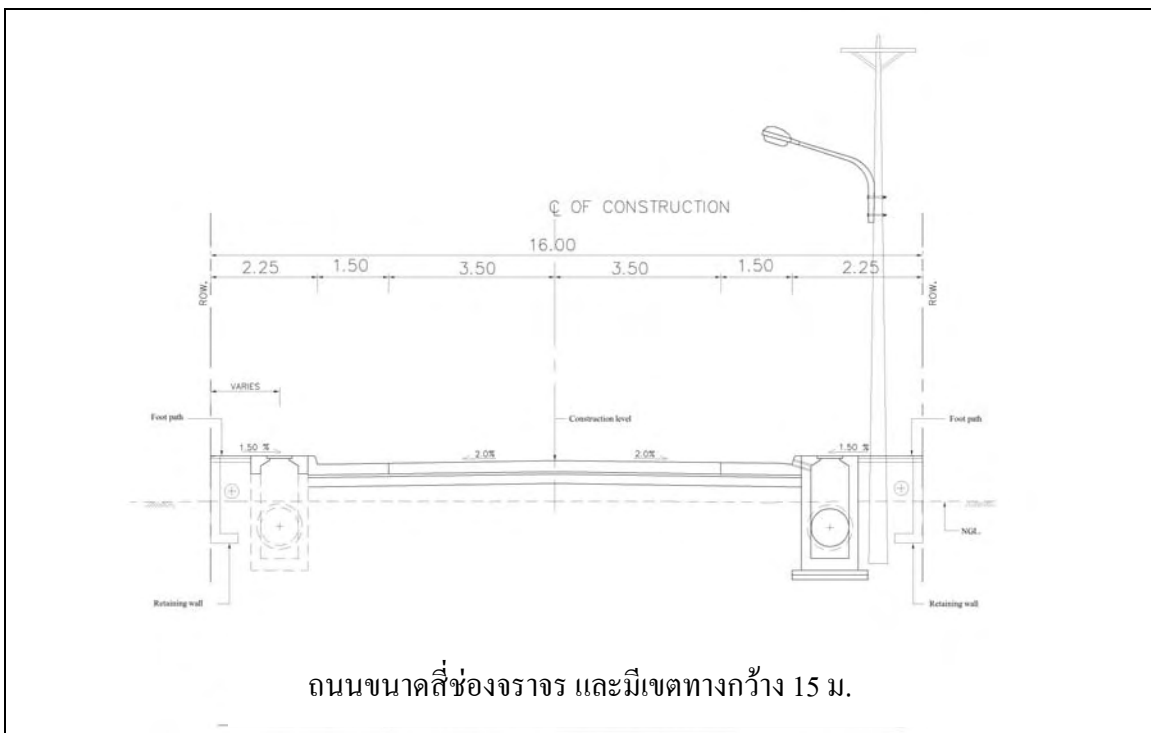
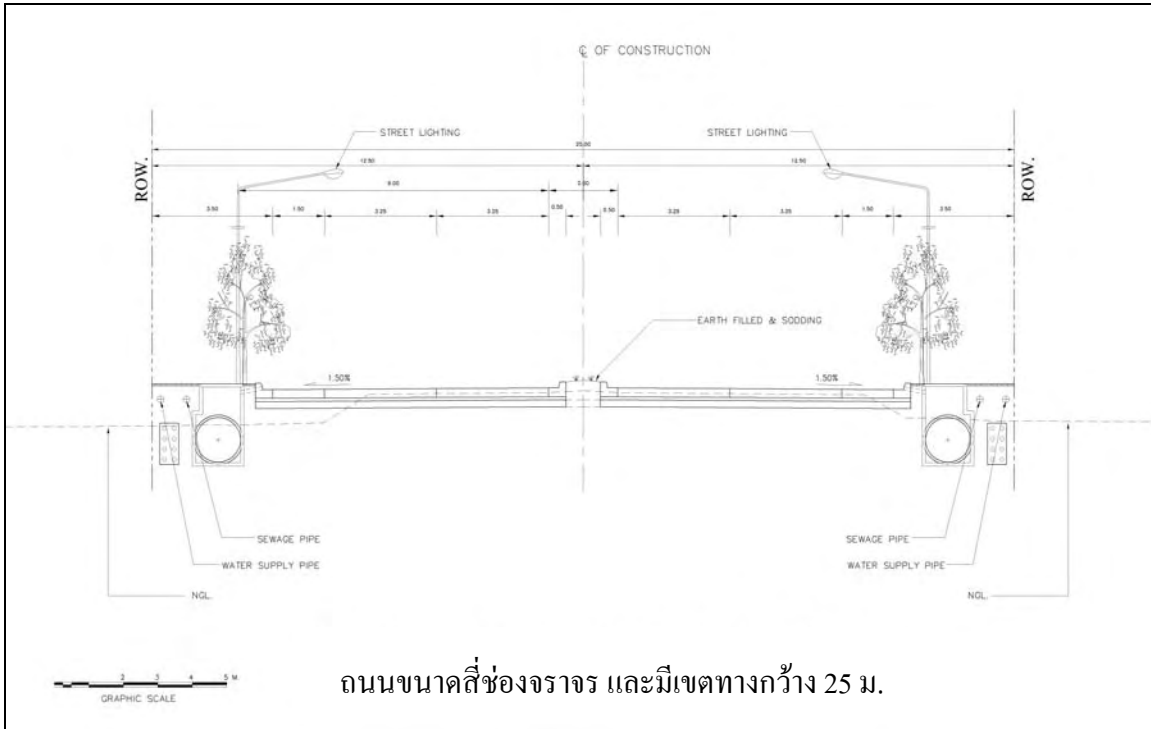
ค่าสำรวจและออกแบบคิดเป็นร้อยละ 7 ของค่าก่อสร้างถนนและสาธารณูปโภค

606,379,939

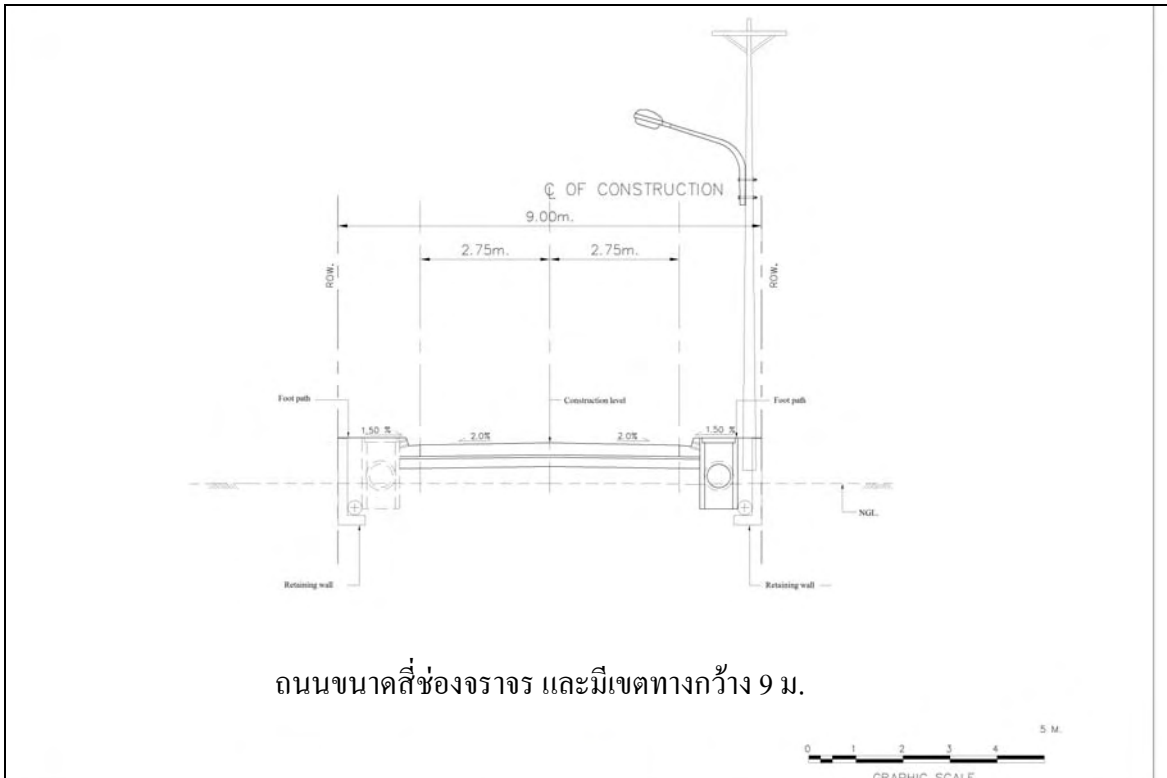
7%

42,446,596

ภาพต่อไปนี้อ้างอิงสำหรับการคำนวณค่าใช้จ่ายที่กล่าวถึงในหัวข้อที่ผ่านมา

ภาพที่ 8.8 ภาพตัดขวางของถนน

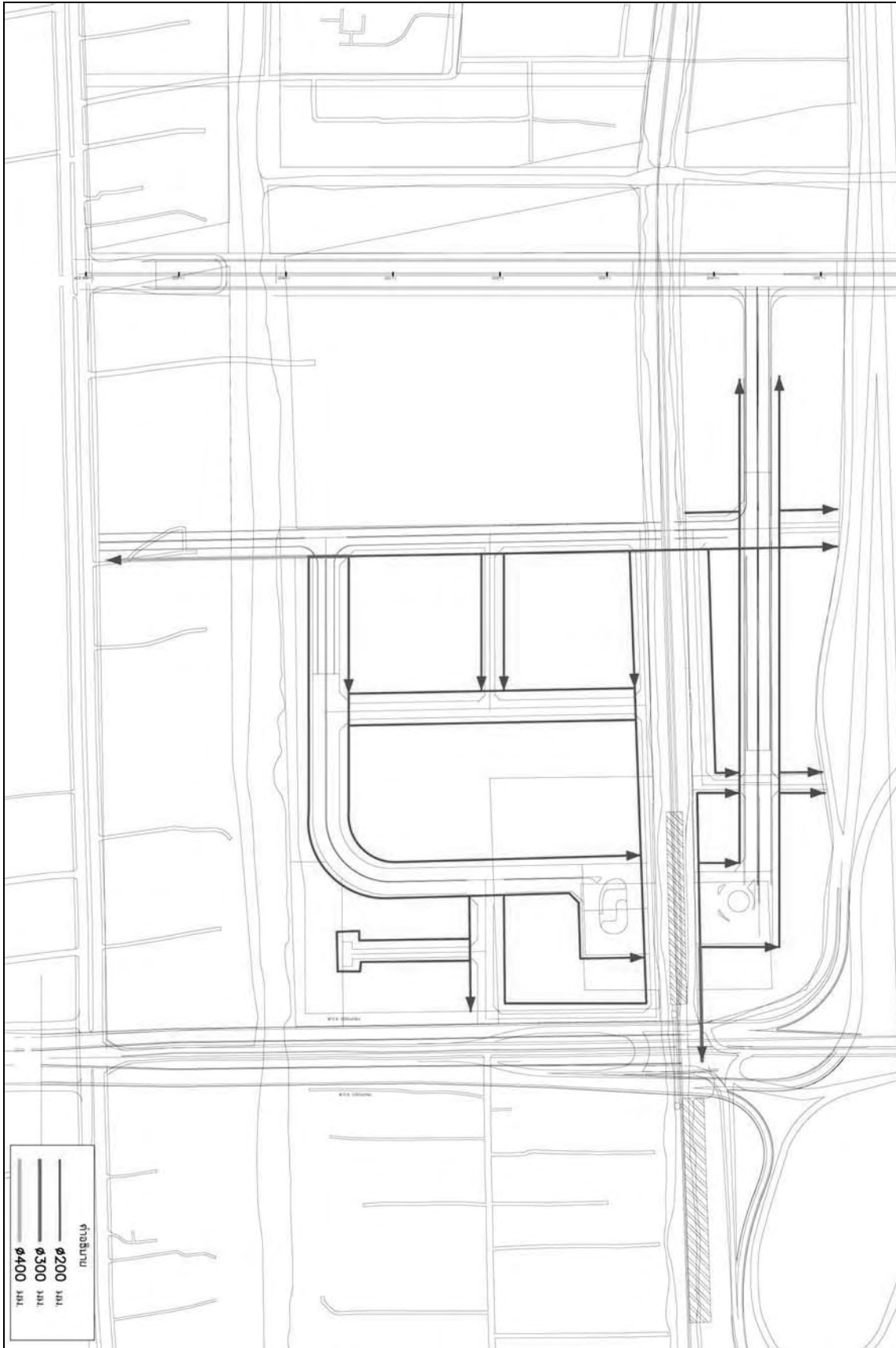

ภาพที่ 8.9 ภาพตัดขวางของถนน (ต่อ)

ตารางที่ 8.12 หน้าตัดของถนน

ประเภท	รหัส	การใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (เฮกตาร์)	ประชากร (คน)		ความต้องการใช้น้ำต่อหน่วย	ความต้องการ ใช้น้ำเฉลี่ยต่อวัน	ปริมาณความ ต้องการน้ำ สูงสุด
				ประเภท	ประชากร		ลบ.ม./วัน	ลบ.ม./วัน
กลางวัน	CH1	พาณิชยกรรม (อาคารสูง)	3.8	คนงาน	3,040	110 ลิตร/คน/วัน	334	368
				ผู้มาเยือน	14,900	3 ลิตร/คน/วัน	45	49
	CL1	พาณิชยกรรม (อาคารไม่สูง)	0.5	คนงาน	200	110 ลิตร/คน/วัน	22	24
				ผู้มาเยือน	980	3 ลิตร/คน/วัน	3	3
	O1	สำนักงาน/พาณิชยกรรม	0.7	คนงาน	1,010	110 ลิตร/คน/วัน	111	122
				ผู้มาเยือน	1,370	3 ลิตร/คน/วัน	4	5
	O1	สำนักงาน/พาณิชยกรรม	0.7	คนงาน	1,010	110 ลิตร/คน/วัน	111	122
				ผู้มาเยือน	1,370	3 ลิตร/คน/วัน	4	5
	O1	สำนักงาน/พาณิชยกรรม	0.4	คนงาน	580	110 ลิตร/คน/วัน	64	70
				ผู้มาเยือน	780	3 ลิตร/คน/วัน	2	3
	O1	สำนักงาน/พาณิชยกรรม	0.3	คนงาน	430	110 ลิตร/คน/วัน	47	52
				ผู้มาเยือน	590	3 ลิตร/คน/วัน	2	2
	H1	โรงแรม/อพาทเมนต์	1.2	คนงาน	500	110 ลิตร/คน/วัน	55	61
	P1	อาคารที่จอดรถ	1.2		-	1.7 ลิตร/ตร.ม./วัน	20	22
	N1	ลานจอดรถ	0.5		-	1.7 ลิตร/ตร.ม./วัน	9	9
S1	ลานจอดรถ	0.7		-	1.7 ลิตร/ตร.ม./วัน	12	13	
	รวม					845	930	
กลางคืน	R1	คอนโดมิเนียม/อพาทเมนต์	2.0	ผู้อาศัย	1,440	220 ลิตร/ตร.ม./วัน	317	348
	R2	คอนโดมิเนียม/อพาทเมนต์	2.0	ผู้อาศัย	960	220 ลิตร/คน/วัน	211	232
	R3	คอนโดมิเนียม/อพาทเมนต์	0.9	ผู้อาศัย	650	220 ลิตร/คน/วัน	143	157
	R4	คอนโดมิเนียม/อพาทเมนต์	0.7	ผู้อาศัย	500	220 ลิตร/คน/วัน	110	121
	R5	คอนโดมิเนียม/อพาทเมนต์	0.6	ผู้อาศัย	430	220 ลิตร/คน/วัน	95	104
	R6	คอนโดมิเนียม/อพาทเมนต์	0.9	ผู้อาศัย	650	220 ลิตร/คน/วัน	143	157
	H1	โรงแรม/อพาทเมนต์	1.2	ผู้มาเยือน	810	275 ลิตร/คน/วัน	223	245
		รวม			5,440		1,241	1,365
ความต้องการใช้น้ำสำหรับพื้นที่โครงการ							2,087	2,296

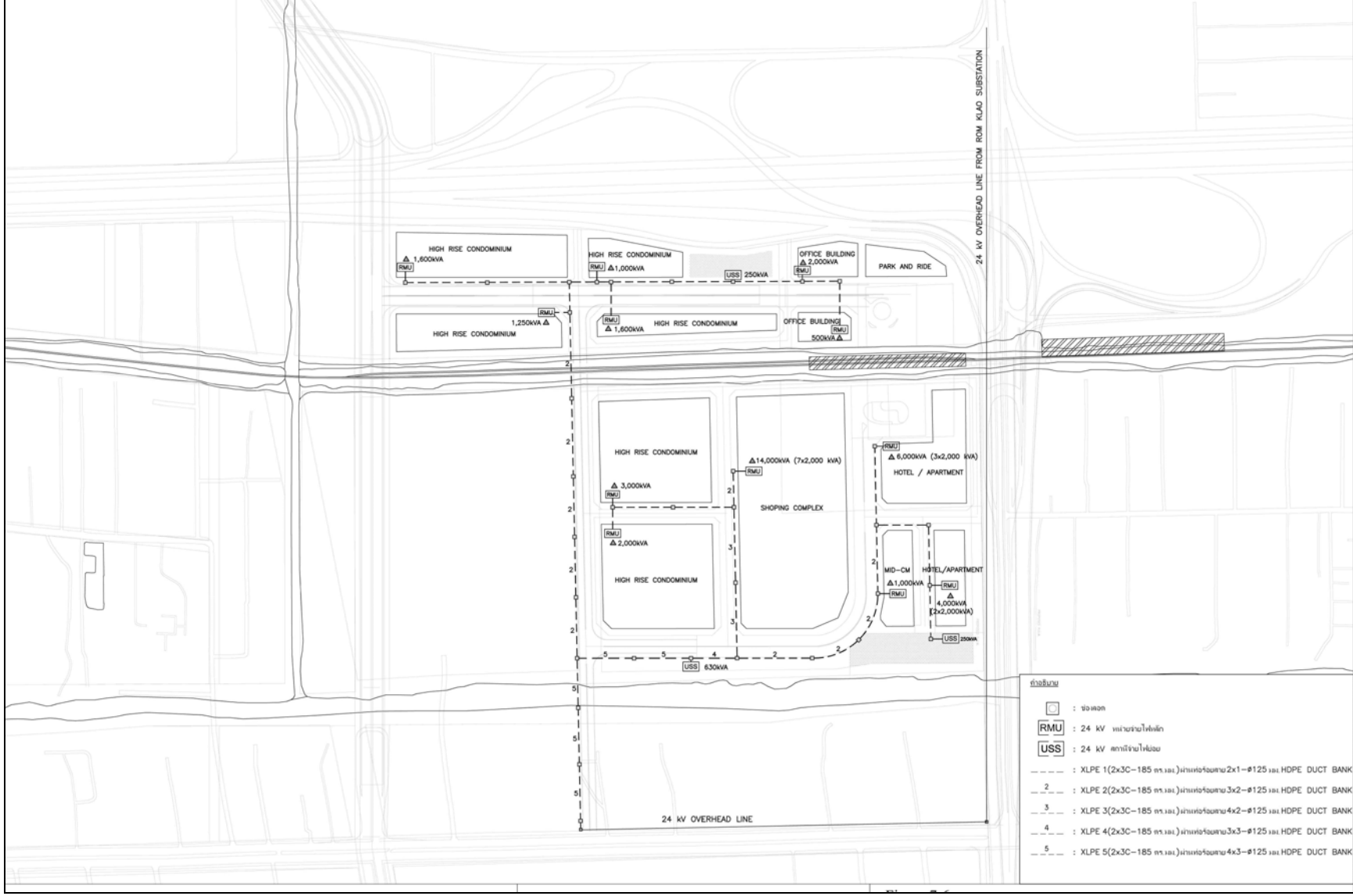
หมายเหตุ: ประชากรคาดการณ์ดังตารางด้านบนเป็นจำนวนสูงสุดสำหรับใช้ในการวางแผนอุปสงค์ของโครงสร้างพื้นฐาน

ภาพที่ 8.10 การกระจายตัวของท่อจ่ายน้ำในพื้นที่นำร่อง

ตารางที่ 8.13 สมมติฐานพื้นที่อาคารในพื้นที่นำร่อง

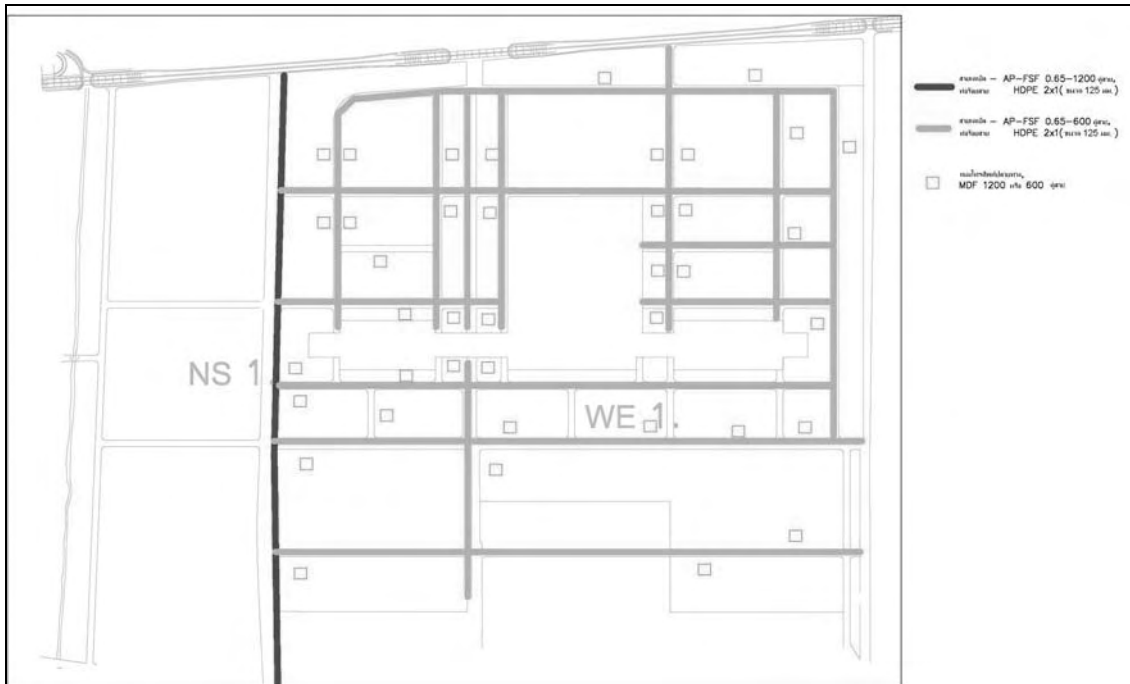
ประเภทอาคาร	พื้นที่อาคารรวม (ตร.ม.)	ปริมาณกระแสไฟฟ้าที่ใช้ (kVA)
ศูนย์การค้า	100,000	14,000
อาคารที่จอดรถ	45,000	2,000
อาคารสำนักงาน	4,500	500
โรงแรม-1	45,000	6,000
โรงแรม-2	25,000	2,000
พาณิชยกรรมขนาดกลางและเล็ก	7,700	630
อาคารชุด-1	20,000	1,600
อาคารชุด-2	15,000	1,250
อาคารชุด-3	12,500	1,000
อาคารชุด-4	20,000	1,600
อาคารชุด-5	42,000	3,000
อาคารชุด-6	28,000	2,000
สวนสาธารณะ/พื้นที่โล่ง-1	12,000	250
สวนสาธารณะ/พื้นที่โล่ง-2	12,000	250
รวม	388,700	36,080 kVA หรือ 40 MVA

ภาพที่ 8.12 ระบบจ่ายกระแสไฟฟ้าในพื้นที่นำร่อง

ตารางที่ 8.14 ประมาณการความต้องการใช้โทรศัพท์สำหรับพื้นที่ 1

ประเภทอาคาร	พื้นที่อาคารรวม (ตร.ม.)	ความต้องการใช้โทรศัพท์ (สาย)
ศูนย์การค้า	100,000	3,000
อาคารที่จอดรถ	45,000	5
อาคารสำนักงาน	4,500	150
โรงแรม-1	45,000	1,500
โรงแรม-2	25,000	800
พาณิชยกรรมขนาดกลางและเล็ก	7,700	250
อาคารชุด-1	20,000	650
อาคารชุด-2	15,000	500
อาคารชุด-3	12,500	415
อาคารชุด-4	20,000	650
อาคารชุด-5	42,000	1,400
อาคารชุด-6	28,000	900
สวนสาธารณะ/พื้นที่โล่ง-1	12,000	40
สวนสาธารณะ/พื้นที่โล่ง-2	12,000	40
รวม	388,700	10,300

ภาพที่ 8.13 แผนผังแนวคิดในการวางสายโทรศัพท์ในตู้ร้อยสายใต้ดินและช่องลอด

8.6 แนวทางการจัดการโครงการ

แนวทางการพัฒนาได้รับการวิเคราะห์บนพื้นฐานของร่างแผนพัฒนาที่ได้กล่าวถึงแล้ว ในหัวข้อที่ผ่านมา

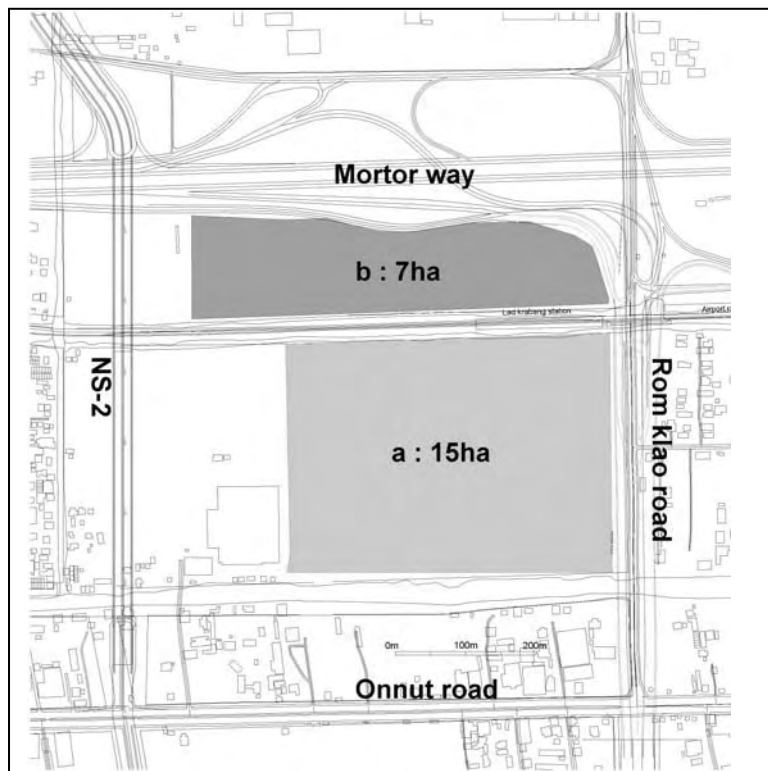
8.6.1 การเพิ่มขึ้นของราคาที่ดิน

มูลค่าที่ดินจะเพิ่มขึ้นหลังจากการจัดรูปที่ดิน อันเป็นผลจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งนี้จะสะท้อนเป็นราคาที่ดินที่แท้จริง ดังนั้น ความแตกต่างระหว่างราคาที่ดินก่อนและหลังการพัฒนาเป็นผลลัพธ์ที่เห็นได้ชัดจากโครงการจัดรูปที่ดิน การประมาณการราคาที่ดินก่อนและหลังโครงการในพื้นที่นำร่องมีรายละเอียดดังนี้

ก่อนการพัฒนา

ตารางที่ 8.15 มูลค่าที่ดินก่อนการพัฒนา

โซน	ราคาต่อหน่วย	พื้นที่	มูลค่าที่ดิน
	(บาท/ตร.ม.)	(ตร.ม.)	(1,000 บาท)
a	6,006	153,100	919,519
b	4,767	72,200	344,177
รวม	5,600	225,300	1,263,696

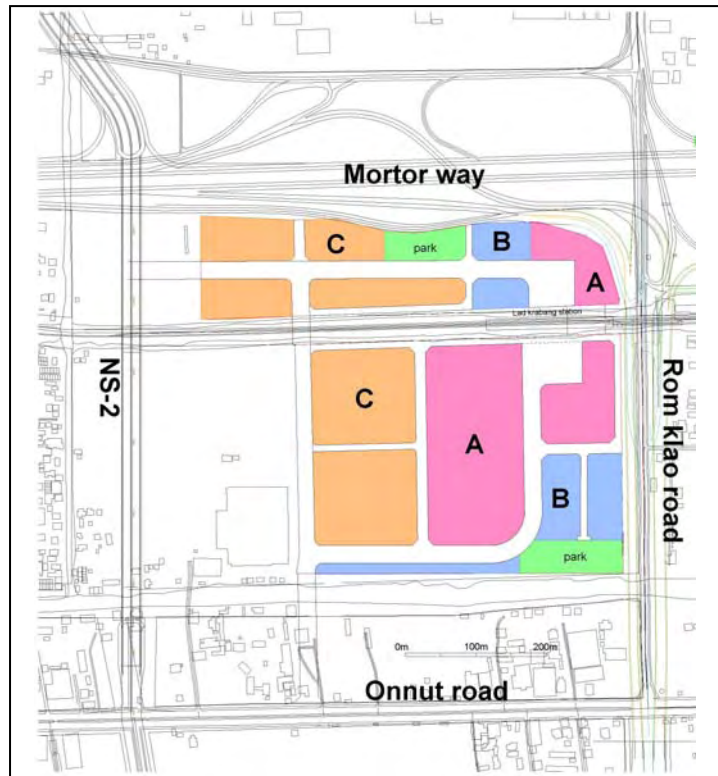

ภาพที่ 8.14 มูลค่าที่ดิน

หลังการพัฒนา

ตารางที่ 8.16 มูลค่าที่ดินหลังการพัฒนา

โซน	ราคาที่ดินต่อหน่วย	พื้นที่ (ตร.ม.)	มูลค่าที่ดิน (1,000 บาท)	การใช้ประโยชน์ที่ดิน	หมายเหตุ
	(บาท/ตร.ม.)				
A	15,100	57,959	875,181	ศูนย์การค้า, โรงแรม, P&R	ศูนย์กลางเมืองแบบผสมผสาน
B	13,600	25,307	344,175	อาคารพาณิชย์ขนาดกลางและเล็ก	เมืองวัฒนธรรม
C	7,700	69,514	535,258	อาคารชุด	ที่พักอาศัย
Total	11,500	152,780	1,754,614		

ภาพที่ 8.15 มูลค่าที่ดินรายบล็อก

อัตราเพิ่ม

ในประเทศไทย ความสะดวกในการเข้าถึงถนนมีอิทธิพลต่อมูลค่าที่ดินมากกว่าปัจจัยอื่นๆ อาทิ ประเภทการใช้อาคาร หรือขนาดและรูปแบบแปลงที่ดิน ด้วยเหตุนี้ จึงอาจกล่าวได้ว่า การพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งจะส่งผลอย่างมากต่อมูลค่าที่ดิน ในตลาดปัจจุบันราคาที่ดินถูกปั่นจากการเก็งกำไรจนทำให้มีราคาสูงเกินจริง แต่ในการศึกษานี้ มูลค่าที่ดินในพื้นที่นำร่องโครงการนั้นได้มาจากการประเมินราคาอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งอัตราเพิ่ม (improvement ratio หรือค่า Z) ที่คำนวณได้เท่ากับ 2.05 โดยมีวิธีคำนวณดังนี้

มูลค่าที่ดินก่อนการพัฒนา 5,600 (บาท/ตร.ม.)

มูลค่าที่ดินหลังการพัฒนา 11,500 (บาท/ตร.ม.)

อัตราการเพิ่ม 2.05

8.6.2 การคำนวณอัตราการปันส่วนที่ดินเพื่อสาธารณะ

การใช้ประโยชน์ที่ดินของพื้นที่นำร่องจะเปลี่ยนแปลงไป หลังจากการดำเนินโครงการการจัดรูปที่ดิน ดังแสดงในตาราง เนื่องจากในปัจจุบันพื้นที่นำร่องส่วนใหญ่ยังคงเป็นพื้นที่ว่าง และไม่มีบริการพื้นฐานที่จำเป็น แต่หลังจากการจัดรูปที่ดินจะใช้ประโยชน์เพื่อการพาณิชย์กรรมและที่อยู่อาศัยที่เพียบพร้อมด้วยโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนนและสวนสาธารณะ

ตารางที่ 8.17 การเปรียบเทียบการใช้ประโยชน์ที่ดินก่อนและหลังการดำเนินการโครงการ

ประเภท	ก่อน		หลัง		
	พื้นที่ (ตร.ม.)	อัตราส่วน (%)	พื้นที่ (ตร.ม.)	อัตราส่วน (%)	
ภาครัฐ	ถนนสายหลัก	0	0%	33,480	15%
	ถนนบดล็อก	0	0%	18,110	8%
	สถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสาร	0	0%	9,270	4%
	สวนสาธารณะ	0	0%	11,660	5%
	รวม	0	0%	72,520	32%
ภาคเอกชน	พาณิชยกรรม - โรงแรม และสำนักงาน	0	0%	75,351	33%
	ที่พักอาศัย	0	0%	69,514	31%
	ที่จอดรถ	0	0%	5,107	2%
	ที่ว่าง	219,304	97%	0	0%
	รวม	219,304	97%	149,972	67%
พื้นที่จัดหาประโยชน์		0%	2,808	1%	
ช่องว่างระหว่างพื้นที่จดทะเบียน และพื้นที่จากการสำรวจ	5,996	3%	0	0%	
รวมทั้งสิ้น	225,300	100%	225,300	100%	

จากการคำนวณพบว่า อัตราการปันส่วนที่ดินเพื่อสาธารณะสำหรับก่อสร้างถนนและสวนสาธารณะ สูงกว่าร้อยละ 30 เหตุผลหลักก็คือ เนื่องจากในพื้นที่นำร่องจะต้องมีการก่อสร้างสถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสาร และถนนสายหลัก ขณะที่สภาพปัจจุบันในพื้นที่นำร่องยังไม่มีที่สาธารณะ

ตารางที่ 8.18 การคำนวณอัตราการปันส่วนที่ดิน

	ที่ดินเอกชน		การปันส่วน	
	ก่อนดำเนินการ	หลังดำเนินการ	พื้นที่ (ตร.ม.)	อัตราส่วน (%)
ด้านเหนือ	71,600	45,986	25,614	35.77%
ด้านใต้	153,700	106,794	46,906	30.52%
รวม	225,300	152,780	72,520	32.19%

ในขณะที่ปัจจัยด้านการพัฒนามูลค่าที่ดินมีมาก ทำให้การปันส่วนที่ดินเพิ่มขึ้นเพื่อชดเชยผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นของราคาที่ดินที่ขยับสูงขึ้นภายหลังโครงการจัดรูปที่ดิน จึงมีความเป็นไปได้ที่อัตราการปันส่วนที่ดินจะสูงในกรณีนี้ ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎี อย่างไรก็ดี โดยทั่วไปอัตราการปันส่วนที่ดินสำหรับประเทศไทยควรอยู่ที่ประมาณร้อยละ 30 ซึ่งถือว่าเป็นอัตราปันส่วนที่ดินของประเทศไทยที่พอรับได้ เนื่องจากปัจจุบันการจัดรูปที่ดินของไทยยังไม่เป็นที่แพร่หลาย ขณะที่เจ้าของที่ดินยังไม่คุ้นเคยกับระบบการประเมินมูลค่าที่ดินและอัตราการปันส่วนที่ดิน

จากประสบการณ์ของโครงการจัดรูปที่ดินในหลายๆ โครงการ อัตราการปันส่วนที่ดินที่เหมาะสมจะแตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับลักษณะของโครงการตามความต้องการของผู้ดำเนินโครงการนั้นๆ สำหรับประเทศไทย โครงการจัดรูปที่ดินสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้หลากหลายรูปแบบและลักษณะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่สั่งสมมา ขณะนี้อัตราการปันส่วนที่ดินร้อยละ 30 นั้นอาจเป็นบรรทัดฐานเพื่อนำไปพิจารณาภายใต้การตัดสินใจของเจ้าของที่ดิน และผู้มีส่วนได้เสีย

8.6.3 การวางแผนการเงิน

(1) การร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายโครงการจะปรากฏดังตารางที่ต่อไปนี้

ตารางที่ 8.20 สรุปแหล่งที่มาของรายรับสำหรับโครงการนำร่อง

รายการ	รายได้ (บาท)	หมายเหตุ
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	112,552,200	ค่าเวนคืนที่ดินสำหรับสถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสารและถนนสายหลัก
	318,025,800	ค่าก่อสร้างสำหรับสถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสาร ทางเดินยกระดับ ถนนสายหลัก และสาธารณูปโภคใต้ดิน
รวม	430,578,000	
การขายที่ดินจัดหาประโยชน์	42,395,472	2,808 ตร.ม. x 15,100 บาท/ตร.ม.
เงินอุดหนุนจากรัฐบาลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดหาบริการพื้นฐาน	206,716,528	สำหรับไฟฟ้าและการสื่อสาร
รวมทั้งสิ้น	679,690,000	

หัวข้อต่อไปนี้จะอธิบายเกี่ยวกับการคำนวณการสร้างรายรับที่ปรากฏอยู่ในตารางข้างต้น

1) รายรับจากเงินอุดหนุนของรัฐบาล

ตารางที่ต่อไปนี้จะระบุการประมาณการค่าใช้จ่าย เพื่อเป็นค่าที่ดินที่ใช้ในการก่อสร้างถนนสายหลัก การคำนวณสำหรับการเวนคืนที่ดินมีพื้นฐานจากนโยบายดังนี้

โดยทั่วไป ภาครัฐเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเวนคืนที่ดินสำหรับการก่อสร้างถนน แต่ในทางกลับกัน เจ้าของที่ดินที่อยู่ริมถนนจะใช้ที่ดินบางส่วนของแปลงที่ดินในการเข้าออกถนนสายหลัก

เมื่อพิจารณาจากเงื่อนไขข้างต้นแล้ว อัตราปันส่วนที่ดินที่เจ้าของที่ดินต้องสละนั้นถูกกำหนดในลักษณะการคำนวณได้จากค่าใช้จ่ายในการเวนคืนที่ดินทั้งหมด ที่รัฐบาลเป็นผู้รับผิดชอบจาก

กรณี ถนนกว้าง 25 เมตร

ตามนโยบายข้างต้น ค่าใช้จ่ายสำหรับการซื้อที่ดินเพื่อก่อสร้างถนนสายหลัก รัฐบาลจะเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งการคำนวณดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 8.21 ขนาดพื้นที่ที่ถูกทวงคืนเพื่อก่อสร้างถนนสายหลัก

ถนน	กว้าง (ม.)	ยาว (ม.)	a	b	a-b
			พื้นที่ (ตร.ม.)	พื้นที่โดยสมาคม กว้าง = 9 x ยาว	พื้นที่โดยการ ลงทุนจากรัฐบาล
ทางเข้าสถานีด้านเหนือ	25	466	11,690	4,194	7,496
NS-3	25	378	8,600	3,402	5,198
ทางเข้าสถานีด้านใต้	25	525	13,190	4,725	8,465
รวม		1,369	33,480	12,321	21,159

ตารางที่ 8.22 ค่าใช้จ่ายเพื่อเป็นค่าที่ดินในการก่อสร้างถนนสายหลัก

ถนน	กว้าง (ม.)	ยาว (ม.)	ค่าใช้จ่ายซื้อที่ดิน		
			ขนาด (ตร.ม.)	ราคาต่อหน่วย (บาท/ตร.ม.)	ค่าใช้จ่าย (บาท)
ทางเข้าสถานีด้านเหนือ	25	466	7,496	3,300	24,736,800
NS-3	25	378	5,198	3,300	17,153,400
ทางเข้าสถานีด้านใต้	25	525	8,465	4,200	35,553,000
สถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสาร เหนือ	4,250 ตร.ม.		4,250	3,300	14,025,000
สถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสาร ใต้	5,020 ตร.ม.		5,020	4,200	21,084,000
รวม			30,429	3,699	112,552,200

ตารางที่ 8.23 ค่าก่อสร้างถนนสายหลัก

ถนน	ค่าก่อสร้างถนน		
	ความยาว (ม.)	ราคาต่อหน่วย (บาท/ม.)	ค่าใช้จ่าย (บาท)
ทางเข้าสถานีด้านเหนือ	466	31,085	14,485,610
NS-3	378	31,085	11,750,130
ทางเข้าสถานีด้านใต้	525	31,085	16,319,625
โครงสร้างยกระดับ	9,126 ตร.ม.	19,180	175,031,355
สถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสารเหนือ	4,250 ตร.ม.	1,243	5,284,450
สถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสารใต้	5,020 ตร.ม.	1,243	6,241,868
รวม			229,113,038

ตารางที่ 8.24 ค่าก่อสร้างสาธารณูปโภคสาธารณูปการอื่นๆ

รายการ	ค่าใช้จ่าย
สะพานคนเดินข้าม	19,040,000
สิ่งอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัยจราจร	9,590,000
น้ำประปา	4,825,630
การระบายน้ำ	55,457,295
รวม	88,912,925

รวมเงินลงทุนจากรัฐบาล 430,578,000 บาท

2) รายรับจากการขายที่ดินจัดหาประโยชน์

ประมาณการณั้รายรับจากการขายที่ดินจัดหาประโยชน์มีดังนี้

ตารางที่ 8.25 รายรับจากการขายที่ดินจัดหาประโยชน์

	จำนวน (ตร.ม.)	ราคาต่อหน่วย (บาท/ตร.ม.)	รายรับ (บาท)	หมายเหตุ
ขายที่ดินจัดหาประโยชน์	2,808	15,100	42,395,472	อาคารที่จอดรถ P&R
รวม	2,808	15,100	42,395,472	

3) จำแนกประเภทรายรับจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานที่รับผิดชอบในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายของโครงการสามารถสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 8.26 รายรับรวมแยกตามประเภท

รายการ	รายได้ (บาท)	ค่าใช้จ่าย (บาท)	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ขายที่ดินจัดหาประโยชน์	42,395,472	42,395,472	สมาคม
เงินอุดหนุน: ซื้อที่ดิน	112,552,200	112,552,200	สมาคมและรัฐบาล
เงินอุดหนุน: ก่อสร้าง	318,025,800	318,025,800	รัฐบาล
เงินลงทุนจากหน่วยงานด้านสาธารณูปโภค	206,716,528	206,716,528	รัฐบาลหรือผู้ให้บริการ
	679,690,000	679,690,000	

8.6.4 การคำนวณอัตราการปันส่วนที่ดินรวม

ตารางที่ต่อไปนี้จะแสดงการประมาณการ อัตราการปันส่วนที่ดินรวม และรายละเอียดของที่ดินจัดหาประโยชน์

ตารางที่ 8.27 การคำนวณอัตราการปันส่วนที่ดินรวม

ที่ดินเอกชน ก่อนการ ดำเนินการ	ที่ดินเอกชนก่อน การดำเนินการ (รวมค่าความคาด เคลื่อน)	ที่ดินเอกชนหลังการดำเนินการ		พื้นที่ปันส่วนที่ดิน			อัตราส่วนการปันส่วนที่ดิน		
		รวมที่ดิน จัดหาประโยชน์	ไม่รวมที่ดิน จัดหาประโยชน์	เพื่อสาธารณะ	เพื่อที่ดิน จัดหา ประโยชน์	รวม	เพื่อ สาธารณะ	เพื่อที่ดิน จัดหา ประโยชน์	รวม
ตร.ม. 219,304	ตร.ม. 225,300	ตร.ม. 152,780	ตร.ม. 149,972	ตร.ม. 72,520	ตร.ม. 2,808	ตร.ม. 75,328	ร้อยละ 32.19	ร้อยละ 1.25	ร้อยละ 33.43

ตารางที่ 8.28 ข้อมูลทั่วไปของที่ดินจัดหาผลประโยชน์

มูลค่าที่ดินรวม		มูลค่าที่ดินที่ เพิ่มขึ้น	ราคาที่ดินต่อ หน่วยหลัง โครงการ	จำนวนที่ดินจัดหา ประโยชน์สูงสุด	จำนวนที่ดิน จัดหาประโยชน์ ตามแผน	R/Rmax	ราคาที่ดินต่อ หน่วยก่อน โครงการ
ก่อน	หลัง						
1,000 บาท	1,000 บาท	1,000 บาท	บาท/ตร.ม.	ตร.ม.	ตร.ม.	ร้อยละ	บาท/ตร.ม.
1,261,680	1,756,970	495,290	11,500	43,068.70	2,808.00	6.52	5,600

8.6.5 ค่าใช้จ่ายของโครงการ

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการสรุปได้ดังตาราง

ตารางที่ 8.29 ค่าใช้จ่ายของโครงการ

รายการ		ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	รวม
รายรับ	กองทุนจัดรูปที่ดิน	5,000,000	5,000,000	5,000,000			15,000,000
	รายได้จากการขายที่ดินจัดหาประโยชน์	0	0	0	30,000,000	22,850,000	52,850,000
	รับภาระโดยกรม.	8,000,000	100,000,000	130,000,000	120,000,000	37,706,000	395,706,000
	เงินอุดหนุนอื่นของรัฐบาล	50,000,000	50,000,000	50,000,000	50,000,000	31,134,000	231,134,000
	รวม	63,000,000	155,000,000	185,000,000	200,000,000	91,690,000	694,690,000
เงินกู้ของเอกชน		16,000,000	15,000,000	5,000,000			36,000,000
รวม		79,000,000	170,000,000	190,000,000	200,000,000	91,690,000	730,690,000
รายจ่าย	ค่าก่อสร้างถนนและสวนสาธารณะ	30,000,000	70,000,000	90,000,000	70,000,000	37,662,968	297,662,968
	ค่าก่อสร้างสาธารณูปโภค	30,000,000	80,000,000	80,000,000	70,000,000	29,955,587	289,955,587
	ค่าปรับพื้นดิน	3,000,000	4,000,000	4,000,000	4,000,000	3,761,384	18,761,384
	ค่าออกแบบและค่าใช้จ่ายสำนักงาน	14,000,000	14,000,000	14,000,000	14,000,000	11,310,061	67,310,061
	ดอกเบี้ยเงินกู้	2,000,000	2,000,000	2,000,000	0	0	6,000,000
	รวม	79,000,000	170,000,000	190,000,000	158,000,000	82,690,000	679,690,000
การชำระคืนเงินกู้กองทุนจัดรูปที่ดิน					10,000,000	5,000,000	15,000,000
การชำระคืนเงินค้ำประกันเอกชน					32,000,000	4,000,000	36,000,000
รวม		79,000,000	170,000,000	190,000,000	200,000,000	91,690,000	730,690,000
ส่วนเกินและส่วนขาดของแต่ละปี		0	0	0	0	0	0

8.6.6 ทางเลือกของแผนการเงิน

ต่อไปนี้เป็นกรนำเสนอทางเลือกของแผนการเงินสำหรับการดำเนินโครงการ

ในที่นี้ขอแนะนำเกี่ยวกับกองทุนสาธารณะ และระบบการร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของหน่วยงานด้านการจัดหาสาธารณูปการ

สำหรับประเทศญี่ปุ่น ผู้ดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินอาจร้องขอให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดสร้างสาธารณูปการรับผิดชอบการก่อสร้างสาธารณูปการพื้นฐานในโครงการจัดรูปที่ดิน ซึ่งเรียกวิธีนี้ว่า “การร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของหน่วยงานด้านการจัดหาสาธารณูปการ” ซึ่งหากนำวิธีนี้มาใช้ ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างสถานี่เปลี่ยนถ่ายผู้โดยสาร และถนนสายหลักจะลงทุนโดยภาครัฐ แต่เนื่องจากในประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายใดที่ระบุถึงการดำเนินการในรูปแบบนี้ ดังนั้นเพื่อให้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของโครงการจัดรูปที่ดินสามารถเดินหน้าต่อไป จึงขอแนะนำ “ระบบการร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของหน่วยงานด้านการจัดหาสาธารณูปการ” เพื่อให้การดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินในพื้นที่นำร่องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทางเลือกในการดำเนินการมีดังต่อไปนี้

(1) การเวนคืนที่ดินล่วงหน้า

ข้อดี

รัฐบาลจะจัดซื้อ/จัดหาที่ดินสำหรับการสร้างถนนก่อนจัดทำโครงการจัดรูปที่ดิน และกำหนดที่ดินเหล่านี้เป็นที่สาธารณะ ขณะที่ดินเหล่านั้นจะถูกนำมาจัดรูปแปลงที่ดินใหม่โดยไม่มีอัตราการปันส่วนที่ดินใดๆ ซึ่งจะส่งผลให้การปันส่วนที่ดินในพื้นที่โครงการต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของอัตราการปันส่วนที่ดิน

ข้อเสีย

ตำแหน่งของพื้นที่ที่ถูกเวนคืนนั้นอาจก่อให้เกิดความไม่ยุติธรรมกับเจ้าของที่ดิน ขณะที่เจ้าของที่ดินจะได้รับค่าตอบแทนจากการเวนคืนที่ดิน ซึ่งหมายความว่า สมาคมการจัดรูปที่ดินนำเงินดังกล่าวมาใช้สำหรับการจัดทำโครงการ

(2) คุณลักษณะเฉพาะของที่ดินสำหรับการเวนคืน

ที่ดินที่กันไว้สำหรับก่อสร้างถนนตามแผนนั้นจะได้มาจากการเวนคืน และมีหน่วยงานที่ดำเนินการก่อสร้างถนนเป็นผู้ซื้อ

การปันส่วนที่ดินเพื่อสาธารณะรวมถึงการปันส่วนที่ดินสำหรับถนนในชุมชนที่ผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ต้องรับผิดชอบ ส่วนการปันส่วนที่ดินสำหรับถนนสายหลัก ซึ่งผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ใกล้เคียงและพื้นที่ศึกษาใช้ประโยชน์นั้นจะได้รับการสนับสนุนโดยระบบการจ่ายเงิน (defrayment system) ขณะที่แนวทางการจัดการพื้นที่โครงการ คณะผู้ศึกษาแนะนำให้กำหนดการปันส่วนที่ดินเพื่อสาธารณะทั้งสองประเภทให้ชัดเจน และประยุกต์ใช้ระบบการจ่ายเงินกับกรณีการปันส่วนสำหรับถนนสายหลักเท่านั้น ซึ่งมีผลลัพธ์เหมือนกับระบบการจ่ายเงินของผู้ดำเนินการเกี่ยวกับสาธารณูปการ

เมื่อตรวจสอบทั้งสองทางเลือกที่กล่าวข้างต้น พบว่าทางเลือกที่สองเหมาะสมกับโครงการนำร่องมากกว่า เนื่องจากทางเลือกแรกมีความยุ่งยากในประเด็นที่สมาคมได้รับอนุญาตให้ใช้เงินลงทุนของรัฐบาลเพื่อการจัดทำโครงการ

ต่อไปนี้เป็นกลยุทธ์ในการเริ่มนำทางเลือกที่สองมาใช้ และผลลัพธ์จากคำนวณโดยสังเขป

แต่ก่อนอื่น เราจำเป็นต้องกำหนดค่าจำกัดความที่ชัดเจนของคำศัพท์เกี่ยวกับการปันส่วนที่ดินก่อน

การกำหนดคำจำกัดความของการปันส่วนที่ดิน

กรณีที่มีการปันส่วนที่ดินเพื่อก่อสร้างสาธารณูปการที่เจ้าของที่ดินเป็นผู้รับผิดชอบ

ที่ดินที่เจ้าของที่ดินต้องปันส่วนจะพิจารณาจากการใช้ประโยชน์ในเชิงสาธารณะ อาทิ ถนน ในชุมชน ซึ่งเจ้าของที่ดินก็เป็นผู้ใช้ ดังนั้นเจ้าของที่ดินต้องเป็นผู้รับผิดชอบ หากการปันส่วนที่ดินเพื่อก่อสร้างสาธารณูปการหลัก ที่ดินนั้นจะมาจากการเวนคืนที่ดิน

ผู้ดำเนินโครงการจะเป็นผู้ซื้อที่ดินจากเจ้าของที่ดินเพื่อก่อสร้างสาธารณูปการ เงินทุนจะฝากไว้กับสมาคมไม่ใช่เจ้าของที่ดินแต่ละราย และสมาคมจะนำเงินนั้นมาใช้สำหรับการก่อสร้างสาธารณูปการ

การปันส่วนที่ดินเพื่อเป็นที่ดินจัดหาประโยชน์

เจ้าของที่ดินแต่ละรายจะปันส่วนที่ดินตามสัดส่วนที่แน่นอน ซึ่งจะใช้สำหรับการชำระค่าก่อสร้างหรือค่าดำเนินโครงการ

ตารางที่ต่อไปนี้เป็นเสนอแนวทางการจัดการโครงการสำหรับการปันส่วนที่ดินตามคำจำกัดความข้างต้น

ผลสรุป

การจำแนกประเภทอัตราการปันส่วนที่ดินจะแตกต่างจากกรณีที่ผ่านมา แต่อัตราการปันส่วนที่ดินรวมนั้นไม่เปลี่ยนแปลง

ค่าเวนคืนที่ดินจะใช้สำหรับการซื้อที่ดินจัดหาประโยชน์

ราคาต่อหน่วยสำหรับการเวนคืนที่ดินถูกกำหนดเป็นราคาต่อหน่วยสำหรับการจัดซื้อที่สาธารณะ และจำกัดอยู่ในพื้นที่ที่จะจัดรูปแปลงที่ดินใหม่

ตารางที่ 8.30 รายรับจากโครงการจัดรูปที่ดินในแผนทางเลือก

รายการ	รายได้ (บาท)	หมายเหตุ	
เงินลงทุนจากรัฐบาล	318,025,800	ค่าก่อสร้างสถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสาร, ทางเดินยกระดับ, ถนนสายหลัก และสาธารณูปโภคที่ดิน	
รวม	318,025,800		
ขายที่ดินจัดหาประโยชน์	ขายทอดตลาด	42,395,472	2,808 ตร.ม × 15,100 บาท/ตร.ม.
	คำนวณคืนที่ดิน	112,552,200	คำนวณคืนสำหรับสถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสาร และถนนสายหลัก 30,429 ตร.ม. 3,700 บาท/ตร.ม.
รัฐบาลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดหาบริการพื้นฐาน	206,716,528	สำหรับไฟฟ้าและการสื่อสาร	
รวม	679,690,000		

ตารางที่ 8.31 การคำนวณอัตราการปันส่วนที่ดิน

ที่ดินเอกชน				พื้นที่ปันส่วน			
ก่อนการดำเนินการ		หลังการดำเนินการ		เพื่อสาธารณะ		เพื่อที่ดิน จัดหา ประโยชน์	รวม
ไม่รวมค่า ความลาด เคลื่อน	รวมค่าความ ลาดเคลื่อน	รวมที่ดินจัดหา ประโยชน์	ไม่รวมที่ดิน จัดหา ประโยชน์	สาธารณูปการ หลัก	สาธารณูปการ ในชุมชน		
219,304 ตร.ม.	225,300 ตร.ม.	152,780 ตร.ม.	149,972 ตร.ม.	30,429 ตร.ม.	42,091 ตร.ม.	2,808 ตร.ม.	75,328 ตร. ม.

อัตราการปันส่วนที่ดิน			
เพื่อสาธารณะ		เพื่อเป็นที่ดิน จัดหา ประโยชน์	รวม
สาธารณูปโภค หลัก	สาธารณูปการ ในชุมชน		
13.51%	18.68%	1.25%	33.43%

แนวทางการดำเนินโครงการในพื้นที่ด้านเหนือของพื้นที่นำร่องโครงการ

สำหรับพื้นที่โครงการนำร่องมีเจ้าของที่ดินเพียงไม่กี่ราย และการพัฒนาจะดำเนินต่อไปได้เมื่อเจ้าของที่ดินทุกรายเห็นพ้องกันหมด โดยเฉพาะหากทางเจ้าของที่ดินด้านใต้ของพื้นที่นำร่องเห็นด้วยกับโครงการ เนื่องจากพื้นที่ด้านใต้ของพื้นที่นำร่องทั้งหมดนั้นถูกรอครอบครองโดยเจ้าของที่ดินรายเดียว

เมื่อคำนึงว่าตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่นำร่องที่กำหนดไว้เป็นศูนย์กลางคมนาคมขนส่งที่สำคัญของศูนย์ชุมชนลาดกระบัง คาดว่าจะไม่เกิดปัญหาเรื่องความล่าช้าในการดำเนินโครงการเนื่องจากเจ้าของที่ดินบางรายไม่เห็นชอบ ขณะที่หาแนวทางการดำเนินงานเฉพาะพื้นที่ด้านเหนือของพื้นที่นำร่องดังรายละเอียดต่อไป จึงขอเสนอการจัดการโครงการพิเศษเฉพาะตอนเหนือของพื้นที่นำร่องได้รับการเสนอแนะดังต่อไปนี้ เงื่อนไขอื่นๆ ยกเว้นในเรื่องที่ตั้งของโครงการจะไม่ต่างจากกรณีที่ผ่านมา

ผลสรุป

สัดส่วนของพื้นที่สำหรับถนนสายหลัก และสถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสารต่อพื้นที่รวมทำให้ราคาต่อหน่วยต่อตารางที่เมตรสำหรับค่าใช้จ่ายของโครงการเพิ่มสูงขึ้น และอัตราการปัน

ส่วนที่ดินเพื่อสาธารณะก็มีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับกรณีทั้งพื้นที่ด้านเหนือและด้านใต้

สัดส่วนของพื้นที่สำหรับถนนในพื้นที่ชุมชนลดลงมาก ดังนั้น จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องปันส่วนที่ดินจัดหาประโยชน์ หากเงินลงทุนเป็นค่าเวนคืนถูกรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายของโครงการ

โดยสรุป แนวทางการจัดการโครงการสำหรับกรณีนี้มีความเหมาะสม หากการลงทุนจากภาครัฐและการขายที่ดินจัดหาประโยชน์ได้รับการเตรียมมาอย่างดี

นอกจากนี้ ยังจำเป็นต้องพิจารณาก่อสร้างเส้นทางเข้าจากถนนอ่อนนุชโดยอาศัยวิธีการเวนคืนที่ดินสำหรับถนนสาย NS-3 โดยแยกออกจากโครงการจัดรูปที่ดิน เนื่องจากพื้นที่โครงการไม่มีทางเข้าจากถนนสายสำคัญ

ตารางที่ 8.32 การใช้ประโยชน์ที่ดินก่อนและหลังการพัฒนา

ประเภท	ก่อน		หลัง		
	พื้นที่ (ตร.ม.)	อัตราส่วน (ร้อยละ)	พื้นที่ (ตร.ม.)	อัตราส่วน (ร้อยละ)	
ภาครัฐ	ถนนสายหลัก	0	0%	13,064	18%
	ถนนบล็อกล	0	0%	4,000	6%
	สถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสาร	0	0%	4,250	6%
	สวนสาธารณะ	0	0%	3,600	5%
	รวม	0	0%	24,914	35%
ภาคเอกชน	พาณิชยกรรม - โรงแรมและสำนักงาน	0	0%	7,816	11%
	ที่พักอาศัย	0	0%	31,575	44%
	ที่จอดรถ	0	0%	7,467	10%
	ที่ดินไม่ได้ใช้ประโยชน์	69,700	97%	0	0%
	รวม	69,700	97%	46,858	65%
ที่ดินจัดหาประโยชน์		0%	448	1%	
ค่าความคลาดเคลื่อนระหว่างพื้นที่จดทะเบียนและพื้นที่จากการสำรวจ	2,500	3%	0	0%	
รวมทั้งสิ้น	72,200	100%	72,200	100%	

ตารางที่ 8.33 อัตราการปันส่วนที่ดิน

ที่ดินเอกชน ก่อนการ ดำเนินการ	ที่ดินเอกชนก่อน การดำเนินการ (รวมค่าความ คลาดเคลื่อน)	ที่ดินเอกชนหลังการ ดำเนินการ		พื้นที่ปันส่วน			อัตราปันส่วนที่ดิน		
		รวมที่ดิน จัดหา ประโยชน์	ไม่รวมที่ดิน จัดหา ประโยชน์	เพื่อ สาธารณะ	เพื่อเป็น ที่ดินจัดหา ประโยชน์	รวม	เพื่อ สาธารณะ	เพื่อเป็น ที่ดินจัดหา ประโยชน์	รวม
ตร.ม. 69,700	ตร.ม. 72,200	ตร.ม. 47,306	ตร.ม. 46,858	ตร.ม. 24,894	ตร.ม. 448	ตร.ม. 25,342	ร้อยละ 34.48	ร้อยละ 0.62	ร้อยละ 35.10

ตารางที่ 8.34 ที่ดินจัดหาประโยชน์

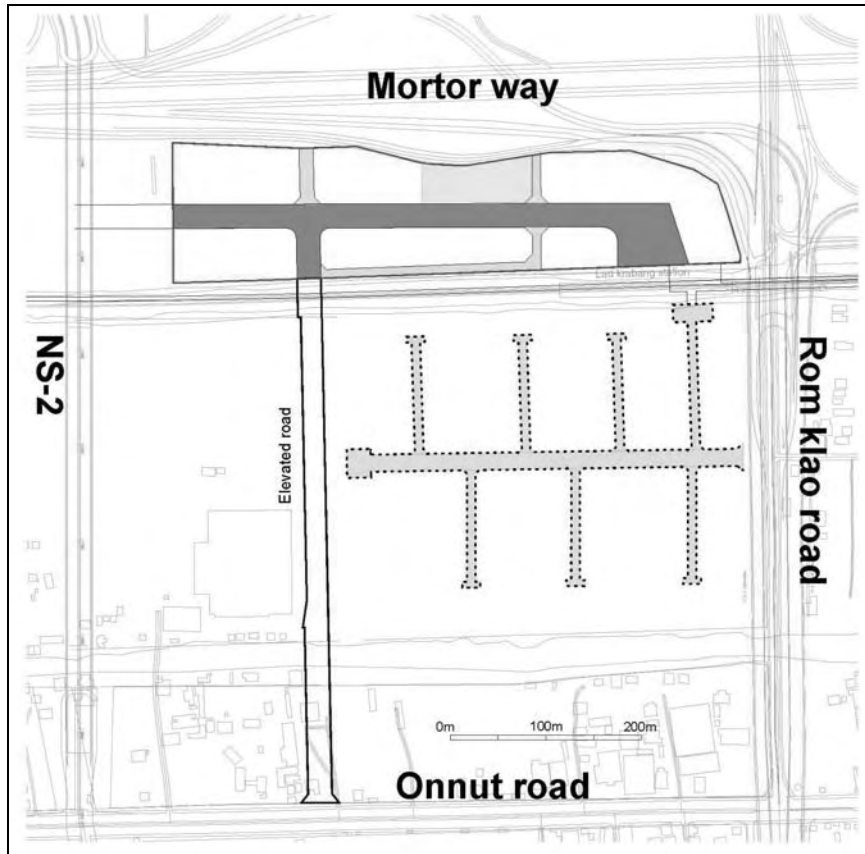
มูลค่าที่ดินรวม		มูลค่าที่ดินที่ เพิ่มขึ้น	ราคาที่ดิน ต่อหน่วย หลังโครงการ	จำนวนสูงสุด ของที่ดิน จัดหาประโยชน์	จำนวนที่ดิน จัดหา ประโยชน์ ตามแผน	R/Rmax	ราคาที่ดินต่อหน่วย ก่อนโครงการ
ก่อน	หลัง						
1,000 บาท 346,560	1,000 บาท 468,329	1,000 บาท 121,769	บาท/ตร.ม. 9,900	ตร.ม. 12,299.90	ตร.ม. 448.00	ร้อยละ 3.64	บาท/ตร.ม. 4,800

ตารางที่ 8.35 รายรับจากโครงการจัดรูปที่ดิน

รายการ	รายได้ (บาท)	หมายเหตุ
เงินลงทุนจากรัฐบาล	41,721,900	ค่าเวนคืนสำหรับสถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสารและถนนสายหลัก
	148,904,986	ค่าก่อสร้างสำหรับสถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสาร, ทางเดินยกระดับ, ถนนสายหลัก และสาธารณูปโภคใต้ดิน
รวม	190,626,886	
ขายที่ดินจัดหาประโยชน์	6,757,086	448 ตร.ม × 15,100 บาท/ตร.ม.
รัฐบาลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดหา บริการพื้นฐาน	63,534,028	สำหรับไฟฟ้าและการสื่อสาร
รวม	260,918,000	

ตารางที่ 8.36 รายรับรวมแยกตามประเภท

รายการ	รายได้ (บาท)	ค่าใช้จ่าย (บาท)	รายการ
ขายที่ดินจัดหาประโยชน์	6,757,086	48,478,986	สมาคม
เงินลงทุนของรัฐ: ซื่อที่ดิน	41,721,900	148,904,986	รัฐบาล
เงินลงทุนของรัฐ: ค่าก่อสร้าง	148,904,986	63,534,028	รัฐบาลหรือผู้ให้บริการ
เงินลงทุนจากหน่วยงานที่มี หน้าที่จัดหาบริการพื้นฐาน	63,534,028	260,918,000	
รวม	260,918,000		

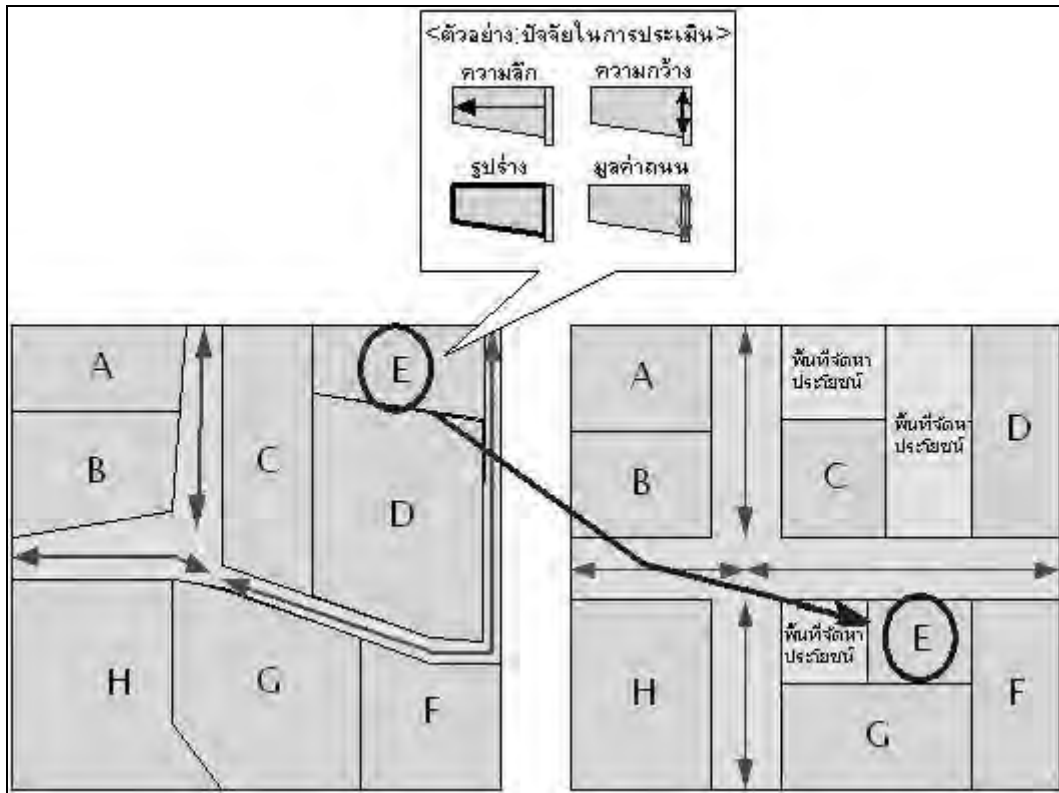
ภาพที่ 8.16 ภาพการพัฒนา

8.7 ผังรูปแบบการจัดรูปแปลงที่ดินใหม่

ถึงแม้ว่าจะไม่สามารถกำหนดผังการจัดรูปแปลงที่ดินขั้นสุดท้ายได้ แต่แบบร่างผังการจัดรูปแปลงที่ดินใหม่ถูกกำหนดขึ้นมาเพื่อกำหนดแผนการเงินที่กล่าวมาข้างต้น เหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่งสำหรับการจัดทำผังการจัดรูปแปลงที่ดินใหม่ (model replotting plan) คือ เพื่อคาดคะเนรูปแปลงที่สมดุลที่สุดสำหรับการจัดรูปแปลงที่ดิน ด้วยการใช้วิธีการประเมินตามสัดส่วน (proportional valuation method) ซึ่งได้รับการพัฒนาอย่างสมบูรณ์ในญี่ปุ่น อย่างไรก็ตาม สำหรับประเทศไทย วิธีการประเมินตามสัดส่วนยังไม่สามารถนำมาใช้ได้ทันที เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องของกฎระเบียบในสาขาที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดการเมืองและระบบภาษี ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทย เป็นผู้ตัดสินใจผังการจัดรูปแปลงที่ดินใหม่สำหรับโครงการนำร่องใช้วิธีพื้นที่ (area-based method) ในการจัดทำซึ่งจะได้รับประโยชน์จากกระบวนการและผลการดำเนินงานเกี่ยวกับผังการจัดรูปแปลงที่ดินใหม่ ภาพต่อไปนี้จะแสดงผลลัพธ์ของผังการจัดรูปแปลงที่ดินใหม่

8.7.1 หลักการของผังการจัดรูปแปลงที่ดินใหม่

ผังการจัดรูปแปลงที่ดินใหม่มีเจตนารมณ์ที่จะแบ่งที่ดินที่มีอยู่ในปัจจุบัน เป็นรูปบล็อกตามที่จะระบุในแผนการพัฒนา มีปัจจัยหลายประการที่ต้องพิจารณาในการจัดทำผังการจัดรูปแปลงที่ดินใหม่ เช่น เรื่องทำเลที่ตั้ง กรรมสิทธิ์ที่ดิน สภาพดิน น้ำประปา การใช้ประโยชน์ที่ดิน และสภาพแวดล้อม

ภาพที่ 8.17 ตัวอย่างของการออกแบบการจัดรูปแปลงที่ดินใหม่

8.7.2 วิธีการจัดรูปแปลงที่ดินใหม่สำหรับพื้นที่นำร่องที่เสนอแนะ

สำหรับพื้นที่นำร่อง มีอยู่สองวิธีที่พอจะเชื่อถือได้ ได้แก่วิธีการคำนวณการจัดรูปแปลงที่ดินด้วยการประเมินตามสัดส่วน (proportional evaluation replotting calculation method) และวิธีการคำนวณการจัดรูปแปลงที่ดินด้วยวิธีพื้นที่ (area replotting calculation method)

(1) วิธีการคำนวณการจัดรูปแปลงที่ดินด้วยการประเมินตามสัดส่วน

ด้วยวิธีนี้ มูลค่าที่ดินรวมหลังการพัฒนาโครงการถูกกระจายให้แก่เจ้าของเดิมตามสัดส่วนของมูลค่าที่ดิน ซึ่งคนเหล่านี้ได้เป็นเจ้าของที่ดินก่อนการดำเนินโครงการ แล้วที่ดินที่ได้รับการพัฒนาที่ถูกลดค่าไปให้เจ้าของใหม่ ราคาต่อหน่วยต่อตารางที่เมตรแสดงเป็นดัชนีในการคำนวณการจัดรูปแปลงที่ดินใหม่ สมการที่ใช้ในการคำนวณราคาที่ดินหลังการดำเนินการสรุปได้ดังนี้

A_i : พื้นที่ของที่ดิน i ก่อนการดำเนินการ

E_i : พื้นที่ของที่ดิน i หลังการดำเนินการ

a_i : ราคาต่อหน่วยของที่ดิน i ก่อนการดำเนินการ

e_i : ราคาต่อหน่วยของที่ดิน i หลังการดำเนินการ

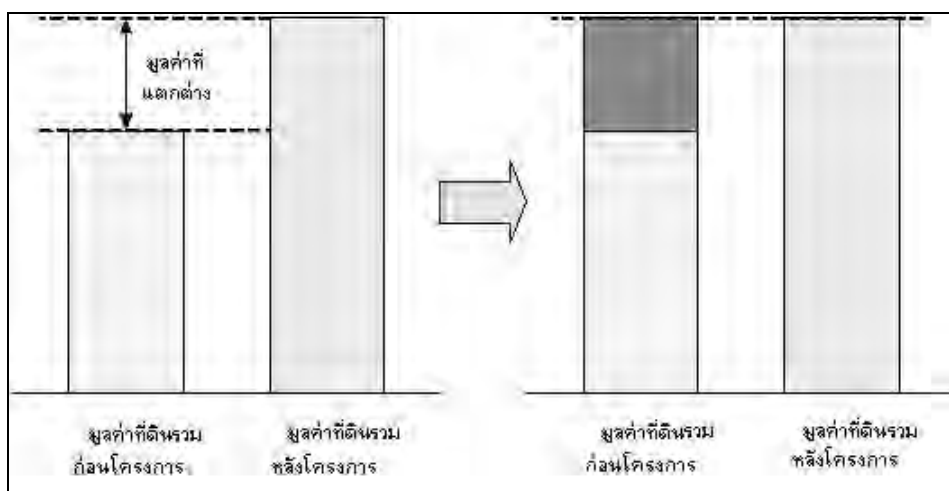
∞ : อัตราตามสัดส่วน

ราคาประเมินหลังการดำเนินการ = $\infty A_i a_i$

พื้นที่ประมาณการ = $\infty A_i a_i / e_i$

แนวคิดหลักของวิธีการคำนวณการจําแนกรูปแปลงที่ดินด้วยการประเมินตามสัดส่วน คือ เจ้าของที่ดินทุกคนนำที่ดินเข้าร่วมโครงการจัดรูปที่ดิน และเห็นชอบกับวิธีการคำนวณที่ระบุข้างต้น เนื่องจากมีลักษณะดังนี้

- 1) วิธีการคำนวณสมเหตุสมผล
- 2) วิธีการคำนวณง่าย
- 3) วิธีการคำนวณประยุกต์ใช้กับกรณีที่มีอัตราส่วนการเพิ่มน้อย
- 4) ความแตกต่างระหว่างพื้นที่ประเมินหลังการดำเนินการและพื้นที่จริงหลังการพัฒนาถูกปรับให้สมดุลย์ได้ด้วยการชำระเงินตามสิทธิของเจ้าของ (equity payment)
- 5) สามารถปรับลดจำนวนเงินที่เรียกเก็บหรือส่งมอบของการชำระเงินตามสิทธิของเจ้าของได้
- 6) เป็นวิธีการคำนวณวิธีเดียวที่ชัดเจนสำหรับการสูญเสียมูลค่า

ภาพที่ 8.18 ดัชนีก่อนและหลังการดำเนินการ

(2) วิธีการคำนวณการจํารูปแปลงที่ดินใหม่ด้วยวิธีพื้นที่ (Area Replotting Calculation Method)

การจํารูปแปลงที่ดินใหม่ด้วยพื้นที่เป็นวิธีที่ง่ายและเหมาะกับกรณีที่มีถนนสาธารณะเพียงไม่กี่สาย
ราคาที่ดินก่อนและหลังการดำเนินการแตกต่างกันไม่มาก และการใช้ประโยชน์ที่ดินเหมือนกัน
หลังจากดำเนินการ ซึ่งในช่วงแรกทางคณะผู้ศึกษาขอแนะนำให้ใช้วิธีนี้

วิธีการคำนวณจะระบุตำแหน่งของทำเลที่ตั้งและพื้นที่ดินสำหรับการจํารูปแปลงที่ดินใหม่ โดยอ้างอิง
กับพื้นที่และที่ตั้งของแปลงที่มีสิ่งปลูกสร้างเดิม โดยหลักการคือ ทำเลหลังจากการจํารูปแปลงที่ดิน
ใหม่จะเหมือนกับทำเลเดิม แต่ขนาดหลังการดำเนินการจะลดลงเนื่องจากต้องปันส่วนที่ดินบางส่วน
เพื่อเป็นที่ดินสาธารณะและที่ดินจัดหาประโยชน์

พื้นที่ (datum area) สำหรับการจํารูปแปลงที่ดินใหม่จะถูกปรับเข้ากับผังการจํารูปแปลงที่ดินใหม่
โดยประกอบด้วยพื้นที่ได้รับคุณประโยชน์เพิ่ม (additional vantage) และพื้นที่ที่สละเพื่อให้เป็นถนน
การปันส่วนที่ดินหน้าแปลง (frontage contribution) โดยในส่วนของพื้นที่คุณประโยชน์เพิ่มนั้น
คำนวณได้โดยการประมาณครึ่งหนึ่งของถนนที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่ ขณะที่การปันส่วนที่ดินเพื่อใช้เป็น
ถนนคำนวณได้จากครึ่งหนึ่งของความกว้างถนนที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่ภายหลังการดำเนินการ นอกจากนี้
หากในพื้นที่มีการกำหนดให้มีสวนสาธารณะหรือที่ดินจัดหาประโยชน์ หรือในกรณีที่ดินในพื้นที่
โครงการมีขนาดกว้างมากจะต้องมีการปันส่วนที่ดินเพื่อเป็นพื้นที่ส่วนกลาง เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน
(communal contribution) โดยหนึ่งในสามของค่าใช้จ่ายสำหรับโครงสร้างพื้นฐานจะได้รับจากการปัน
ส่วนที่ดินด้านหน้าแปลงของแต่ละแปลง ส่วนค่าใช้จ่ายโครงการที่เหลือ และที่ดินที่จัดเตรียมไว้
สำหรับก่อสร้างถนนมาจากภาครัฐ

วิธีการนี้สามารถสรุปเป็นสมการได้ดังนี้

Ai: พื้นที่ของแปลงที่ดินก่อนการจํารูปที่ดิน Ei: พื้นที่ของแปลงที่ดินหลังจํารูปแปลงที่ดินใหม่

Wi: คุณประโยชน์เพิ่มจากถนนที่แปลงที่ดินนั้นตั้งอยู่

Bi: พื้นที่ที่ต้องปันส่วนที่ดินด้านหน้าแปลง Ci: พื้นที่ที่ต้องปันส่วนเพื่อเป็นพื้นที่ส่วนกลาง

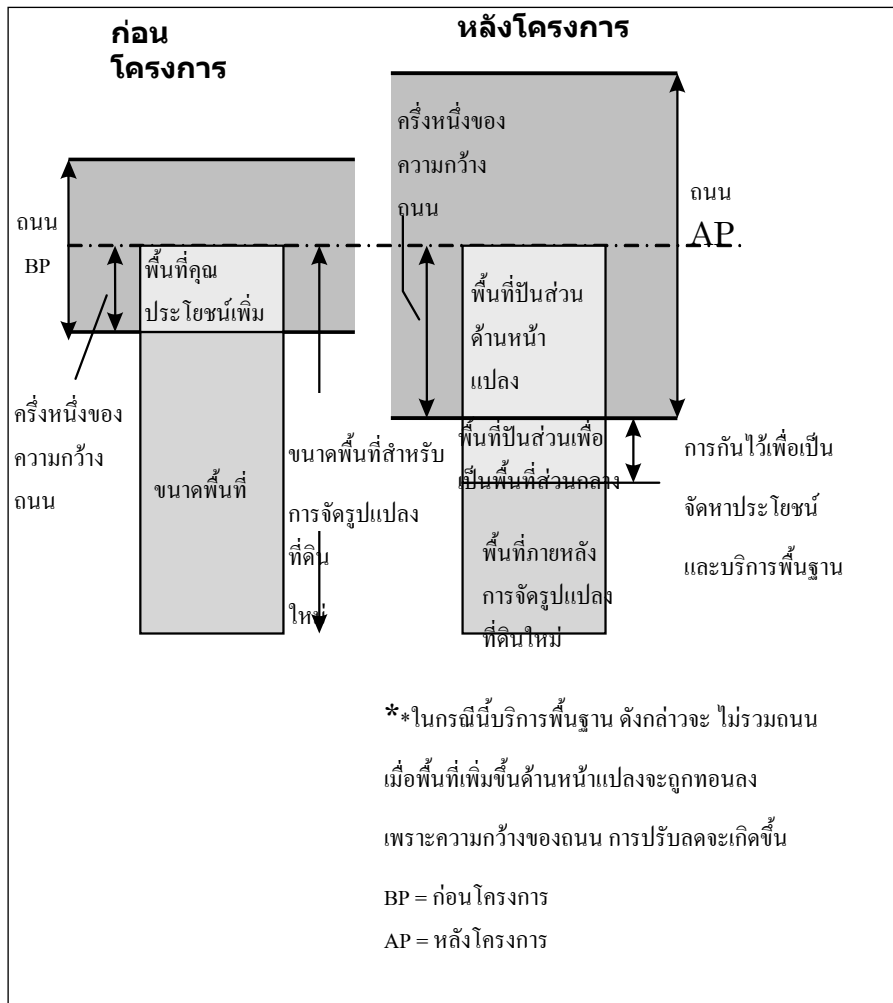
bi: อัตราการปันส่วนที่ดินด้านหน้าแปลง de: อัตราการปันส่วนที่ดินเพื่อเป็นพื้นที่ส่วนกลาง

(i ระบุแต่ละแปลงที่ดิน)

$$Ei = (Ai + Wi) - Ci - Bi$$

$$= (Ai + Wi) \times (1 - dc) \times (1 - bi)$$

ภาพที่ 8.19 แนวคิดของการจัดรูปแปลงที่ดินใหม่ด้วยวิธีพื้นที่

8.7.3 การจัดทำข้อมูลเพื่อการจัดรูปแปลงที่ดินใหม่ชั่วคราว

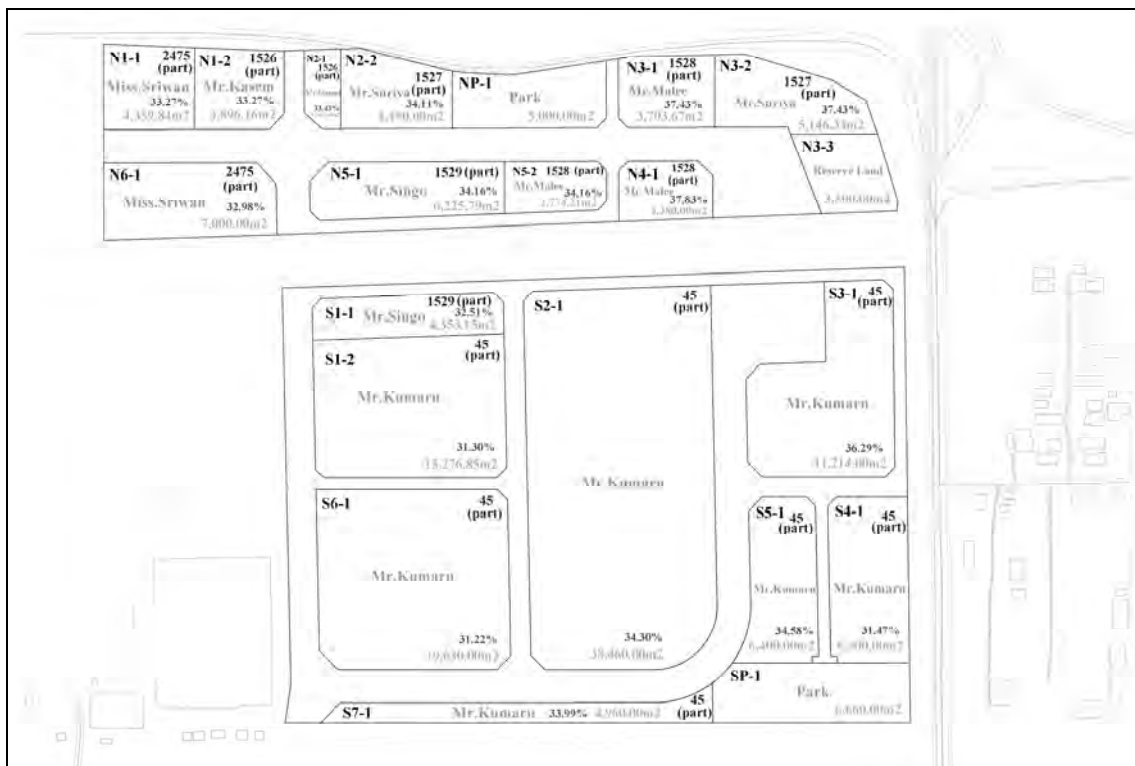
ข้อมูลเพื่อการจัดรูปแปลงที่ดินใหม่ชั่วคราว (replot attribute recode) จัดทำขึ้นเพื่อฝีกหัดการจัดรูปแปลงที่ดินใหม่หลังจากการดำเนินโครงการบนสมมติฐานเรื่องทำเลของการจัดรูปแปลงที่ดินใหม่

ตารางที่ 8.37 ข้อมูลการจัดรูปแปลงที่ดินใหม่ชั่วคราว

ที่ดินเลขที่	ก่อนโครงการ			อัตราส่วนตามสิทธิ์		1.720811		หลังโครงการ				ส่วนทุน		หมายเหตุ
	(ตร.ม.) พื้นที่จดทะเบียน	(ตร.ม.) พื้นที่ข้อมูล	หน่วย ดัชนี/ตร.ม.	ค่าดัชนี	ดัชนีกรรมสิทธิ์	บล็อก	แปลง	หน่วย ดัชนี/ ตร.ม.	พื้นที่หลังการ จัดรูปที่ดิน	ค่าดัชนี	(+) รับเพิ่ม	(-) จ่ายคืน	(ร้อยละ) คราป็นส่วนที่ดิน	
45	149,604.00	153,700.00	990	152,163,000	261,843,764									
part	21,643.18	22,235.75	990	22,013,393	37,880,889	S1	2	2,481	15,276.85	37,901,865	20,976		31.30	
part	56,978.73	58,538.75	990	57,953,363	99,726,785	S2	1	2,593	38,460.00	99,726,780	-5		34.30	
part	17,132.59	17,601.66	990	17,425,643	29,986,238	S3	1	2,674	11,214.00	29,986,236	-2		36.29	
part	9,232.42	9,485.19	990	9,390,338	16,158,997	S4	1	2,486	6,500.00	16,159,000	3		31.47	
part	9,521.86	9,782.56	990	9,684,734	16,665,597	S5	1	2,604	6,400.00	16,665,600	3		34.58	
part	27,780.96	28,541.57	990	28,256,154	48,623,501	S6	1	2,477	19,630.00	48,623,510	9		31.22	
part	7,314.26	7,514.52	990	7,439,375	12,801,758	S7	1	2,581	4,960.00	12,801,760	2		33.99	
	149,604.00	153,700.00		152,163,000	261,843,764				102,440.85	261,864,751	20,987		33.35	

8.7.4 การจัดทำผังการจัดรูปแปลงที่ดินใหม่ชั่วคราว

ผังการจัดรูปแปลงที่ดินใหม่ชั่วคราวถูกจัดทำขึ้นดังต่อไปนี้ และบ่งชี้การจัดรูปแปลงที่ดินใหม่ชั่วคราว รายบล็อก รายแปลงที่ดิน ตามกรรมสิทธิ์ พื้นที่จัดรูปแปลงที่ดินใหม่ชั่วคราว และอัตราการปันส่วนที่ดินชั่วคราว

ภาพที่ 8.20 ผังการจัดรูปแปลงที่ดินใหม่ชั่วคราวสำหรับพื้นที่นำร่อง

8.8 ประเด็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ

8.8.1 การใช้ประโยชน์ที่ดิน

การใช้ประโยชน์ที่ดินและสมมติฐานอัตราส่วนพื้นที่อาคารรวมต่อพื้นที่ดิน (floor area ratio) ที่ระบุในการศึกษานี้เป็นเป้าหมายชี้แนะ (indicative target) ถึงแม้ว่า การจัดรูปที่ดินเป็นโครงการสำหรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการดำเนินการเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินที่กำหนด ยังมีความจำเป็นที่ต้องดำเนินกลยุทธ์อื่นด้วย เช่น กฎระเบียบทางกฎหมาย การชักนำ และการตกลงกับผู้มีส่วนได้เสีย สำหรับการสร้างการพัฒนา

การปรับการใช้ประโยชน์ที่ดินให้กลมกลืนกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานใน ศูนย์ชุมชนย่อยชานเมืองลาดกระบังและพื้นที่นำร่อง เป็นสิ่งสำคัญ

แนวทางการจัดการโครงการ

(1) อัตราการปันส่วนที่ดิน

อัตราการปันส่วนที่ดินสำหรับพื้นที่นำร่องคำนวณได้ที่ร้อยละ 34 ซึ่งเกินร้อยละ 30 เล็กน้อย ถ้าอัตราการปันส่วนที่ดินรวมต้องลดเหลือร้อยละ 30 ก็มีบางวิธีที่ทำได้ นั่นคือการปรับผังการพัฒนาซึ่งจะส่งผลให้อัตราการปันส่วนที่ดินลดลง แต่ในโครงการนำร่องนี้ ไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะปรับผังถนนใหม่ขนาดใหญ่ เนื่องจากขนาดของบล็อกที่มีขนาดใหญ่ที่ถูกวางแผนไว้ในการออกแบบ ส่วนสำคัญของสวนสาธารณะปัจจุบันอยู่ที่ร้อยละ 5 ของพื้นที่ทั้งหมด ซึ่งอาจจะปรับลดได้บ้าง

วิธีการลดอัตราการปันส่วนที่ดินโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่กับผังการพัฒนา คือ ให้ภาครัฐจัดซื้อที่ดินล่วงหน้าก่อนการดำเนินโครงการ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียลดรับอัตราการปันส่วนที่ดินเพื่อสาธารณะให้น้อยลง ในกรณีนี้ เงินทุนของโครงการจะไม่ครอบคลุมค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อที่ดิน และการใช้เงินลงทุนสาธารณะจำเป็นต้องมีเหตุผลที่ชัดเจนรองรับ

(2) แผนการเงิน

แผนการเงิน ซึ่งอาศัยรายรับจากการขายที่ดินจัดหาประโยชน์เป็นหลัก มีความยุ่งยากในการดำเนินการ เนื่องจากต้องเพิ่มอัตราการปันส่วนที่ดินให้สูงขึ้น แล้วยังต้องใช้จ่ายเงินจากกองทุนของภาครัฐในสัดส่วนที่มาก เพื่อมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายโครงการ

ในการศึกษานี้ ได้เสนอแนะให้ขอรับเงินอุดหนุนสำหรับค่าใช้จ่ายในการพัฒนาถนนสายหลัก และการเวนคืนที่ดินสำหรับก่อสร้างสาธารณูปการ เนื่องจากภาครัฐควรรับผิดชอบกับสิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้ เช่น สถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสาร และถนนสายหลัก

เพื่อรักษาอัตราการป็นส่วนที่ดินรวมให้อยู่ในระดับร้อยละ 30 โดยประมาณ ดังนั้นประเด็นสำคัญที่นักพัฒนาที่ดิน หรือภาครัฐต้องแบกรับค่าใช้จ่ายสำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการติดตั้งกระแสไฟฟ้าและการสื่อสาร ซึ่งรายรับจากการขายที่ดินจัดหาประโยชน์นั้นจะครอบคลุมเฉพาะค่าใช้จ่ายสำหรับถนนทางเข้าและการปรับพื้นดินเท่านั้น

ปัจจัยสำคัญที่สุดในแผนการเงิน คือ ภาครัฐและผู้มีส่วนได้เสียควรแสวงหาจุดร่วมบนพื้นฐานของการตระหนักร่วมกันถึงระบบที่จำเป็นสำหรับการดำเนินโครงการ ทำให้การพัฒนาสัมฤทธิ์ผลและแบ่งสรรความรับผิดชอบอย่างสมดุล

8.8.2 กระบวนการพัฒนา

หากระยะเวลาดำเนินโครงการเนิ่นนานออกไป อาจเกิดอุปสรรคต่างๆ เช่น ต้นทุนค่าก่อสร้างเพิ่มขึ้นและผู้มีส่วนได้เสียอาจเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจ เพื่อหลีกเลี่ยงสถานการณ์เช่นนี้ ควรเร่งดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภายใต้โครงการจัดรูปที่ดินทันที เพื่อเริ่มดำเนินโครงการตามผังการใช้ประโยชน์ที่ดินที่กำหนดไว้

พื้นที่นำร่องได้รับการแนะนำให้ดำเนินการพัฒนาก่อนหน้า หรือในเวลาเดียวกันกับการก่อสร้างถนนสาย NS-2 และสถานีรถไฟเชื่อมสนามบินสุวรรณภูมิ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาพื้นที่ศูนย์ชุมชนย่อยชานเมือง ลำดับความสำคัญของกิจกรรมการพัฒนามีดังนี้

ถนนสาย NS-2

การเชื่อมโยงกับถนนอ่อนนุช ซึ่งเป็นถนนสายหลักในปัจจุบัน ควรเริ่มดำเนินการในระยะแรก

เส้นทางเข้าสู่สถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสาร (ด้านเหนือและใต้)

ถนนสายหลักทั้งด้านเหนือและใต้ของพื้นที่ศึกษาจะถูกสร้างขึ้นให้สอดคล้องกับแนวถนนสาย NS-2 ทางแยกยกระดับของถนนสาย NS-2 บริเวณด้านเหนือของพื้นที่จะถูกสร้างขึ้นหลังจากมีการประกาศกำหนดการพัฒนาของถนนสาย NS-2 แล้ว

สถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสาร

หลังจากสร้างถนนทางเข้าเสร็จแล้ว ให้เริ่มพัฒนาสถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสาร ในกรณีที่สถานีเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสาร ได้รับการพัฒนาก่อนการก่อสร้างสถานีลาดกระบัง ส่วนเชื่อมต่อจากทางเดินยกระดับจะถูกสร้างขึ้นชั่วคราว

ถนนซอย (ขนาดความกว้าง 9-15 ม.) สวนสาธารณะ

8.8.3 กิจกรรมที่เสนอแนะ

(1) การสำรวจตลาดเพื่อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ตามผังการใช้ประโยชน์ที่ดินของพื้นที่นำร่องจะรวมศูนย์การค้า โรงแรม อาคารสำนักงาน หรืออาคารชุด เนื่องจากข้อได้เปรียบเรื่องการเข้าถึงที่ดีกับระบบขนส่งสาธารณะหรือผู้มาเยือนจากสนามบินใหม่ ในความเป็นจริง ไม่มีมาตรการสร้างแรงจูงใจทางกฎหมายเพื่อบังคับใช้การใช้ประโยชน์ที่ดิน ซึ่งบ่งชี้ว่าผังการใช้ประโยชน์ที่ดินอาจไม่ได้นำมาปฏิบัติตามที่กำหนด เนื่องจากการใช้ที่ดินสนองความพึงพอใจของเจ้าของที่ดิน จึงเป็นการยากที่จะชักนำให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามข้อเสนอในโครงการจัดรูปที่ดิน โดยไม่มีกฎระเบียบทางกฎหมายรองรับ ฉะนั้น จำเป็นต้องพิจารณาวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการนำผังการใช้ประโยชน์ที่ดินไปใช้ให้สัมฤทธิ์ผล นอกจากนี้ การสำรวจตลาดจะทำให้เข้าใจถึงอุปสงค์ของตลาดจึงมีความสำคัญด้วยเช่นกัน เพราะจะทำให้ชี้ชัดถึงโอกาสการขายที่ดินจัดหาประโยชน์และใช้เป็นข้อมูลสถิติเพื่อโน้มน้าวเจ้าของที่ดิน

(2) การปรับปรุงการวางแผนโครงการ

ในรายงานนี้ ได้มีการจัดทำผังโครงการเบื้องต้นและผังการจัดรูปแปลงที่ดินใหม่แล้ว และเมื่อเริ่มดำเนินโครงการ กรุงเทพมหานครต้องแจกแจงรายละเอียดและยืนยันความถูกต้องของผังเหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การตัดสินใจเกี่ยวกับแนวแบ่งเขตของพื้นที่โครงการด้วยการสำรวจทำเลที่ตั้ง การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสาธารณูปโภคสาธารณูปการ และการสำรวจตลาดเพื่อชี้ชัดโอกาสการขายที่ดินจัดหาประโยชน์ นอกจากนี้ การปรับปรุงผังโครงการให้ทันสมัยด้วยข้อมูลล่าสุดก็เป็นสิ่งสำคัญ

(3) เสนอแนะให้มีกองทุนในการดำเนินการ

ความคิดที่จะใช้เงินกองทุนในโครงการเป็นเรื่องที่ทุกฝ่ายทราบกันดี แต่ปัจจุบันยังไม่มีระบบในการจัดทำเรื่องนี้ ฉะนั้น การออกกฎระเบียบหรือข้อบัญญัติภายใต้กฎหมายการจัดรูปที่ดินเป็นสิ่งจำเป็นแผนทางเลือกสำหรับการเวนคืนที่ดินล่วงหน้ามีความเหมาะสมเฉพาะในกรณีที่มีการจัดระบบทางกฎหมายต้องเลื่อนออกไป นอกจากนี้ การจัดทำระบบเงินทุนสาธารณะและการจ่ายเงินจากหน่วยงานจัดการด้านสาธารณูปการก็เป็นสิ่งที่พึงกระทำ

(4) การเตรียมการก่อตั้งสมาคมจัดรูปที่ดิน

ในโครงการจัดรูปที่ดินสำหรับพื้นที่ศึกษา มีการวางแผนก่อตั้งสมาคมการจัดรูปที่ดินเพื่อดำเนินโครงการนี้ ในส่วนของการเตรียมการ มีการจัดการประชุมครั้งแรกกับเจ้าของที่ดินเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2549 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่กรุงเทพมหานครนำเสนอแผนแม่บทของโครงการศูนย์ชุมชนย่อยชานเมืองลาดกระบังและหลักการของโครงการจัดรูปที่ดิน ในขั้นตอนต่อไป จำเป็นต้องร่วมมือกับเจ้าของที่ดินในการก่อตั้งสมาคมจัดรูปที่ดิน และการทำความเข้าใจกับรายละเอียดปลีกย่อยของผังโครงการและผังการจัดรูปแปลงที่ดินใหม่ โดยสะท้อนจากความคิดเห็นของเจ้าของที่ดิน หลังจากนั้นคาดว่าจะอาจมีการหยิบยกประเด็นต่างๆ ที่ยังไม่มีหนทางแก้ไขที่ชัดเจนมาหารือกับสมาคม เช่น เรื่องสมาชิกของสมาคม หรือวิธีการปฏิบัติกับผู้เช่าที่ดินในพื้นที่นำร่อง ประเด็นเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบภายใต้บทบัญญัติทางกฎหมายหรือกฎข้อบังคับของสมาคม ซึ่งจะเตรียมจัดทำขึ้นในอนาคต

8.8.4 การสร้างฉันทามติในกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย

ตามสมมติฐาน ผู้มีส่วนได้เสียจะร่วมกันก่อตั้งสมาคมเป็นองค์กรดำเนินงานสำหรับพื้นที่นำร่องเพื่อดำเนินการจัดรูปที่ดิน เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียได้รับผลประโยชน์อย่างมากจากการแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินพร้อมกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ส่วนวิธีการก่อตั้งสมาคมนั้น ยังมีเรื่องต้องตรวจสอบต่อไป เมื่อพิจารณาว่าขณะนี้แผนการพัฒนาเกิดขึ้นภายใต้การนำของภาครัฐ (กรุงเทพมหานคร) ไม่ใช่ผู้มีส่วนได้เสีย

ในทางตรงกันข้าม มีความเป็นไปได้ที่ภาครัฐอาจนำการพัฒนาในฐานะเป็นองค์กรดำเนินงาน ในกรณีที่สมาคมไม่สามารถก่อตั้งได้ เนื่องจากพื้นที่ที่เกี่ยวข้องเน้นความสำคัญของนโยบายสาธารณะด้านศักยภาพของพื้นที่ที่เป็นประจักษ์ศูนย์ชุมชนย่อยชานเมือง ซึ่งข้อดีด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่ง

โดยหลักการ หน่วยงานดำเนินงานควรได้รับผลประโยชน์จากโครงการจัดรูปที่ดิน แนวทางการบริหารโครงการควรเน้นการสร้างฉันทามติในกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียสำหรับการดำเนินการจัดรูปที่ดินควบคู่ไปกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ส่วนที่ 3

ข้อพิจารณาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ

บทที่ 9

ข้อพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อมและการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ

9.1 ข้อพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อม

9.1.1 แนวทางการพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม

นโยบายของ JICA ด้านการศึกษาและพัฒนาในการดำเนินโครงการความร่วมมือทางด้านเทคนิค ส่วนหนึ่งคือ การตรวจสอบผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม โดยหลีกเลี่ยงผลกระทบในแง่ลบที่จะทำให้ระบบไม่สามารถกลับคืนสู่สภาพเดิมได้ โครงการภายใต้ความร่วมมือทางด้านเทคนิคนี้ JICA สนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งสนับสนุนหลักการเปิดกว้างเรื่องข้อมูลกับภาครัฐที่ได้รับการช่วยเหลือ เพื่อนำนโยบายนี้ไปสู่การปฏิบัติ JICA ได้จัดทำ “แนวทางของ JICA สำหรับการพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม” (ต่อจากนี้ไปเรียกว่า “แนวทางของ JICA”) ซึ่งแนวทางของ JICA จะนำไปประยุกต์ใช้กับโครงการความร่วมมือทางด้านเทคนิคตามที่ได้รับการร้องขอจากภาครัฐที่ได้รับการช่วยเหลือนับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2547 นั้นหมายถึงการศึกษานี้ไม่มีข้อกำหนดให้นำแนวทางของ JICA ไปใช้ หากแต่ในด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม มีการพิจารณาโดยหลักการแล้วว่า ควรจะมีการนำการศึกษานี้ไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์มากที่สุด เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของศูนย์ชุมชนย่อยชานเมืองลาดกระบัง

9.1.2 ข้อกำหนดแนวทางของ JICA ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานี้

การปฏิบัติตามข้อพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างเพียงพอ และเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ จะใช้หลักการสำหรับการพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม ดังนี้

- ความช่วยเหลือด้วยมาตรการพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม เช่น EIA โดยภาครัฐที่ได้รับการช่วยเหลือภายใต้กฎหมาย
- การจัดการเรื่องการตรวจสอบผลกระทบในภาพรวม
- การตรวจสอบมาตรการที่จำเป็นเพื่อให้ข้อพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมสามารถปฏิบัติได้จริงในระยะแรกของความร่วมมือทางด้านเทคนิค

- ความช่วยเหลือด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียอยู่ในกระบวนการพิจารณาภายใต้ความคิดริเริ่มของภาครัฐที่ได้รับการช่วยเหลือ
- การเปิดเผยข้อมูลกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย
- มาตรการดังกล่าวจะต้องได้รับความเห็นชอบเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมต่อไป

9.1.3 แนวทางการพิจารณาประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม

ตารางที่ 9.1 สรุปแนวทางสำหรับการพิจารณาประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมในการศึกษา ในรายงานฉบับนี้ มีคำอธิบายเกี่ยวกับการตรวจสอบทางด้านสิ่งแวดล้อมด้วยแนวความคิด “การประเมินสิ่งแวดล้อมเชิงกลยุทธ์ (Strategic Environmental Assessment - SEA)” ได้ในข้อ 9; กระบวนการและผลลัพธ์ของการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (public consultation) ในข้อ 10.3; การตรวจสอบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environmental Examination – IEE) กับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามาตรการที่กำหนดไว้ในข้อ 10.1; และการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Preliminary Environmental Impact Assessment – pre-EIA) ในข้อ 10.2

ตารางที่ 9.1 มาตรการที่ใช้เป็นแนวทางของ JICA สำหรับการศึกษา

หลักการของแนวทางของ JICA	มาตรการที่ใช้ในการศึกษา
ความช่วยเหลือด้านมาตรการในการพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม เช่น EIA โดยภาครัฐที่ได้รับการช่วยเหลือภายใต้ตัวบทกฎหมายที่มีอยู่	ดำเนินการตรวจสอบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นกับแผนคมนาคมขนส่ง, แผนควบคุมอุทกภัย, แผนโครงข่ายพื้นที่สีเขียว และแผนโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งดำเนินการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นในบริเวณที่ดำเนินการโดยวิธีจัดรูปที่ดิน
การจัดการด้านการตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม	ตรวจสอบผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมโดยผสมผสานระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนการพัฒนาเมืองศูนย์กลางการbinสุวรรณภูมิ
การตรวจสอบมาตรการที่จำเป็น เพื่อให้ข้อพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมสามารถปฏิบัติได้จริงในระยะแรกของความร่วมมือทางด้านเทคนิค	ปฏิบัติตามแนวความคิด การประเมินสิ่งแวดล้อมเชิงกลยุทธ์ โดยกำหนดเป็นเป้าหมายสำหรับการพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมในระยะดำเนินการของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา มาตรการหลักมีดังนี้ คือกำหนดเป้าหมายการพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม และสะท้อนในผังการกำหนดพื้นที่และผังการใช้ประโยชน์

	ที่ดิน รวบรวมความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย และส่งผ่านข้อมูลย้อนกลับ ไปยังแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เปิดกว้างในกระบวนการพิจารณาแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา กับผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง
ความช่วยเหลือในการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในกระบวนการพิจารณาภายใต้ความคิดริเริ่มของภาครัฐที่ได้รับการช่วยเหลือ	จัดการประชุมผู้มีส่วนได้จำนวน 6 ครั้งระหว่างการศึกษา ดำเนินการศึกษา การประชุมประกอบด้วยการจัดสัมมนา รับฟังความคิดเห็นสำหรับผู้มีส่วนได้เสียโดยทั่วถึง และการจัดประชุมกลุ่มย่อยสำหรับผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่
การเปิดเผยข้อมูลกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย	เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของกรุงเทพมหานครสำหรับผู้มีส่วนได้เสียให้รับทราบ และแจกจ่ายจดหมายข่าวให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่

ที่มา: คณะผู้ศึกษา JICA

9.1.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม

(1) กฎหมายสำหรับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

1) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นของประเทศ ซึ่งกำหนดหลักการพื้นฐานสำหรับการจัดการเรื่องมลพิษสิ่งแวดล้อม EIA และการวางแผนการจัดการสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงการกระจายอำนาจของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติก่อตั้งขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มีอำนาจกำหนดมาตรฐานสิ่งแวดล้อม กำหนดให้จัดทำรายงาน EIA และควบคุมการบังคับใช้มาตรฐานที่บัญญัติขึ้นมา นอกจากนี้ กฎหมายนี้ยังกำหนด “หลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (polluter-pays principle)” และนโยบายค่าชดเชยเพื่อทำโทษผู้กระทำผิด (punitive damage)

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เปิดโอกาสให้สาธารณชนมีส่วนร่วมในประเด็นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ประชาชนทั่วไปมีสิทธิดังนี้

- ขอข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษจากภาครัฐ
- ส่งคำร้องเรียนเกี่ยวกับแหล่งมลพิษ

- รับค่าชดเชยจากภาครัฐสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมหรือโครงการก่อกมลพิษ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐหรือหน่วยงานรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

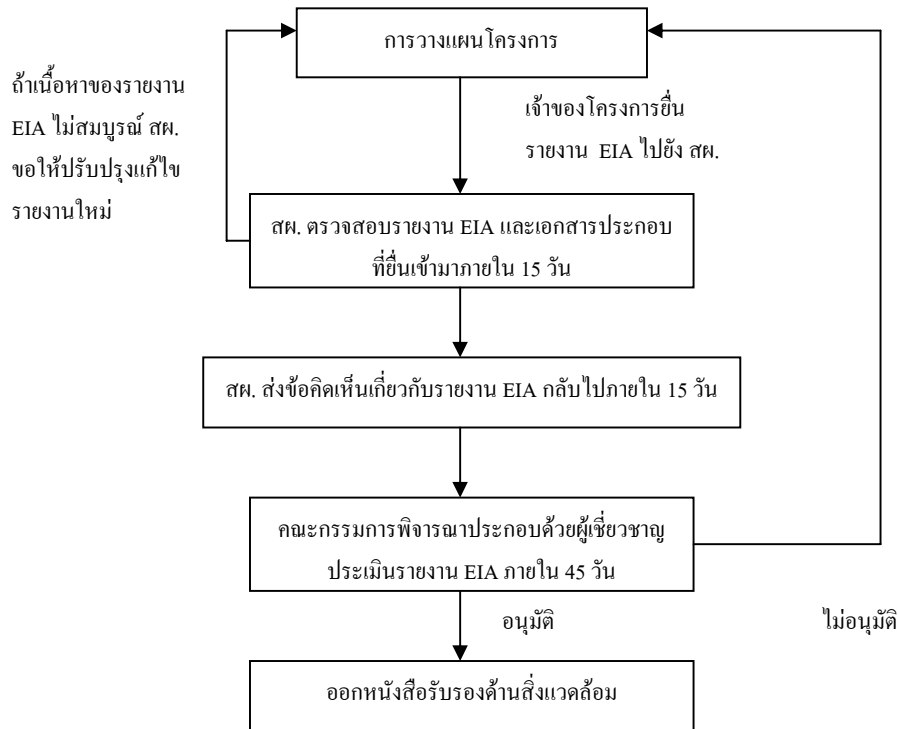
2) วิธีการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 กำหนดวิธีการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมในประเทศ และจำแนกประเภทของขนาดโครงการหรือกิจกรรมที่ต้องจัดทำ EIA โครงการที่อยู่ในรายการนี้ประกอบด้วย เขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำ, ระบบชลประทาน, สนามบิน, โรงแรมหรือรีสอร์ท, ระบบขนส่งมวลชน, ทางหลวง, เขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำ, นิคมอุตสาหกรรม, ท่าเรือ, โรงงานไฟฟ้าพลังความร้อน, โครงการฟื้นฟูสภาพผืนดินชายฝั่ง และการเวนคืนที่ดิน ฯลฯ

รายงาน EIA ควรประกอบด้วย

- รายละเอียดโครงการ เช่น ทำเลที่ตั้ง ขนาด การออกแบบ
- ข้อมูลเกี่ยวกับทำเลที่ตั้งทางด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม
- การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- ข้อเสนอสำหรับมาตรการบรรเทาผลกระทบที่จำเป็น
- ข้อเสนอสำหรับการติดตามตรวจสอบโครงการ

ภาพที่ 9.1 แสดงระเบียบทั่วไปสำหรับการตรวจสอบ EIA รายงาน EIA ที่ยื่นโดยเจ้าของโครงการ จะได้รับการตรวจสอบโดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ภายใน 15 วัน หลังจากการตรวจสอบ สผ. จะส่งข้อคิดเห็นเบื้องต้นกลับไปภายใน 15 วัน และคณะกรรมการพิจารณาที่ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญจะประเมินรายงาน EIA ภายใน 45 วัน จากการประเมินนี้ รายงาน EIA จะถือว่าได้รับอนุมัติ ปรับปรุงแก้ไข หรือไม่ผ่านการพิจารณา

ที่มา: กองควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 9.1 วิธีการตรวจสอบ EIA ทั่วไป (กรณีประเทศไทย)

ตามมาตรา 46 และ 47 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 กำหนดว่าเมืองค้กรที่ประกอบการ จำนวน 22 ประเภทที่ควรได้รับหนังสือรับรองด้านสิ่งแวดล้อมเมื่อเริ่มดำเนินโครงการ ตารางที่ 9.2 ระบุโครงการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาซึ่งอยู่ในข่ายที่ต้องขอหนังสือรับรองดังกล่าว ทั้งนี้ ประเทศไทยเพิ่งเริ่มต้นวิธีการจัดรูปที่ดินเมื่อไม่นานมานี้ ฉะนั้น จึงไม่มีตัวอย่างการดำเนินการ EIA ในสภาพปัจจุบัน จากข้อมูลการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ที่รับผิดชอบการตรวจสอบรายงาน EIA ยังไม่มีความจำเป็นต้องจัดทำ EIA อย่างเป็นทางการ สำหรับวิธีการจัดรูปที่ดินภายใต้กฎหมาย EIA ปัจจุบันของไทย ฉะนั้น จึงต้องมีการพิจารณาต่อไปว่ามีความจำเป็นต้องจัดทำ EIA กับวิธีการจัดรูปที่ดินในระยะการศึกษาความเป็นไปได้ของการศึกษาหรือไม่

ตารางที่ 9.2 รายชื่อโครงการในการศึกษาที่จำเป็นต้องจัดทำรายงาน EIA

ประเภทโครงการ	ขนาดโครงการ
ระบบขนส่งมวลชน	โครงการทุกขนาดที่ระบุในพระราชบัญญัติระบบขนส่งมวลชนและทางด่วน
อาคารที่พักอาศัยภายใต้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร	อย่างน้อย 80 ห้อง
การจัดสรรที่ดินสำหรับการพัฒนาพื้นที่ที่อยู่อาศัยและพาณิชยกรรม	ที่ดินอย่างน้อย 500 แปลง หรือเกิน 100 ไร่ (16 เฮกตาร์) ของพื้นที่ทั้งหมด
โรงพยาบาล	อย่างน้อย 60 เตียง

ที่มา: การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย (สผ.) พ.ศ. 2541

3) กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงแก้ไขวิธีการจัดทำ EIA

เมื่อไม่นานมานี้ มีการพิจารณาทบทวนวิธีการจัดทำ EIA หลายครั้งโดยภาครัฐ สาธารณชนและผู้เกี่ยวข้องของกิจกรรมเหล่านี้มีดังนี้

การปรับปรุงแก้ไขขนาดและประเภทของโครงการที่ต้องจัดทำ EIA

สผ. ได้ตรวจสอบเพื่อแก้ไขประเภทและขนาดของโครงการที่ต้องจัดทำ EIA และจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับเรื่องนี้เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2549 ในการประชุมครั้งนั้น มีการพูดคุยถึงข้อเสนอหลายอย่างเกี่ยวกับโครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรน้ำ, ชลประทาน, คมนาคมและขนส่ง, อุตสาหกรรม, พลังงาน และเหมืองแร่ แต่ไม่ปรากฏว่ามีการหารือกันเกี่ยวกับข้อเสนอสำหรับโครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรที่ดินและ/หรือการก่อสร้างอาคาร

ในส่วนของประเภทและขนาดของโครงการที่ได้หารือกัน เนื้อหาสาระต่อไปนี้อาจมีผลกระทบกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

- ทางหลวงยกระดับ ขนาดอย่างน้อย 4 ช่องจราจร และความยาวเกิน 5 กม.

โครงการก่อสร้างถนนประเภทดังกล่าวกำหนดให้เป็นหนึ่งในโครงการที่ต้องจัดทำ EIA การจัดทำ EIA มีความจำเป็นหรือไม่สำหรับโครงการก่อสร้างถนนสาย NS-1 ซึ่งยังไม่มีมีการพิจารณาว่าจะบังคับใช้ข้อกำหนดที่ปรับปรุงแก้ไขใหม่ โดยจะต้องติดตามความคืบหน้าของการตรวจสอบนี้อย่างรัดกุม

ร่างแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนและการประเมินผลกระทบทางสังคมใน EIA

สผ.และธนาคาร โลกร่วมมือกันพิจารณาข้อกำหนด “แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนและการประเมินผลกระทบทางสังคม เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในวิธีการจัดทำ EIA” และได้จัดทำประชาพิจารณ์เกี่ยวกับร่างแนวทางนี้เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2548 หลังจากเริ่มใช้แนวทางนี้แล้ว คาดว่าวิธีการมีส่วนร่วมของประชาชนดังต่อไปนี้จะผ่านความเห็นชอบ ขณะนี้ยังไม่ได้พิจารณาว่าจะเริ่มนำแนวทางนี้ไปปฏิบัติได้หรือไม่

- โครงการที่ต้องจัดทำ IEE กำหนดให้เจ้าของโครงการเปิดเผยข้อมูลและจัดทำประชาพิจารณ์พร้อมกับองค์กรที่เกี่ยวข้องในระยะแรกของโครงการ บันทึกการประชุมของการทำประชาพิจารณ์ปรากฏอยู่ในรายงาน IEE ในระยะการดำเนินโครงการ การเปิดเผยข้อมูลและการทำประชาพิจารณ์เป็นสิ่งที่พึงปฏิบัติ
- โครงการที่ต้องจัดทำ EIA จำเป็นต้องจัดทำประชาพิจารณ์อย่างน้อยสองครั้งก่อนเริ่มงานก่อสร้างของโครงการ โดยประชาพิจารณ์ครั้งแรกจะเกิดขึ้นก่อนทำ EIA และประชาพิจารณ์ครั้งที่สองจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมาตรการบรรเทาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมที่คาดการณ์ไว้ได้รับการเสนอ

ระหว่างการศึกษา จะมีการจัดประชุมผู้มีส่วนได้เสียหลายครั้ง เช่น การสัมมนารับฟังความคิดเห็น การประชุมกลุ่มย่อย และการประชุมระดับชุมชน จุดประสงค์คือ เพื่อเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและโครงการนำร่องในหมู่ผู้อยู่อาศัยในพื้นที่และองค์กรที่เกี่ยวข้อง และเพื่อสะท้อนความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมในการวางแผน ซึ่งการประชุมผู้มีส่วนได้เสียถือว่าเป็นกิจกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในเชิงรุก ที่แสดงให้เห็นถึงหลักการของแนวทางดังกล่าวข้างต้น

(3) กฎระเบียบเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

สำนักนายกรัฐมนตรีได้ออกประกาศเกี่ยวกับการจัดทำประชาพิจารณ์โดยตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2548 ประกาศนี้ หน่วยงานราชการระดับชาติและท้องถิ่นควรเปิดเผยข้อมูลก่อนเริ่มดำเนินโครงการของรัฐ วิธีการเปิดเผยข้อมูลที่สามารถทำได้ เช่น การพูดคุยโดยตรงกับผู้มีส่วนได้เสีย การประชุมสาธารณะ หรือวิธีการอื่นๆ ที่กำหนดโดยสำนักปลัดกระทรวง ข้อมูลที่เปิดเผยมประกอบด้วย

- วัตถุประสงค์ พื้นที่ องค์กรประกอบ และกำหนดการของโครงการ

- ผู้ดำเนินงานและแหล่งงบประมาณของโครงการ
- ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมและวิธีการบรรเทาผลกระทบ

(4) กฎหมายเกี่ยวกับประเด็นทางสังคม

1) พระราชบัญญัติการเวนคืนที่ดิน

พระราชบัญญัติการเวนคืนที่ดินตราเป็นกฎหมายในปี พ.ศ. 2530 กฎหมายนี้อธิบายวิธีการเวนคืนที่ดินและจ่ายค่าชดเชยให้แก่เจ้าของที่ดิน เมื่อที่ดินเหล่านี้ถูกเวนคืนสำหรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในกรณีกรุงเทพมหานคร กองรังวัดและจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน สำนักการโยธาเป็นผู้รับผิดชอบในส่วนของการเวนคืนที่ดินและการจ่ายค่าชดเชย

ภาพที่ 9.2 แสดงขั้นตอนทั่วไปสำหรับการชดเชยค่าเสียหายสำหรับกรณีที่ดินที่บ่งชี้โดย EIA สารสำคัญของขั้นตอนดังกล่าวแสดงอยู่ด้านล่าง

ในขั้นตอนนี้ มีข้อบัญญัติสำหรับการประกาศห้ามซื้อขายที่ดิน โดยกำหนดระยะเวลาห้ามซื้อขาย 2-4 ปี ขึ้นอยู่กับการประกาศ

หนังสือจากทางราชการจะถูกส่งไปยังเจ้าของที่ดินอย่างน้อย 15 วันก่อนที่เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบอำนาจจะดำเนินการสำรวจการเวนคืนที่ดิน

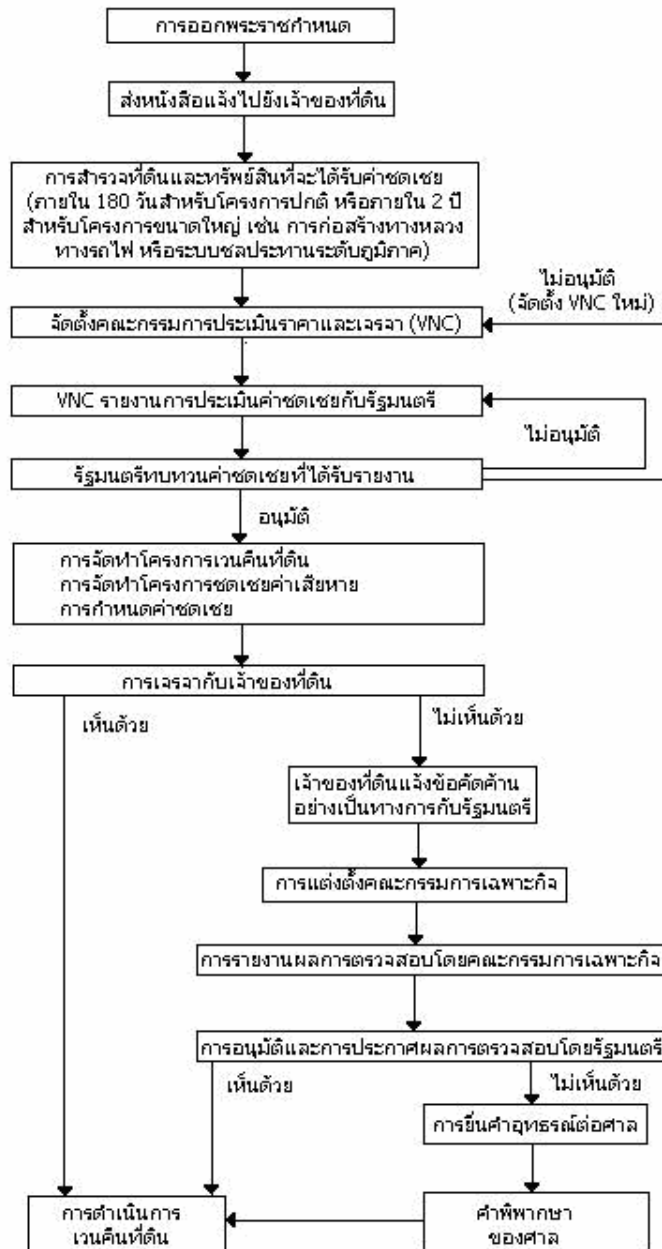
ภายหลังการสำรวจการเวนคืนที่ดินเสร็จสิ้น รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยจะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดราคาที่ดินและทรัพย์สินที่จะถูกเวนคืนภายใน 30 วัน รายการที่ได้รับการชดเชยประกอบด้วยที่ดิน, อสังหาริมทรัพย์, ต้นไม้, พืชผล, การสูญเสียสิทธิส่วนบุคคล เช่น การสูญเสียการบริการขั้นพื้นฐาน หรือการสูญเสียการยังชีพสำหรับผู้อยู่อาศัยในพื้นที่โครงการเท่านั้น

โดยทั่วไป การจ่ายค่าชดเชยขึ้นอยู่กับราคาตลาด ค่าชดเชยจะประกาศภายใน 180 วันหลังจากการกำหนดค่าชดเชย หากเจ้าของทรัพย์สินบางรายไม่เห็นด้วยกับค่าชดเชย ก็สามารถยื่นคำร้องกับรัฐมนตรี เมื่อรัฐมนตรีได้รับคำร้อง คณะกรรมการเฉพาะกิจจะเรียกประชุมเพื่อพิจารณาตรวจสอบข้อพิจารณาตามคำร้อง

หนังสือจากทางราชการที่เป็นประกาศการเวนคืนทรัพย์สินจะส่งไปยังเจ้าของทรัพย์สิน การเวนคืนทรัพย์สินและการชดเชยค่าเสียหายควรดำเนินการให้เสร็จเรียบร้อยภายใน 120 วันหลังจากการลงนามในสัญญา

ทรัพย์สินจะตกเป็นของภาครัฐ หากมีการเคลื่อนย้าย หรือรื้อถอน ผู้จัดทำโครงการควรแจ้งให้เจ้าของทรัพย์สินทราบอย่างน้อย 60 วันทำงานก่อนเริ่มดำเนินงาน

เจ้าหน้าที่จะเป็นผู้ถือหนังสือสิทธิเวนคืนทรัพย์สินหลังจากชำระค่าชดเชยให้แก่เจ้าของทรัพย์สินเรียบร้อยแล้ว

ที่มา: สำนักโยธา กรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 9.2 วิธีการตรวจสอบ EIA ทั่วไปในไทย

2) พระราชบัญญัติการจัดรูปที่ดินเพื่อการพัฒนาพื้นที่

พระราชบัญญัติการจัดรูปที่ดินฯ ประกาศใช้เป็นกฎหมายในปี พ.ศ. 2546 ในพระราชบัญญัตินี้ มีคำบรรยายเกี่ยวกับการชดเชยค่าเสียหาย ตารางที่ 9.3 สรุปสาระสำคัญของคำบรรยายดังกล่าวดังนี้

ตารางที่ 9.3 มาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการชดเชยค่าเสียหายในพระราชบัญญัติการจัดรูปที่ดิน

มาตรา	สาระสำคัญของคำบรรยายเกี่ยวกับการชดเชยค่าเสียหาย
มาตรา 5	คณะกรรมการจัดรูปที่ดินมีความรับผิดชอบและหน้าที่ในการออกกฎระเบียบสำหรับการชดเชยค่าเสียหายจากกองทุนการจัดรูปที่ดิน
มาตรา 13	คณะกรรมการระดับจังหวัดมีความรับผิดชอบและหน้าที่ในการพิจารณาและกำหนดค่าชดเชยตามกฎระเบียบและขั้นตอนที่เสนอ โดยคณะกรรมการจัดรูปที่ดิน
มาตรา 42	ผู้สมัครจัดทำการสำรวจจะชำระค่าใช้จ่ายและค่าชดเชยสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการสำรวจเพื่อการจัดรูปที่ดิน
มาตรา 53	คณะกรรมการที่ปรึกษาโครงการจัดรูปที่ดินจะมีหน้าที่แนะนำผู้จัดทำโครงการจัดรูปที่ดินในการกำหนดค่าชดเชย การประเมินราคาที่ดินและอสังหาริมทรัพย์
มาตรา 54	ผลกระทบจากการเคลื่อนย้ายที่พักอาศัยชั่วคราวหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นกับการใช้ประโยชน์ที่ดินหรือธุรกิจระหว่างการดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินจะได้รับการพิจารณาเป็นค่าชดเชยสำหรับแต่ละรายการ โดยชอบธรรมและเป็นประโยชน์กับทุกฝ่าย
มาตรา 59	ในส่วนของกรก่อสร้าง การเคลื่อนย้าย หรือการดัดแปลงอาคาร หรือการกระทำอื่นใด ซึ่งเป็นการกระทำเพื่อบรรลุเป้าหมายของการจัดรูปที่ดิน และก่อความเสียหายกับเจ้าของที่ดินหรือผู้ถือกรรมสิทธิ์อื่นๆ บุคคลเหล่านั้นจะได้รับค่าชดเชย หากมีความเสียหายเกิดขึ้น
มาตรา 64	แปลงที่ดินใหม่ซึ่งได้รับการจัดรูปแปลงใหม่ต้องไม่มีขนาดเล็กจนส่งผลให้คุณภาพชีวิตลดลง หรือเป็นอันตรายกับสภาพแวดล้อม และเจ้าของที่ดินจะได้รับค่าชดเชยเป็นเงินตามสมควร
มาตรา 69	จะไม่มีกรจ่ายค่าชดเชยให้แก่ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดรูปที่ดิน หากตามโครงการจัดรูปที่ดิน เจ้าของที่ดินทุกรายที่เกี่ยวข้องกับโครงการนี้ได้รับที่ดิน ซึ่งมีมูลค่าเพิ่มขึ้นหรือลดลงเป็นสัดส่วนเท่ากัน
มาตรา 70	เจ้าของที่ดินที่ไม่เห็นด้วยกับการกำหนดผังที่ดินใหม่หลังจากการจัดรูปที่ดินและ/หรือจำนวนค่าชดเชย มีสิทธิยื่นอุทธรณ์กับคณะกรรมการจัดรูปที่ดินภายใน 30 วัน นับจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้ง
มาตรา 73	ในกรณีที่การอนุมัติโครงการจัดรูปที่ดินสิ้นสุดลง งานทั้งหลายทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับโครงการต้องยุติลง และผู้จัดทำโครงการจัดรูปที่ดินต้องกระทำการเพื่อให้แน่ใจว่า ทุกฝ่ายได้รับการฟื้นฟูสู่สภาพเดิม หากปฏิบัติได้เช่นนี้ ผู้จัดทำโครงการจะจ่ายค่าชดเชยสำหรับความเสียหายที่ได้รับ

ที่มา: พระราชบัญญัติการจัดรูปที่ดิน พ.ศ. 2546

9.2 การตรวจสอบแนวคิดการประเมินด้านสิ่งแวดล้อมเชิงกลยุทธ์

9.2.1 แนวคิดการประเมินด้านสิ่งแวดล้อมเชิงกลยุทธ์

ดังที่กล่าวในข้อ 9.1 การประเมินด้านสิ่งแวดล้อมเชิงกลยุทธ์ (SEA) เริ่มใช้ตั้งแต่ช่วงปี 2523-2533 เข้าใจว่าเป็นวิธีการมุ่งเน้นและตอบสนองต่อการพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อม และสังคมที่จำเป็นภายใต้กระบวนการดำเนินนโยบาย แผนการ และโครงการ (policies, plans, and programmes - PPPs) และความคิดริเริ่มระดับสูงอื่นๆ คำจำกัดความของ SEA ที่ยอมรับทั่วไปอยู่ในกรอบด้านล่าง

SEA เป็นกระบวนการเชิงระบบสำหรับการประเมินผลที่ตามมาด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวกับนโยบาย แผนการ หรือโครงการที่เป็นความคิดริเริ่มที่เสนอแนะ เพื่อรับประกันว่าผลกระทบเหล่านี้จะได้รับการพิจารณาโดยสมบูรณ์และจัดการอย่างเหมาะสมในระยะแรกเริ่มของการพิจารณาตามข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม
Sadler & Verheem (ปี 2539)

ในระยะแรก SEA เสมือนหนึ่งว่าเป็นเครื่องมือตรวจสอบผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมก่อนการวางแผนโครงการ แต่เมื่อเร็วๆ นี้ มีกระแสที่ทำให้ SEA ไม่ได้หมายถึงเพียงการประเมินผลกระทบ “ต้นน้ำ” เท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือวินิจฉัยที่ช่วยเชื่อมประสานข้อพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมระหว่างการกำหนด PPPs ซึ่งรวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจ

วัตถุประสงค์ประการหนึ่งของ SEA คือ การนำเอาแนวทางการมีส่วนร่วมมาใช้ในการจัดการกับประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม เพื่อให้มีอิทธิพลต่อการวางแผนการพัฒนา การตัดสินใจ และกระบวนการดำเนินงานในระดับยุทธศาสตร์
Mercier (ปี 2547)

กระบวนการ SEA จะสามารถบรรลุผลได้ ในกรณีที่

- สอดรับกับจุดมุ่งหมายและประยุกต์ใช้ได้ทั้งในระดับนโยบาย หรือระดับแผนและโครงการ
- มุ่งเน้นการส่งมอบข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการตัดสินใจ ด้วยการกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรและประเด็นสำคัญ
- ผสมผสานระหว่างการวิเคราะห์คู่ขนานของมิติและประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม รวมกับการวางแผน เครื่องมือและกระบวนการประเมินอื่นๆ และ

- สนับสนุนโครงการ EIA ด้วยการดำเนินการตรวจสอบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (IEE)

(3) กฎหมายสำหรับการประเมินสิ่งแวดล้อมเชิงกลยุทธ์ในประเทศไทย

การประเมินสิ่งแวดล้อมเชิงกลยุทธ์ (SEA) เข้าใจว่าเป็นวิธีการมุ่งเน้นการและตอบสนองต่อการพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมที่จำเป็นภายใต้กระบวนการดำเนินนโยบาย แผนการ และโครงการ (policies, plans, and programmes - PPPs) และความคิดริเริ่มระดับสูงอื่นๆ

ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายหรือแนวทาง SEA อย่างเป็นทางการเกิดขึ้นในประเทศ อย่างไรก็ตามได้เริ่มมีการทดลองใช้ SEA หลายครั้งภายใต้กรรมสิทธิ์ของภาครัฐและสถาบันการศึกษา

มีการดำเนินการศึกษา SEA อิสระสำหรับการทำฟาร์มเลี้ยงกุ้งในปี พ.ศ. 2544 เพื่ออนุเคราะห์องค์การพัฒนาระหว่างประเทศแห่งสวีเดน (Swedish International Development Agency – SIDA) เพื่อพิจารณาว่าควรสนับสนุนอุตสาหกรรมนี้หรือไม่ (Lindberg & Nylander 2001) จุดมุ่งหมายคือเพื่อประเมินสถานการณ์ในอุตสาหกรรมฟาร์มเลี้ยงกุ้งชายฝั่งทะเลในภาคตะวันออกเฉียงใต้ของไทย SEA เปรียบเทียบวิธีการทำฟาร์มเลี้ยงกุ้งแบบสามัญมากที่สุด (ลงทุนสูงแบบกึ่งปิด หรือ semi-closed intensive) ที่มีสองระบบให้เลือก (ระบบปิดและหมุนเวียนซ้ำ (closed re-circulated) และระบบขุดลอกโคลนออก (sludge removal)) มีการจัดทำการศึกษาในเขต 5 จังหวัด ซึ่งรวมถึงการสัมภาษณ์เกษตรกรเลี้ยงกุ้ง ผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และองค์กรด้านสิ่งแวดล้อม

จากประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษานี้ ปัจจุบัน สผ.กำลังเตรียมจัดทำแนวทาง SEA การจัดการสัมมนาเพื่อพิจารณาทบทวนแนวทาง SEA ก็จัดขึ้นเมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2549 เนื้อหาสาระที่หารือกันมีดังนี้

SEA จะถูกนำมาใช้สำหรับการกำหนดนโยบายระดับชาติและภูมิภาคและการกำหนดแผนแม่บท

ผลกระทบที่ตรวจสอบมีหลากหลาย เช่น เศรษฐกิจ, สภาพแวดล้อมด้านสังคม, ทรัพยากร, สุขภาพ และความยั่งยืน

กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสำคัญสำหรับ SEA

เพื่อจัดทำ SEA ในไทยให้เร็วที่สุด แนะนำว่าควรผ่านมติคณะรัฐมนตรีก่อนการบังคับใช้กฎหมาย SEA

ในอนาคต คาดว่า SEA จะได้รับการยอมรับเป็นเครื่องมือในการกำหนดนโยบายการพัฒนาของสผ.

9.2.2 องค์ประกอบหลักด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมสำหรับการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาในพื้นที่ศึกษา

(1) บทนำ

ปัจจุบันพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมและมีภูมิทัศน์เหมือนชนบท ซึ่งปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองหลายอย่างเริ่มปรากฏให้เห็นได้ในพื้นที่แล้ว โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินหนาแน่น เช่น ปัญหาการจราจรติดขัดบนถนนอ่อนนุช หรือมลพิษทางน้ำในโครงข่ายคลองขนาดเล็ก หากไม่มีการพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม ปัญหาเหล่านั้นอาจทวีความรุนแรงมากขึ้น และปัญหาสิ่งแวดล้อมและสังคมอาจเกิดขึ้นตามการเพิ่มขึ้นของประชากร และการพัฒนาเพื่อสร้างพื้นที่ชานเมือง เพื่อหลีกเลี่ยงสถานการณ์เช่นนี้ จำเป็นต้องชี้ให้เห็นถึงประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมที่ต้องตรวจสอบ เพื่อหามาตรการพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมมาใช้สำหรับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของพื้นที่ศึกษา เพื่อแสดงถึงปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น นโยบายการพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม 3 ประการ ซึ่งเกี่ยวพันกับการพัฒนาของพื้นที่กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

- นโยบายการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งแวดล้อมในผังเมืองรวมของกรุงเทพมหานคร
- วาระแห่งกรุงเทพมหานคร (Agenda 21)
- โครงการปรับปรุงสภาพแวดล้อมเมืองในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

นโยบายการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งแวดล้อมในผังเมืองรวมของกรุงเทพมหานคร

ผังเมืองรวมของกรุงเทพมหานคร ซึ่งจัดทำโดยกรุงเทพมหานครและกำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาความเหมาะสม โดยการผสมผสานด้านนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ที่ดินและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเมือง ตารางที่ 9.4 แสดงผลลัพธ์ของประเด็นหลักที่ต้องตรวจสอบสำหรับการกำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาในพื้นที่ศึกษา

ตารางที่ 9.4 ประเด็นหลักที่ตรวจสอบในการศึกษานี้ตามนโยบายการวางแผนผังเมืองรวมของกรุงเทพมหานคร

ข้อ	นโยบายการวางแผนของแผนแม่บทผังเมืองรวม	ประเด็นหลักที่ตรวจสอบในการศึกษานี้
1	- ใช้แผนภาพการพัฒนาของมหานครและผังเมืองรวมของแต่ละชุมชน - การขยายโครงข่ายโครงสร้างพื้นฐานของกรุงเทพมหานคร - การใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ	- ความยุ่งยากของการใช้ประโยชน์ที่ดิน เนื่องจากกรรมสิทธิ์ที่ดินเป็นของเจ้าของที่ดินรายเล็กจำนวนมากในสภาพการณ์ปัจจุบัน - ความจำเป็นของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เมื่อพิจารณาถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมอันเกิดจากท่าอากาศยานสากลสุวรรณภูมิ
ข้อ	นโยบายการวางแผนของแผนแม่บทผังเมืองรวม	ประเด็นหลักที่ตรวจสอบในการศึกษานี้
2	- การใช้ประโยชน์ที่ดินรกร้างว่างเปล่าสำหรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ด้วยการจัดเตรียมสิ่งจำเป็นพื้นฐาน โดยเฉพาะการสร้างถนนทางเข้าไปยังพื้นที่เพื่อเชื่อมโยงกับระบบถนนที่มีอยู่ปัจจุบัน	- การใช้ประโยชน์พื้นที่ว่างอย่างมีประสิทธิภาพโดยรอบบริเวณสถานีลาดกระบัง - ความจำเป็นของแผนการพัฒนาโครงข่ายถนนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งกลมกลืนกับโครงข่ายคลองที่มีสมรรถนะในการระบายน้ำเพียงพอ เพื่อลดความเสี่ยงจากปัญหาอุทกภัย
3	- มุ่งเน้นพื้นที่ส่งเสริมและควบคุมการขยายตัวของสิ่งปลูกสร้างเพื่อแก้ปัญหาการจราจร การบำบัดน้ำเสีย และผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมอื่น	- ความจำเป็นของการวางผังพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างหนาแน่น โดยพิจารณาผังเมืองที่เกี่ยวข้อง เช่น ผังการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับท่าอากาศยานสากลสุวรรณภูมิ
4	- ปรับปรุงและฟื้นฟูชุมชนเมืองที่มีสภาพทรุดโทรม และจัดทำผังเมืองเฉพาะเพื่อเป็นมาตรการในการฟื้นฟูชุมชนเมือง	- ความจำเป็นของการเสริมสร้างระบบบริหารส่วนท้องถิ่นในระดับเขต - การหลีกเลี่ยงการแบ่งแยกระหว่างศาสนาในพื้นที่ศึกษาและบริเวณโดยรอบ
5	- อนุรักษ์แหล่งสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ซึ่งส่งผลต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยว	- รักษาสภาพแวดล้อมในปัจจุบันโดยรอบบริเวณวัดลานบุญและวัดสังฆราชา
6	- ส่งเสริมสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ เช่น สวนสาธารณะ และสนามกีฬา ซึ่งต้องเพิ่มจำนวนมากขึ้น และกระจายที่ตั้งในหลายพื้นที่	- จัดให้มีพื้นที่สีเขียวเพื่อการพักผ่อนของคนในพื้นที่ และเพื่อบรรเทาผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ (เป้าหมายตามมาตรฐานของกรุงเทพมหานครคือ 4 ตร.ม.ต่อประชากร)
7	- ส่งเสริมการพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียและการกำจัดขยะสำหรับชุมชน ด้วยการเร่งจัดทำแผนแม่บทที่ใช้เป็นกรอบการดำเนินงานในส่วนของการลงทุน การปฏิบัติงาน และการบำรุงรักษา	- ความจำเป็นของการเสริมสร้างขีดความสามารถในการวางแผนของสำนักงานเขตแต่ละแห่ง เพื่อพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสีย - ความจำเป็นของการเสริมสร้างสมรรถนะในการเก็บขนขยะมูลฝอยและการขนส่งในสำนักงานเขตแต่ละแห่ง เพื่อเตรียมรับมือกับปริมาณการผลิตขยะที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต
8	- การเร่งตรากฎหมายเกี่ยวกับมาตรฐานน้ำเสียจากแหล่งชุมชนให้มีผลบังคับใช้ในทางปฏิบัติ	- ความจำเป็นของการพัฒนากิจกรรมตรวจสอบคุณภาพน้ำในโครงข่ายคลองในพื้นที่ศึกษา

ที่มา: ผังเมืองรวม (กรุงเทพมหานคร)

(3) วาระแห่งกรุงเทพมหานคร (Agenda 21)

ภาครัฐได้มีส่วนร่วมในการประชุม Earth Summit ใน พ.ศ. 2535 และได้ให้สัตยาบันกับวาระ 21 ซึ่งเป็นแผนแม่บทของโลกในการร่วมกันทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม บนพื้นฐานของกรอบข้อตกลงนี้ กรุงเทพมหานครได้จัดทำ “วาระแห่งกรุงเทพมหานคร 21” ซึ่งระบุถึงนโยบายที่จะปรับปรุงสภาพแวดล้อมเมืองในกรุงเทพมหานครให้ดีขึ้นใน พ.ศ. 2541 ตารางที่ 9.5 สรุปผลของการมุ่งเน้นประเด็นหลักที่ตรวจสอบเพื่อกำหนดเป็นแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาในพื้นที่ศึกษาตามนโยบายในวาระนี้

ตารางที่ 9.5 ประเด็นหลักที่สอดคล้องกับการศึกษาตามวาระแห่งกรุงเทพมหานคร 21

ข้อ	นโยบายในวาระแห่งกรุงเทพมหานคร 21	ประเด็นหลักที่ตรวจสอบในการศึกษานี้
1	จัดระบบการจราจรและคมนาคมขนส่งใหม่ เพื่อปรับปรุงคุณภาพอากาศและความคล่องตัวของการสัญจรในเมือง	- การบรรเทาปัญหาการจราจรติดขัดในถนนสายหลัก เช่น ถนนลาดกระบัง - การตรวจสอบการพัฒนาระบบขนส่งมวลชน เพื่อรับมือกับปริมาณการจราจรที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต
2	ปรับปรุงคุณภาพน้ำในโครงข่ายคลอง เพื่อเปลี่ยนเป็น “เมืองเวนิซแห่งตะวันออก”	- การสร้างการรับรู้สาธารณะ เพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อมของโครงข่ายคลองในพื้นที่ศึกษา - การขาดระบบบำบัดน้ำเสียจากแหล่งชุมชนในพื้นที่ศึกษา
3	ลงทุนพัฒนาพื้นที่สีเขียว	- การพัฒนาพื้นที่สีเขียวเพื่อความรื่นรมย์ของคนในพื้นที่ และเพื่อบรรเทาผลกระทบกับระบบนิเวศน์ (เป้าหมายตามมาตรฐานของกรุงเทพมหานครคือ 4 ตร.ม. ต่อคน)
4	ทำให้กรุงเทพมหานคร เป็นเมืองสะอาด	- ความจำเป็นของการเพิ่มประสิทธิภาพในการเก็บขยะมูลฝอยและการขนส่งในสำนักงานเขตแต่ละแห่ง เพื่อรับมือกับปริมาณการผลิตขยะที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต - การสร้างจิตสำนึก เพื่อลดปริมาณขยะที่ผลิตจากเขตเทศบาล - การส่งเสริมกิจกรรมแยกภาควางเสียบและการนำกลับมาใช้ใหม่ในพื้นที่ศึกษา
5	ทำให้การเข้าถึงข้อมูลสะดวกรวดเร็ว เพื่อการพัฒนาเมืองและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	- การพัฒนาระบบตรวจสอบสิ่งแวดล้อมด้วยความยินยอมพร้อมใจกันของคนในพื้นที่ - การพัฒนาระบบเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมในสำนักงานเขต
6	ชักจูงให้ประชาชนร่วมกันพัฒนากรุงเทพมหานคร ให้ดีขึ้น	- จัดการประชุมสาธารณะระหว่างกระบวนการกำหนดโครงการพัฒนาชานเมือง

ที่มา: วาระแห่งกรุงเทพมหานคร 21 (กรุงเทพมหานคร)

(4) โครงการปรับปรุงสภาพแวดล้อมเมืองในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

JICA ได้ดำเนินการศึกษาการพัฒนา ร่วมกับกรุงเทพมหานครระหว่างปี พ.ศ. 2539-2540 เพื่อกำหนดโครงการปรับปรุงสภาพแวดล้อมเมืองในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ในโครงการนี้ มีข้อเสนอแนะประเด็น

การวางแผนในรายการ ตารางที่ 9.6 แสดงผลการตรวจสอบด้านการกำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาในพื้นที่ศึกษา บนพื้นฐานของประเด็นการวางแผนและเป้าหมายในโครงการนี้

ตารางที่ 9.6 ประเด็นหลักที่สอดคล้องกับการศึกษานี้ภายใต้เงื่อนไขการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมของ JICA สำหรับพื้นที่

กรุงเทพมหานคร

ข้อ	โครงการด้านสิ่งแวดล้อมจากการศึกษาของ JICA (พ.ศ. 2539-2540)		ประเด็นหลักที่สอดคล้องกับการศึกษานี้
	ประเด็นการวางแผน	เป้าหมาย	
1	การใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ยั่งยืนในสภาพแวดล้อมที่เปราะบาง	การสร้างสภาพแวดล้อมเมืองที่มั่นคง เพื่อป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ	ลดความเสี่ยงจากน้ำท่วม ด้วยการบำรุงรักษาให้โครงข่ายคลองมีสมรรถนะในการระบายน้ำที่เพียงพอ
2	ความเป็นเมืองที่ปลอดภัย	การรักษาสมรรถนะการระบายน้ำเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เกิดจากน้ำมือของมนุษย์ เพื่อให้ไม่ให้ผู้คนกังวลและหวาดหวั่นกับอุทกภัย	ความจำเป็นของการประเมินซ้ำสมรรถนะการระบายน้ำของโครงข่ายคลองในปัจจุบันในพื้นที่ศึกษาและบริเวณโดยรอบรักษาสมรรถนะการระบายน้ำที่เพียงพอในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่กำหนดขึ้นมา
3	ระบบคมนาคมขนส่งเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	การปรับโครงสร้างระบบคมนาคมขนส่งใหม่โดยเปลี่ยนเป็นระบบขนส่งสาธารณะ	การบรรเทาปัญหาการจราจรติดขัดในถนนสายหลัก เช่น ถนนลาดกระบัง การตรวจสอบการพัฒนาขนส่งมวลชนเพื่อรับมือกับปริมาณการจราจรที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต
4	การดำเนินนโยบายอากาศสะอาดและสดชื่น	การลดมลพิษทางอากาศตามมาตรฐานสิ่งแวดล้อมของไทย	มลพิษทางอากาศที่เกิดจากยานบนผิวการจราจรตามถนนสายหลัก การขาดระบบตรวจสอบมลพิษทางอากาศในพื้นที่ศึกษา
5	การสร้างเมืองนิเวศน์ที่เป็นมิตรกับแหล่งน้ำ	การปรับปรุงคุณภาพน้ำในคลอง	การขาดระบบบำบัดน้ำเสียจากแหล่งชุมชนในพื้นที่ศึกษา
6	การยกระดับสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่	การปรับปรุงระบบการจัดการขยะมูลฝอยและระบบน้ำประปา	ความจำเป็นของการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บขยะมูลฝอยและการขนส่งของสำนักงานเขตแต่ละแห่ง เพื่อรับมือกับปริมาณขยะที่จะผลิตเพิ่มขึ้นในอนาคต

ที่มา: โครงการปรับปรุงสภาพแวดล้อมเมืองในพื้นที่กรุงเทพมหานคร (JICA)

(5) สรุปประเด็นหลักที่ตรวจสอบ

จากการตรวจสอบนโยบายสิ่งแวดล้อมสามประการสำหรับการพัฒนากรุงเทพมหานคร แนวทางต่อไปนี้จะได้รับความเห็นชอบในแง่การพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม เมื่อแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาถูกกำหนดขึ้น

- เพื่อบรรลุประสิทธิภาพสูงสุดของศูนย์ชุมชนย่อยที่เสนอแนะ และหลีกเลี่ยงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมเชิงลบที่สำคัญ ควรใช้ผังการกำหนดพื้นที่และผังการใช้ประโยชน์ที่ออกแบบอย่างดี
- โครงข่ายคลองในปัจจุบันควรได้รับการสงวนรักษาหรือปรับปรุง เพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงจากอุทกภัยในพื้นที่ศึกษา
- โครงข่ายคลองควรทำหน้าที่ไม่เพียงเพื่อการควบคุมน้ำท่วมเท่านั้น แต่ควรทำหน้าที่เป็นสิ่งจรรโลงจิตใจหรือทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวด้วย เพื่อสงวนรักษาระบบโครงข่ายคลองที่บำรุงรักษาอย่างดีจากมุมมองในแง่ท้องถิ่นและวัฒนธรรม
- เพื่อบรรเทาผลกระทบจากปริมาณการจราจรที่เพิ่มขึ้นในอนาคต ควรวางผังโครงข่ายถนนที่มีประสิทธิภาพภายใต้ผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน นอกจากนี้ ควรพิจารณาระบบขนส่งมวลชนมาใช้ด้วย
- ควรพัฒนาและขยายขอบเขตการจัดการน้ำเสียและการจัดการขยะมูลฝอย เพื่อหลีกเลี่ยงมลพิษในสภาพแวดล้อมที่เพิ่มขึ้น
- ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่สีเขียว เพราะพื้นที่สีเขียวจะทำหน้าที่ไม่เพียงเป็นพื้นที่ว่างที่สร้างความรื่นรมย์ให้กับคนในพื้นที่เท่านั้น แต่ยังสร้างระบบนิเวศน์เมืองแบบใหม่เพื่อทดแทนระบบนิเวศน์เดิมที่มีมีรากเหง้าเป็นพื้นที่การเกษตรอีกด้วย

เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการตั้งถิ่นฐานที่ผิดกฎหมายโดยประชากรที่ไม่ได้จดทะเบียน หรือการสร้างชุมชนแออัด อันเนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชากรจำเป็นต้องมีการจัดทำผังการใช้ประโยชน์ที่ดินให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่

- ควรพัฒนาระบบการตรวจสอบสภาพแวดล้อมและการเปิดเผยข้อมูลในสำนักงานเขตที่เกี่ยวข้องแต่ละแห่ง เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนตระหนักถึงการอนุรักษ์ธรรมชาติ
- ควรพิจารณาจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาให้สอดคล้องกับโครงการพัฒนาอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ทำอวกาศยานสากลสุวรรณภูมิ เพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่า

9.2.3 การตรวจสอบผลกระทบที่มีอยู่เดิมจากสนามบินสุวรรณภูมิ

(1) บทนำ

ในปัจจุบัน สนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งตั้งอยู่ในอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ กำลังอยู่ระหว่างการก่อสร้าง และกำหนดจะเปิดให้บริการในปี พ.ศ. 2549 โครงการศูนย์ชุมชนย่อยชานเมืองมีความสัมพันธ์อย่างแนบแน่นกับสนามบินนี้ คาดว่าศูนย์ชุมชนย่อยจะได้รับผลประโยชน์อันหลากหลายอย่างมหาศาลจากสนามบิน ในทางกลับกัน ผลกระทบเชิงลบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมจากการดำเนินงานของสนามบินจะส่งผลกระทบต่อศูนย์ชุมชนย่อย หัวข้อนี้ สรุปผลกระทบที่คาดการณ์ไว้จากสนามบินตามรายงาน EIA ของสนามบินสุวรรณภูมิ และตรวจสอบความเป็นไปได้ของผลกระทบที่มีอยู่เดิม

(2) รายงาน EIA ล่าสุดสำหรับสนามบินสุวรรณภูมิ

รายงาน EIA สำหรับโครงการสนามบินสุวรรณภูมิได้รับการปรับปรุงแก้ไขหลายครั้งตามความคืบหน้าของโครงการในแต่ละช่วง รายงาน EIA ฉบับล่าสุดได้ผ่านความเห็นชอบจากสผ. ในเดือนมิถุนายน 2548 รายงาน EIA จัดทำขึ้นเพื่อตรวจสอบซ้ำผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม โดยอ้างอิงกับจำนวนผู้โดยสารที่เพิ่มขึ้นจาก 30 ล้านคนเป็น 45 ล้านคนต่อปี หรือ 45 MAP (million annual passengers – MAP) นอกจากนี้ ผลกระทบจากเสียงเครื่องบินได้รับการตรวจสอบเบื้องต้นตามสมมติฐานการดำเนินงานของสนามบินในระดับ 100 MAP ในปี พ.ศ. 2549 ฝ่ายความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมของบริษัท ท่าอากาศยานกรุงเทพแห่งใหม่ จำกัดวางแผนที่จะตรวจสอบเสียงเครื่องบินในระดับ 120 MAP ตามข้อมูลที่ได้รับจากผู้อำนวยความสะดวก ฝ่ายการคำนวณผลกระทบทางเสียงจากเครื่องบินจะเสร็จเรียบร้อยในเดือนกันยายน 2549

(3) ผลกระทบทางเสียงจากเครื่องบิน

ผลกระทบทางเสียงจากเครื่องบินจากแหล่งผลกระทบหลายประเภทจากการดำเนินงานของสนามบินสุวรรณภูมิควรได้รับการตรวจสอบอย่างถี่ถ้วนที่สุด แต่ในปัจจุบันยังไม่มีมาตรฐานเสียงเครื่องบิน ที่ใช้ตรวจสอบ ฉะนั้น จำเป็นต้องอ้างอิงมาตรฐานระดับเสียงที่ใช้โดยประเทศอื่นหรือองค์การระหว่างประเทศ มีหน่วยวัดหลายอย่างที่ใช้ประเมินผลกระทบทางเสียงจากเครื่องบินตามที่แสดงอยู่ในตารางที่ 9.7 ในจำนวนนั้น มี Noise Exposure Forecast (NEF) ที่ใช้ในรายงาน EIA ของสนามบินสุวรรณภูมิ ในรายงานนี้ หน่วยวัดเสียงเครื่องบินสามหน่วยถูกนำมาใช้เพื่อตรวจสอบผลกระทบทางเสียงจากเครื่องบิน

ตารางที่ 9.7 หน่วยวัดหลายหน่วยที่ใช้สำหรับการตรวจสอบเสียงเครื่องบิน

หน่วยวัด	คำอธิบาย
Noise Exposure Forecast (NEF)	ค่า NEF ได้รับการรับรองโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) สำหรับการประเมินเสียงเครื่องบิน NEF เป็นค่าระดับเสียงถ่วงน้ำหนักที่เป็นพลังงานเฉลี่ย (energy-average sound level) ในช่วงเวลา 24 ชั่วโมง
Day-Night Noise Level (Ldn)	ค่า Ldn ซึ่งได้รับการรับรองโดย USEPA เป็นระดับเสียงถ่วงน้ำหนักที่เป็นพลังงานเฉลี่ยในช่วงกลางคืน
Weighted Equivalent Continuous Perceived Noise Level (WECPNL)	ค่า WECPNL ซึ่งได้รับการเสนอแนะจาก ICAO ได้รับการยอมรับเป็นมาตรฐานสิ่งแวดล้อมสำหรับเสียงเครื่องบินของญี่ปุ่น WECPNL เป็นค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของเสียงเครื่องบินในช่วงเวลาหนึ่งสัปดาห์

ที่มา: คณะผู้ศึกษา JICA

ในรายงาน EIA พื้นที่ฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ของพื้นที่ศึกษาอาจได้รับผลกระทบจากเสียงเครื่องบิน ณ ระดับ 45 MAP คาดว่าระดับเสียงเครื่องบินในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบอยู่ที่ประมาณ 30-40 เดซิเบล(เอ) ระดับเสียงเครื่องบินที่พยากรณ์ไว้จะไม่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ แม้แต่ระดับ 100 MAP คาดว่าระดับเสียงมีพิสัยระหว่าง 30-40 เดซิเบล(เอ) ในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากเสียงเกือบทั้งหมด NBIA วางแผนที่จะซื้อที่ดินบริเวณที่ค่า NEF เกิน 40 เพื่อจำกัดประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน ภายใต้การศึกษานี้ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของพื้นที่ศึกษานี้จะถูกนำมาใช้อย่างเต็มรูปแบบโดยไม่มีข้อจำกัด

ICAO และกรมการบินทั่วไป (General Aviation Administration) ของสหรัฐอเมริกากำหนดวิธีใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบทางเสียง ตารางที่ 9.8 กล่าวถึงแนวทางสำหรับการใช้ประโยชน์ที่ดินจำแนกตามค่า NEF ซึ่งจัดทำโดย ICAO ตามแนวทางปฏิบัตินี้ การใช้ประโยชน์ที่ดินต่อไปนี้จะถูกจำกัดในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบทางเสียง ซึ่งค่า NEF อยู่ระหว่าง 30-40 เดซิเบล(เอ)

- การก่อสร้างโรงเรียน โรงพยาบาล โบสถ์ (สถานที่ทางศาสนา) และโรงแรมหรู จะถูกจำกัดในพื้นที่
- เมื่อก่อสร้างที่อยู่อาศัย ควรหลีกเลี่ยงการสร้างบ้านเดี่ยว
- เมื่อก่อสร้างโรงแรมหรือสำนักงาน ควรนำมาตรการควบคุมเสียงมาใช้ตามความเหมาะสม

ตารางที่ 9.8 แนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดินตามค่า NEF ที่กำหนดโดย ICAO

หน่วย: เดซิเบล(เอ)

การใช้ประโยชน์ที่ดิน	Noise Exposure Forecast (NEF)		
	ต่ำกว่า 30	30 - 40	เกิน 40
ที่อยู่อาศัย	Y	อ่านหมายเหตุ (B)	N
พาณิชยกรรม	Y	Y	อ่านหมายเหตุ (C)
โรงแรมขนาดเล็ก-ใหญ่	Y	อ่านหมายเหตุ (C)	N
สำนักงาน, สาธารณูปการ	Y	อ่านหมายเหตุ (C)	N
โรงเรียน โรงพยาบาล โบสถ์	อ่านหมายเหตุ (C)	N	N
โรงแรมหรู	อ่านหมายเหตุ (A), (C)	N	N
โรงแรมหรูกลางแจ้ง	อ่านหมายเหตุ (C)	N	N
สถานนันทนาการกลางแจ้ง	Y	Y	Y
อุตสาหกรรม	Y	Y	อ่านหมายเหตุ (C)

หมายเหตุ: Y การใช้ประโยชน์ที่ดินมีความเหมาะสมโดยไม่มีข้อจำกัดใดๆ

N การใช้ประโยชน์ที่ดินไม่มีความเหมาะสม และควรห้ามดำเนินการ

- (A) การวิเคราะห์เสียงสำหรับโรงแรมหรูทั้งในร่มและกลางแจ้งอย่างละเอียดควรดำเนินการโดยบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสม
- (B) โดยทั่วไป ควรหลีกเลี่ยงการก่อสร้างบ้านเดี่ยวใหม่ สำหรับการก่อสร้างอาคารชุดให้อ้างอิงหมายเหตุ (C)
- (C) ควรจัดทำการศึกษาวิเคราะห์การลดเสียงระหว่างภายในและภายนอกอาคาร และใช้มาตรการควบคุมเสียงโดยอ้างอิงกับผลการวิเคราะห์ตามความจำเป็น

ที่มา: องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ คู่มือการวางแผนสนามบิน – ส่วนที่ 2 การใช้ประโยชน์ที่ดินและการควบคุมสิ่งแวดล้อม 9184-AN/902

ตารางที่ 9.9 กล่าวถึงกฎระเบียบเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินที่กำหนดโดยกรมการบินทั่วไปของสหรัฐอเมริกาตามค่า Ldn ตามหลักค่า NEF บวกด้วย 35 เดซิเบล(เอ) เท่ากับค่า Ldn ดังนั้น ค่า 30-40 เดซิเบล(เอ) จึงเท่ากับค่า Ldn 65-75 เดซิเบล(เอ) ตามกฎระเบียบดังกล่าว การใช้ประโยชน์ที่ดินต่อไปนี้จะต้องถูกจำกัดอยู่ในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบทางเสียงซึ่งมีค่า Ldn เท่ากับ 65-75 เดซิเบล(เอ)

- การก่อสร้างโรงเรียน, โรงพยาบาล, โบสถ์ (สถานที่ทางศาสนา), สถานที่ทำการของราชการ และสถานนันทนาการหลายประเภท ให้นำมาตรการควบคุมเสียงมาใช้ตามความจำเป็น
- เมื่อคนในชุมชนเห็นพ้องกับการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นที่อยู่อาศัย การใช้ที่ดินเป็นที่อยู่อาศัยต้องได้รับอนุญาต ในกรณีนี้ ต้องผนวกมาตรการสำหรับการลดระดับเสียง (noise level reduction –

NLR) ประมาณ 25 หรือ 30 เดซิเบล(เอ) รวมเข้าไปในการใช้ประโยชน์ของอาคารด้วย อาคารแบบธรรมดาโดยส่วนใหญ่ลดระดับเสียงได้ราว 20 เดซิเบล(เอ) ของค่า Ldn ดังนั้น จำเป็นต้องตรวจสอบมาตรการควบคุมเสียงอื่นๆ ด้วย

ตารางที่ 9.9 แนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดินจำแนกตามค่า NEF ที่กำหนดโดย ICAO

หน่วย: เดซิเบล(เอ)

การใช้ประโยชน์ที่ดิน	Day-night Average Sound Level (Ldn) วัดในช่วงเวลาหนึ่งปี		
	ต่ำกว่า 65 (NEF ต่ำกว่า 30)	65-70 (NEF 30-35)	70-75 (NEF 35-40)
การใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัย	Y	อ่านหมายเหตุ (1)	อ่านหมายเหตุ (1)
การใช้ประโยชน์เพื่อสาธารณะ			
โรงเรียน โรงพยาบาล	Y	25	30
โบสถ์ และสถานที่จัดคอนเสิร์ต	Y	25	30
สาธารณูปการ	Y	Y	25
คมนาคมขนส่ง	Y	Y	อ่านหมายเหตุ (4)
ที่จอดรถ	Y	Y	อ่านหมายเหตุ (4)
การใช้ประโยชน์ด้านพาณิชยกรรม			
สำนักงาน	Y	Y	25
ร้านค้าปลีก	Y	Y	25
สาธารณูปโภค	Y	Y	อ่านหมายเหตุ (4)
การสื่อสาร	Y	Y	อ่านหมายเหตุ (4)
การประดิษฐ์และการผลิต			
การผลิตทั่วไป	Y	Y	อ่านหมายเหตุ (4)
เกษตรกรรมและป่าไม้	Y	อ่านหมายเหตุ (2)	อ่านหมายเหตุ (5)
ฟาร์มปศุสัตว์และเพาะพันธุ์	Y	อ่านหมายเหตุ (2)	อ่านหมายเหตุ (5)
นันทนาการ			
กีฬากลางแจ้ง	Y	อ่านหมายเหตุ (3)	อ่านหมายเหตุ (3)
โรงแรมที่พักกลางแจ้ง	Y	N	N
นิทรรศการทางธรรมชาติและสวนสัตว์	Y	Y	N
สวนสนุก สวนสาธารณะ รีสอร์ท และแคมป์	Y	Y	Y
สนามกอล์ฟ นันทนาการทางน้ำ	Y	Y	25

หมายเหตุ: Y การใช้ประโยชน์ที่ดินมีความเหมาะสมโดยไม่มีข้อจำกัดใดๆ

N การใช้ประโยชน์ที่ดินไม่มีความเหมาะสมและควรห้ามดำเนินการ

25, 30 เมื่อปฏิบัติตามการใช้ประโยชน์ที่ดิน ต้องผนวกมาตรการลดระดับเสียง (NLR) ประมาณ 25 หรือ 30 เดซิเบล(เอ) เข้าไปในการออกแบบอาคาร

(1) เมื่อคนในชุมชนเห็นชอบกับการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นที่ยอยู่อาศัย การใช้ที่ดินเป็นที่ยอยู่อาศัยต้องได้รับอนุญาต ในกรณีนี้ ต้องผนวกมาตรการสำหรับการลดระดับเสียงประมาณ 25 หรือ 30 เดซิเบล(เอ)รวมเข้าไปในการใช้ประโยชน์ของอาคารด้วย อาคารแบบธรรมดาส่วนใหญ่ลดระดับเสียงได้ประมาณ 20 เดซิเบล(เอ) ของค่า Ldn ดังนั้น จำเป็นต้องตรวจสอบมาตรการควบคุมเสียงอื่นๆ ด้วย

(2) กำหนดค่า NLR 25 เดซิเบล(เอ)สำหรับอาคารที่พักอาศัย

(3) ต้องรวมมาตรการควบคุมเสียงจำเพาะเข้าไปด้วย

(4) ต้องรวมมาตรการสำหรับค่า NLR ที่ 25 เดซิเบล(เอ)เข้าไปด้วยในพื้นที่ที่ประชาชนได้รับผลกระทบทางเสียง

(5) กำหนดค่า NLR 30 เดซิเบล(เอ)สำหรับอาคารที่พักอาศัย

ที่มา: กรมการบินทั่วไป สหรัฐอเมริกา การวางแผนควบคุมเสียงและความเข้ากันได้สำหรับสนามบิน (Noise Control and Compatibility Planning) AC /5020-1

เมื่อค่า WECPNL ซึ่งเป็นหน่วยวัดที่ญี่ปุ่นใช้เป็นมาตรฐานสำหรับเสียงเครื่องบิน ถูกนำมาใช้ในการตรวจสอบ ตามหลัก ค่า NEF บวก 50 เดซิเบล(เอ) เท่ากับค่า WECPNL ฉะนั้น ค่า NEF 30-40 เดซิเบล(เอ) จึงเท่ากับค่า WECPNL 80-90 เดซิเบล(เอ)

ภายใต้กฎระเบียบของญี่ปุ่นเกี่ยวกับการชดเชยค่าเสียหายจากผลกระทบทางเสียงจากเครื่องบิน ผู้ได้รับผลกระทบจะได้รับเงินช่วยเหลือสำหรับการดำเนินมาตรการป้องกันเสียงตามความจำเป็น หากค่า WECPNL อยู่ระหว่าง 75-90 เดซิเบล(เอ)

เมื่อพิจารณาผลการตรวจสอบดังที่กล่าวข้างต้น มาตรการต่อไปนี้ได้รับการเสนอแนะสำหรับการลดผลกระทบทางเสียงจากเครื่องบินอันเกิดจากสนามบินสุวรรณภูมิ

- ไม่เสนอแนะให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อการพักอาศัยในบริเวณที่ถูกรบกวนจากเสียงของเครื่องบิน
- ควรหลีกเลี่ยงการก่อสร้างสถานที่ เช่น โรงเรียน หรือโรงพยาบาล ในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบทางเสียงจากเครื่องบิน และหากมีสิ่งก่อสร้างอาคารประเภทนี้อยู่ จำเป็นต้องผนวกมาตรการป้องกันเสียงเข้าไปในการออกแบบอาคารที่ก่อสร้างด้วย
- เมื่อก่อสร้างอาคารชุด สำนักงาน โรงแรม และสาธารณูปโภคหรือสถานนันทนาการอื่นๆ จำเป็นต้องตรวจสอบว่าควรใช้มาตรการควบคุมเสียงใดๆ หรือไม่

พื้นที่ที่ถูกรบกวนจากเสียงเครื่องบินจะขึ้นอยู่กับการใช้งานของทางวิ่งระบบเส้นทางคู่ ถ้าทางวิ่งฝั่งตะวันตกถูกใช้งานมากกว่าฝั่งตะวันออก พื้นที่ที่ถูกรบกวนจากเสียงเครื่องบินจะมีขนาดประมาณ 16 เฮกตาร์ จากผลการตรวจสอบเบื้องต้น ณ ระดับ 100 MAP พื้นที่ที่ถูกรบกวนจากเสียงเครื่องบินจะขยายออกไปอีก อย่างไรก็ดี พื้นที่ที่ถูกรบกวนจากเสียงเครื่องบิน ณ ระดับ 100 MAP จะไม่ถูกกำหนดอย่างชัดเจน เพราะว่าเป้าหมาย 100 MAP มีความไม่แน่นอน อีกทั้งการใช้งานทางวิ่งทั้งสองเส้นทางจะเป็นอย่างไรก็ยังไม่ชัดเจน ดังนั้น การแสดงให้เห็นถึงพื้นที่ที่จะได้รับผลกระทบนั้น จะกระทำได้ยาก คณะผู้ศึกษาจึงเสนอแนะว่า ควรนำผลการตรวจสอบเสียงเครื่องบินตามสภาพการณ์จริงที่จัดทำโดย NBIA มาพิจารณาหลังจากสนามบินสุวรรณภูมิเริ่มเปิดให้บริการ และตรวจสอบความจำเป็นของมาตรการควบคุมเสียงตามพัฒนาการของสนามบินสุวรรณภูมิ

(3) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมที่คาดว่าจะเกิดจากสนามบินสุวรรณภูมิ

ตารางที่ 9.10 สรุปผลกระทบที่กล่าวไว้ในรายงาน EIA กรณีของสนามบินสุวรรณภูมิ ฉบับล่าสุด และผลการตรวจสอบผลกระทบที่มีอยู่ของสนามบิน จากการศึกษาพบว่า ไม่มีการคาดการณ์เรื่องของผลกระทบที่มีอยู่เดิมในช่วงของการเริ่มดำเนินการโครงการสนามบินสุวรรณภูมิ และการพัฒนาศูนย์ชุมชนย่อย การพิจารณาเพียงผลกระทบทางเสียงจากเครื่องบินเท่านั้น ว่ามาตรการบรรเทาผลกระทบจำเป็นหรือไม่

ส่วนหนึ่งของพื้นที่แถบตะวันตกเฉียงเหนือของศูนย์ชุมชนย่อย อาจได้รับผลกระทบจากเสียงเครื่องบินตามสภาพสถานการณ์การใช้งานของทางวิ่ง ซึ่งค่า NEF จะอยู่ที่ระดับ 30-40 เดซิเบล(เอ) โดยเฉพาะกรณีที่สนามบินมีการใช้งานภายใต้ขีดความสามารถสูงสุด หรือระดับ 100 MAP ตามการตรวจสอบเบื้องต้นตามหลักเกณฑ์ของ ICAO ซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสนามบิน และเครื่องบินที่สำคัญที่สุด ไม่แนะนำให้ก่อสร้างสาธารณูปการบางอย่าง เช่น โรงพยาบาล โรงเรียน และโรงแรมสำหรับบ้านเรือนที่อยู่อาศัยทั่วไปและอาคารพาณิชย์ แนะนำให้ตรวจสอบการลดเสียงและใช้มาตรการป้องกันเสียงตามความจำเป็น NBIA วางแผนที่จะดำเนินการตรวจสอบเสียงเครื่องบินและจัดทำมาตรการป้องกันเสียงที่จำเป็นสำหรับพื้นที่ที่ถูกรบกวนจากเสียงตามความเป็นจริงในอนาคต ดังนั้น คณะผู้ศึกษาแนะนำว่า กรุงเทพมหานครควรหารือกับ NBIA เพื่อตรวจสอบหนทางแก้ไขเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบที่สำคัญในศูนย์ชุมชนย่อย ด้วยการพิจารณาสภาพสถานการณ์การใช้งานของทางวิ่งที่เหมาะสม และร่วมมือกันจัดทำมาตรการตรวจสอบและป้องกันเสียงเครื่องบินตามความจำเป็น

ตารางที่ 9.10 การตรวจสอบผลกระทบสะสมจากสนามบินสุวรรณภูมิ

ตัวแปร	สรุปผลกระทบที่คาดการณ์	ความสัมพันธ์ระหว่างผลกระทบที่คาดการณ์และศูนย์ชุมชนย่อย	ผลการตรวจสอบ
การยุบตัวของแผ่นดิน	- สนามบินจะไม่ใช้น้ำบาดาล ฉะนั้น ไม่มีการคาดการณ์ผลกระทบที่สำคัญ	- ศูนย์ชุมชนย่อยที่เสนอ ไม่มีแผนที่จะใช้น้ำบาดาลเช่นกัน ไม่มีการคาดการณ์ผลกระทบที่สำคัญ	- ไม่คาดว่าจะมีผลกระทบสะสมมากนัก
อุทกวิทยา	- การก่อสร้างคันกันน้ำท่วมสำหรับสนามบินจะไม่เปลี่ยนรูปแบบของการไหลบนผิวดินในปัจจุบันจากทางทิศเหนือ อย่างไรก็ตาม NBIA ควรจัดทำแนวทางจัดการกับปริมาณน้ำไหลบนผิวดินที่มีประสิทธิภาพและระบบผันน้ำ	- ศูนย์ชุมชนย่อยตั้งอยู่ในเขตที่มีระบบน้ำต่างจากสนามบิน ถึงแม้ว่าจะใช้เครื่องสูบน้ำที่เสนอ และน้ำฝนถูกระบายออกเพื่อหลีกเลี่ยงน้ำท่วม น้ำที่ระบายจะไม่ไหลไปทางคันน้ำของสนามบินสุวรรณภูมิ	- ไม่คาดว่าจะมีผลกระทบสะสมมากนัก
คุณภาพน้ำที่พื้นผิว (การจัดการน้ำเสีย)	- น้ำเสียจากสนามบินจะถูกบำบัดด้วยระบบบำบัดน้ำเสียที่สร้างขึ้นเอง หากจำนวนผู้โดยสารเพิ่มขึ้นเป็น 45 MAP จะเพิ่มสมรรถนะของโรงบำบัดน้ำเสีย	- แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เสนอมีแผนบำบัดน้ำเสียด้วยโรงบำบัดน้ำเสียที่สร้างขึ้นใหม่	- ไม่คาดว่าจะมีผลกระทบสะสมมากนัก
คุณภาพอากาศ	- จากการคำนวณของกรมอุตุนิยมวิทยา มลพิษทางอากาศจะกระจุกตัวทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของสนามบิน แม้อินพื้นที่นี้ในกรณี 45 MAP ความเข้มข้นของมลพิษทางอากาศจะต่ำกว่ามาตรฐานคุณภาพอากาศของไทย	- ศูนย์ชุมชนย่อยตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของสนามบินสุวรรณภูมิ	- ไม่คาดว่าจะมีผลกระทบสะสมมากนัก

ตัวแปร	สรุปผลกระทบที่คาดการณ์	ความสัมพันธ์ระหว่างผลกระทบที่คาดการณ์และศูนย์ชุมชนย่อย	ผลการตรวจสอบ
เสียง	- ควรพิจารณาถึงผลกระทบทางเสียงจากเครื่องบิน โดยมาก ระดับเสียงที่คาดการณ์ไว้อยู่ที่ 30-40 NEF ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ควรเตรียมมาตรการป้องกันเสียงตามความจำเป็น	- ณ ระดับ 45 MAP พื้นที่ส่วนใหญ่ของศูนย์ชุมชนย่อย จะไม่ได้รับผลกระทบจากเสียงเครื่องบิน - ณ ระดับ 100 MAP พื้นที่ด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้จะได้รับผลกระทบจากเสียงเครื่องบิน ระดับเสียงที่พยากรณ์ไว้อยู่ที่ 30-40 NEF	- เมื่อเริ่มพัฒนาศูนย์ชุมชนย่อยแล้ว แนะนำให้กรุงเทพมหานครหารือกับ NBIA เกี่ยวกับภาพสถานการณ์การใช้งานของทางวิ่ง - จะดำเนินการตรวจสอบเสียงเครื่องบินและใช้มาตรการป้องกันเสียงภายใต้ความร่วมมือกับ NBIA
การใช้ประโยชน์ที่ดิน	- ตามแผนการพัฒนาเมืองศูนย์กลางการบินสุวรรณภูมิที่ตั้งของพื้นที่ศึกษาจะถูกใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัย พาณิชยกรรม และอุตสาหกรรมหนาแน่นปานกลาง	- แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา มีฟังก์ชันกำหนดพื้นที่และการใช้ประโยชน์ที่ดินเฉพาะ โดยพิจารณาความสัมพันธ์กับสนามบินสุวรรณภูมิ	- หน้าที่พื้นฐานที่เสนอในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา สอดคล้องกับแผนการพัฒนาเมืองศูนย์กลางการบินสุวรรณภูมิ
กม.นาคมนขนส่ง	- ถึงแม้ว่ามีการคาดการณ์ว่าปริมาณการจราจรจะเพิ่มขึ้น โครงข่ายถนนที่ก่อสร้างไปแล้วและวางแผนไว้จะมีขีดความสามารถที่รองรับได้อย่างพอเพียง	- โครงข่ายถนนที่เสนอได้รับการวางแผนบนพื้นฐานของอุปสงค์การจราจรที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานของสนามบิน	- ไม่คาดว่าจะมีผลกระทบสะสมมากนัก
ขยะมูลฝอย	- ขยะที่ผลิตได้ ซึ่งมีปริมาณ 30 ตัน/วัน จะถูกกำจัดผ่านสถานีขนถ่ายอ่อนนุช ปริมาณนี้น้อยกว่าสมรรถนะของสถานีขนถ่ายอ่อนนุช ซึ่งรองรับได้ 8,500 ตัน/วัน	- ขยะที่ผลิตได้จะถูกกำจัดผ่านสถานีขนถ่ายอ่อนนุช	- ไม่คาดว่าจะมีผลกระทบสะสมมากนัก

ตัวแปร	สรุปผลกระทบที่คาดการณ์	ความสัมพันธ์ระหว่างผลกระทบที่คาดการณ์และศูนย์ชุมชนย่อย	ผลการตรวจสอบ
สภาพเศรษฐกิจ-สังคม	- สนามบินสุวรรณภูมิจะเอื้อต่อการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจ	- ศูนย์ชุมชนย่อยที่เสนอจะเอื้อต่อการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจ	- คาดว่าสภาพพัฒนาสภาพเศรษฐกิจ-สังคมจะขยายตัวแบบทวีคูณ

ที่มา: การประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของสนามบินสุวรรณภูมิ ฉบับปรับปรุง (เนื่องจากจำนวนผู้โดยสารในปีปฏิบัติการเพิ่มขึ้น) รายงานฉบับสมบูรณ์ (NBIA) พ.ศ. 2548

9.3 การรับฟังความคิดเห็นสาธารณะและกิจกรรมประชาสัมพันธ์

9.3.1 ความเป็นมา

การจัดทำข้อมูลของพื้นที่ศึกษาและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสีย และเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมนั้น ได้มีการจัดประชุมผู้มีส่วนได้เสียหลายครั้งในพื้นที่ศึกษาเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนนอกจากนั้น ยังมีการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์โดยผ่านขั้นตอนการเผยแพร่ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ศึกษา เช่น โสมเพจ และหนังสือเวียนแจ้งการดำเนินงาน ซึ่งการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะจัดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติตามข้อตกลงของ JICA ในการพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่

9.3.2 ข้อกำหนดเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นในประเทศไทย

(1) ข้อกำหนดทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ

กฎหมายที่ส่งเสริมการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะคือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งได้รับการแก้ไขและตราเป็นกฎหมายใน พ.ศ. 2540 มาตราต่อไปนี้ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญซึ่งมอบสิทธิและเสรีภาพให้แก่ประชาชนไทย และเป็นหลักการชี้แนะของนโยบายพื้นฐานของประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ

ตารางที่ 9.11 มาตรการแห่งรัฐธรรมนุญที่เกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ

มาตราและหมวดที่เกี่ยวข้อง	หัวข้อสำคัญของมาตรา
มาตรา 58 หมวด 3	การเปิดเผยข้อมูล
มาตรา 59 หมวด 3	การประชาพิจารณ์
มาตรา 60 หมวด 3	สิทธิในการมีส่วนร่วมกับการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ
มาตรา 76 หมวด 5	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายสาธารณะของรัฐ
มาตรา 79 หมวด 3	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(2) กฎหมายสำคัญอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะของประเทศไทย

นอกเหนือจากรัฐธรรมนุญ ยังมีกฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้อง ซึ่งคุ้มครองสิทธิและหลักการของการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะของประชาชนไทย

ตารางที่ 9.12 กฎหมายที่เกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	หัวข้อสำคัญของกฎหมาย
พระราชบัญญัติระเบียบการปกครอง พ.ศ. 2539	กฎระเบียบทั่วไปและความโปร่งใส และกระบวนการตัดสินใจ
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารทางราชการ พ.ศ. 2540	วิธีการที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลทางราชการ
พระราชบัญญัติการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (ร่าง)	คณะกรรมการที่ปรึกษาการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ และวิธีการ

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

9.3.3 ขอบเขตกิจกรรมการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะและกิจกรรมประชาสัมพันธ์

(1) ขอบเขตการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ

ขั้นตอนการดำเนินงานที่ออกแบบสำหรับการประชุมผู้มีส่วนได้เสียที่จัดขึ้นในการศึกษาโดยสังเขปมีดังนี้

ตารางที่ 9.13 ตารางสำคัญของกรอบการประชุมผู้มีส่วนได้เสีย

รายการ	สาระสำคัญ	
ช่วงระยะ	ระยะเวลาที่ 1 การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา – 3 ครั้ง ระยะเวลาที่ 2 การศึกษาความเป็นไปได้ – 3 ครั้ง	
วัตถุประสงค์โดยรวม	ให้ผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนของการศึกษา เพื่อพิจารณาปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมในลักษณะที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และได้รับมติในที่ประชุมตามสมควรจากผู้มีส่วนได้เสีย	
วัตถุประสงค์การมุ่งเน้นและการกำหนดช่วงเวลาตามแผน	ระยะเวลาที่ 1	ประชุมครั้งที่ 1: ตารางสำคัญของการศึกษา (พฤศจิกายน 2546) อธิบายสาระสำคัญของการศึกษาและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดรูปที่ดิน และรวบรวมข้อคิดเห็นและคำถามเกี่ยวกับประเด็นที่หารือกัน
		ประชุมครั้งที่ 2: กรอบการพัฒนา ศูนย์ชุมชนย่อย (กุมภาพันธ์ 2547) อธิบายทิศทางของกรอบการพัฒนาของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของศูนย์ชุมชนย่อย และรวบรวมข้อคิดเห็นและคำถามเกี่ยวกับประเด็นที่หารือกัน
		ประชุมครั้งที่ 3: กรอบการพัฒนาศูนย์ชุมชนย่อย (กุมภาพันธ์ 2547) อธิบายร่างผังการใช้ประโยชน์ที่ดินและแผนดำเนินงานสำหรับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของศูนย์ชุมชนย่อย และรวบรวมข้อคิดเห็นและคำถามเกี่ยวกับประเด็นที่หารือกัน
	ระยะเวลาที่ 2	ประชุมครั้งที่ 4: แผนแม่บทของศูนย์ชุมชนย่อย (พฤศจิกายน 2547) อธิบายสาระสำคัญของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับศูนย์ชุมชนย่อยที่ได้ศึกษาไว้ อธิบายสาระสำคัญในการศึกษาความเป็นไปได้เบื้องต้นตามแนวทางการจัดรูปที่ดิน และรวบรวมข้อคิดเห็นและคำถามเกี่ยวกับประเด็นที่หารือกัน
		ประชุมครั้งที่ 5: แผนการดำเนินงานด้านการจัดรูปที่ดิน (กุมภาพันธ์ 2547) อธิบายสาระสำคัญของแผนการดำเนินงานด้านการจัดรูปที่ดิน อธิบายสาระสำคัญในการจัดรูปแปลงที่ดินใหม่ การก่อสร้าง และแผนด้านการเงิน รวบรวมข้อคิดเห็นและคำถามเกี่ยวกับประเด็นที่หารือกัน
		ประชุมครั้งที่ 6: การประเมินโครงการ การจัดรูปที่ดิน (พฤษภาคม 2549) อธิบายผลการประเมินโครงการ อธิบายผลการจัดทำ Pre-EIA และรวบรวมข้อคิดเห็นและคำถามเกี่ยวกับประเด็นที่หารือกัน

รายการ	สาระสำคัญ	
จำนวนและประเภทกลุ่มคนที่เข้าร่วมจำแนกตามประเภทของการประชุม	การประชุมกลุ่มย่อย	มีผู้เข้าร่วมประมาณ 30 คนในการประชุมแต่ละครั้ง ประกอบด้วยตัวแทนจากชุมชนที่ขึ้นทะเบียนไว้กับทางราชการ หมู่บ้าน สถาบันราชการ และสถาบันเอกชนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ศึกษา
	การประชุมกับชุมชนในพื้นที่	มีผู้เข้าร่วมประมาณ 40 คนในการประชุมแต่ละครั้ง ประกอบด้วยตัวแทนจากชุมชนที่ขึ้นทะเบียนไว้กับทางราชการ หมู่บ้าน สถาบันราชการ และสถาบันเอกชนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ศึกษา
	การสัมมนารับฟังความคิดเห็น	มีผู้เข้าร่วมประมาณ 70 คนในการประชุมแต่ละครั้ง ประกอบด้วยตัวแทนจากคณะกรรมการกำกับการศึกษา หน่วยราชการจากส่วนกลางและท้องถิ่น สถาบันการศึกษา องค์กรเอกชน สถาบันราชการและเอกชนที่ตั้งอยู่โดยรอบบริเวณพื้นที่ศึกษา รวมทั้งชุมชนที่ขึ้นทะเบียนไว้กับทางราชการ และหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ศึกษา
ผลผลิตสำคัญ		บันทึกการประชุมทั้งภาษาไทยและอังกฤษ (เผยแพร่ในอินเทอร์เน็ต) สรุปผลการประชุมทั้งภาษาไทยและอังกฤษ (เผยแพร่ในอินเทอร์เน็ต) และจดหมายข่าวภาษาไทย (ซึ่งปิดประกาศที่คัดเลือกไว้ในพื้นที่ศึกษาและบริเวณโดยรอบ)

ที่มา: คณะผู้ศึกษาของ JICA

(2) ขอบเขตกิจกรรมประชาสัมพันธ์

ลักษณะการดำเนินงานที่กำหนดรูปแบบไว้สำหรับกิจกรรมประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ศึกษา แสดงอยู่ในตารางที่ 9.14 โดยสังเขป ดังนี้

ตารางที่ 9.14 ตารางสำคัญของกิจกรรมประชาสัมพันธ์

รายการ	สาระสำคัญ	
การเผยแพร่ข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	วัตถุประสงค์	เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาให้ผู้มีส่วนได้เสียได้รับทราบ ข้อมูลประกอบด้วย (ก) สาระสำคัญของการศึกษา (ข) ผลผลิตที่ได้จากการประชุมผู้มีส่วนได้เสีย และ ให้ความรู้และแนวความคิดทั่วไปเกี่ยวกับการวางแผนเมืองและการจัดรูปที่ดินกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
	การดำเนินงานและการจัดการ	ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของกรุงเทพมหานคร ภายใต้การบริหารและรักษาดูแลโดยกรุงเทพมหานคร ซึ่งเนื้อหาสาระที่ได้แสดงไว้จะได้รับการปรับให้ทันต่อเหตุการณ์ทุกครั้งหลังจากการประชุมผู้มีส่วนได้เสีย
รายการ	สาระสำคัญ	
การเผยแพร่ข้อมูลในจดหมายข่าว	วัตถุประสงค์	แจ้งข่าวสารเกี่ยวกับผลสรุปของการประชุมผู้มีส่วนได้เสียกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียที่อยู่ในพื้นที่ศึกษาและบริเวณโดยรอบ เป็นการ ใช้ภาพประกอบที่เข้าใจง่าย เพื่อให้ความรู้และอธิบายแนวความคิด ทั่วไปของการวางแผนเมืองและการจัดรูปที่ดินกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย
	การดำเนินงานและการจัดการ	จัดทำจดหมายข่าวทุกครั้งหลังจากการประชุมผู้มีส่วนได้เสีย จัดส่งจดหมายข่าวไปยังบริเวณที่คัดเลือกทั้งในและโดยรอบพื้นที่ ศึกษา และประกาศให้ผู้มีส่วนได้เสียรับทราบโดยทั่วกัน

ที่มา: คณะผู้ศึกษาของ JICA

9.3.4 ลักษณะภาพรวมของผู้มีส่วนได้เสีย

(1) ประเภทและลักษณะของผู้มีส่วนได้เสีย

ในช่วงแรกของการศึกษา กรุงเทพมหานครได้ประสานงานกับคณะผู้ศึกษาในการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสีย โดยมุ่งเน้นกลุ่มผู้ที่มีส่วนได้เสียหลักในพื้นที่ศึกษา ตามข้อสรุปผลการวิเคราะห์ในตารางข้างล่างดังนี้

ตารางที่ 9.15 ผลสรุปการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสีย

ประเภทของผู้มีส่วนได้เสียที่จำแนกได้	ลักษณะของผู้มีส่วนได้เสียที่จำแนกได้
ผู้อาศัยทั่วไป เกษตรกร และผู้เช่าในพื้นที่ศึกษา เจ้าของที่ดินและเจ้าของร้านในพื้นที่ศึกษา พนักงานของโรงงาน ร้านค้า และสถาบันที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ศึกษา นักเรียนและนักศึกษาวิทยาลัยในสถาบันการศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ศึกษา สถาบันที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ศึกษา(โรงงาน, โรงเรียน, โรงพยาบาล, ศูนย์สุขภาพ, วิทยาลัย, สถานีรถไฟ, สุเหร่า) และ สถาบันที่ตั้งอยู่โดยรอบบริเวณพื้นที่ศึกษา (สนามบิน, นิคมอุตสาหกรรม, ศูนย์บรรจุและแยกสินค้ากล่อง (ICD), โรงพยาบาล, ศูนย์สุขภาพ และวิทยาลัย)	กลุ่มที่ระบุในตารางด้านซ้ายเป็นผู้มีส่วนได้เสียหลัก ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา กลุ่ม หรือสถาบันที่อยู่ในพื้นที่ศึกษา และโดยรอบบริเวณพื้นที่ศึกษา และอาจได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการศึกษา เช่น ผู้อาศัย พนักงาน นักเรียน และ สถาบัน
หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา (กรรมการของคณะกรรมการกำกับดูแลของการศึกษา), รัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา (รฟท., กฟน., กปน., IEAT, กฟผ., และทศท.) นักพัฒนาเอกชน, ตัวแทนขายและนักลงทุนอสังหาริมทรัพย์, สถาบันการศึกษา และองค์กรเอกชน และ ผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ (นักการเมืองระดับชาติและท้องถิ่น และองค์กรช่วยเหลือระหว่างประเทศ)	กลุ่มที่ระบุในตารางด้านซ้ายเป็นผู้มีส่วนได้เสียรอง ซึ่งประกอบด้วยบุคคลธรรมดา กลุ่ม หรือสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทางด้าน การกำหนดนโยบายและการวางแผน การจัดหาบริการสาธารณูปโภคสาธารณูปการ การดำเนินงาน การศึกษาและการวิจัย และ ความช่วยเหลือด้านเทคนิคและการเงิน

ที่มา: คณะผู้ศึกษาของ JICA

(2) ข้อคิดเห็นเบื้องต้นของผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการพัฒนาศูนย์ชุมชนย่อย

ในระยะแรกของการศึกษา ในเดือนธันวาคม 2547 ได้มีการสำรวจโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 ครั้วเรือนที่ได้จากการสุ่มเลือกในพื้นที่ศึกษา เพื่อที่จะรวบรวมข้อคิดเห็นเบื้องต้นของผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการพัฒนาศูนย์ชุมชนย่อยในพื้นที่ลาดกระบัง สารสำคัญของข้อคิดเห็นเบื้องต้นที่ได้รับจากครั้วเรือนที่สุ่มตัวอย่างมีดังนี้

การรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาศูนย์ชุมชนย่อยในเขตลาดกระบัง – มีเพียงร้อยละ 27.4 ของกลุ่มตัวอย่างที่รับทราบถึงการพัฒนาศูนย์ชุมชนย่อยในเขตลาดกระบังในระยะแรกของการศึกษา ส่วนที่เหลือ ไม่เคยรู้เรื่องนี้มาก่อน

แหล่งที่มาของข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาศูนย์ชุมชนย่อยในเขตลาดกระบัง – ร้อยละ 45.8 ของครัวเรือนเคยได้ยินเรื่องการพัฒนาศูนย์ชุมชนย่อยจากเพื่อนคนรอบข้าง ส่วนที่เหลือ ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลจากการประกาศของภาครัฐ (ร้อยละ 22.9) หรือจากสื่อ (ร้อยละ 22.9)

ข้อคิดเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนาศูนย์ชุมชนย่อยในเขตลาดกระบัง – ครัวเรือนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 65.6) ดูเหมือนจะสนับสนุนการพัฒนา ศูนย์ชุมชนย่อย (ร้อยละ 50.9 เห็นด้วย และร้อยละ 14.6 ชื่นชอบ) ขณะที่ร้อยละ 20.3 ของครัวเรือนดูเหมือนว่าจะไม่สนับสนุน (ร้อยละ 12.0 ไม่พอใจ และร้อยละ 8.3 ไม่เห็นด้วย) ส่วนที่เหลือไม่แน่ใจเกี่ยวกับการพัฒนาศูนย์ชุมชนย่อย

เหตุผลที่สนับสนุนการพัฒนาศูนย์ชุมชนย่อย – ครัวเรือนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 57.6) ให้การสนับสนุนการพัฒนาศูนย์ชุมชนย่อย โดยให้เหตุผลว่า มีเวลาเตรียมตัวสำหรับการพัฒนาที่จะเกิดขึ้น และร้อยละ 17.9 ของครัวเรือนบอกว่า การพัฒนาศูนย์ชุมชนย่อยเป็นโอกาสสำหรับการพัฒนา เหตุผลอื่น ได้แก่ การย้ายออกจากพื้นที่ (ร้อยละ 9.6) โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคที่ดีขึ้น (ร้อยละ 7.4) ได้รับค่าชดเชย (ร้อยละ 3.5) โอกาสขายทรัพย์สิน (ร้อยละ 2.6) และการจัดการที่ดีขึ้น (ร้อยละ 1.3)

เหตุผลที่ไม่สนับสนุนการพัฒนาศูนย์ชุมชนย่อย – ครัวเรือนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 49.6) ที่ไม่สนับสนุนการพัฒนาศูนย์ชุมชนย่อยกล่าวว่า ไม่สนับสนุนเพราะเรื่องการเงินที่ดิน (ร้อยละ 33.9 – ไม่ต้องการที่จะอพยพ และร้อยละ 15.7 ไม่ต้องการที่จะรับค่าชดเชย) เหตุผลอื่น ได้แก่ ไม่ได้รับข้อมูลเพียงพอ (ร้อยละ 25.6) ไม่มีเวลาพิจารณาและตัดสินใจ (ร้อยละ 16.5) มีการโยกย้ายจากพื้นที่ (ร้อยละ 4.1) ไม่ต้องการขายทรัพย์สิน (ร้อยละ 2.5) และจะมีการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม (ร้อยละ 1.7)

9.3.5 สัมฤทธิผลที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ศึกษา

ข้อสรุปเกี่ยวกับการประชุมผู้มีส่วนได้เสียที่ดำเนินการเสร็จสิ้นเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2549 มีดังนี้

ตารางที่ 9.16 การประชุมผู้มีส่วนได้เสีย (จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2549)

	วันที่ประชุม	หัวข้อการประชุม	จำนวน ครั้ง	จำนวน ผู้เข้าร่วม
ประชุมผู้มีส่วนได้เสีย ครั้งที่ 1	13-14 พฤศจิกายน 2547	การประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ 1	3	92
ประชุมผู้มีส่วนได้เสีย ครั้งที่ 2	16 กุมภาพันธ์ 2548	การสัมมนารับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 1	1	75
	19-20 กุมภาพันธ์ 2548	การประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ 2	4	143
ประชุมผู้มีส่วนได้เสีย ครั้งที่ 3	5 กรกฎาคม 2548	การสัมมนารับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 2	1	71
	9 กรกฎาคม 2548	การประชุมชุมชนในพื้นที่ ครั้งที่ 1	1	84
ประชุมผู้มีส่วนได้เสีย ครั้งที่ 4	1 ธันวาคม 2548	การสัมมนารับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 3	1	79
ประชุมผู้มีส่วนได้เสีย ครั้งที่ 5	16 กุมภาพันธ์ 2549	การสัมมนารับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 4	1	66
ประชุมผู้มีส่วนได้เสีย ครั้งที่ 6	25 พฤษภาคม 2549	การสัมมนารับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 5	1	82

ที่มา: คณะผู้ศึกษาของ JICA

9.3.6 ผลลัพธ์ที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นประชาชนในพื้นที่ศึกษา

ประเด็นหลักที่ผู้เข้าร่วมประชุมมีข้อซักถามในการประชุมผู้มีส่วนได้เสียจนถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2549 กล่าวถึงในหัวข้อต่อไปนี้

รายละเอียดของผลลัพธ์จากการหารือในการประชุมผู้มีส่วนได้เสียปรากฏอยู่ในบันทึกการประชุมใน ส่วนผนวก 1

(1) การประชุมผู้มีส่วนได้เสีย ครั้งที่ 1

ประเด็นหลักที่ผู้เข้าร่วมประชุมมีข้อซักถามในการประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ 1 สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 9.17 ประเด็นสำคัญที่ชี้แจงในการประชุมผู้มีส่วนได้เสีย ครั้งที่ 1

หัวข้อการประชุม	สรุปสาระสำคัญของผู้เข้าร่วมประชุม
การประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ 1	● ต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับศูนย์ชุมชนย่อย และวิธีการจัดรูปที่ดิน (แนวความคิด, กระบวนการ, ประโยชน์, ผลที่เกิดขึ้น และการดำเนินงาน) และหวังว่าจะเรียนรู้สิ่งเหล่านี้ผ่านการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ เพื่อจะเข้าใจและเตรียมตัวกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้ ● คิดว่าน่าจะมีการสร้างโอกาสการจ้างงานเพิ่มขึ้นในชุมชนท้องถิ่นจากการพัฒนาศูนย์ชุมชนย่อย ● ประเด็นเรื่องสิ่งแวดล้อมของการพัฒนา ศูนย์ชุมชนย่อย ซึ่งเป็นความห่วงใยต่อสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ ● ต้องการสาธารณูปการ เช่น มหาวิทยาลัย, โรงเรียนมัธยมศึกษา, ศูนย์รับเลี้ยงเด็ก เข้าไป-เย็นกลับ, ศูนย์บริการสาธารณสุข, โรงพยาบาล และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจใน ศูนย์ชุมชนย่อย และ ● ต้องการโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนนทางเข้า การขนส่งสาธารณะ และระบบน้ำประปา และระบบระบายน้ำ

ที่มา: คณะผู้ศึกษาของ JICA

(2) การประชุมผู้มีส่วนได้เสีย ครั้งที่ 2

ประเด็นหลักที่มีข้อซักถามเรื่องสำคัญที่ห่วงใยที่แถลงในการสัมมนารับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 1 และการประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ 2 สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 9.18 ประเด็นสำคัญที่ชี้แจงในการประชุมผู้มีส่วนได้เสีย ครั้งที่ 2

	สรุปสาระสำคัญของผู้เข้าร่วมประชุม
การสัมมนารับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 1	● มีการอภิปรายประเด็นเรื่องโครงข่ายคมนาคมขนส่งและการพัฒนาในอนาคตในส่วนของแนวความคิดเบื้องต้นตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของศูนย์ชุมชนย่อยที่เสนอในพื้นที่ลาดกระบัง วิธีการขนส่งหลักที่กล่าวถึงประกอบด้วยถนนที่มีอยู่เดิมและถนนที่เสนอ ทางรถไฟ และระบบขนส่งสาธารณะ ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ศึกษาและบริเวณ โดยรอบ รวมทั้งท่าอากาศยานสากลแห่งใหม่ที่กำลังก่อสร้าง ● ได้กล่าวถึงขั้นตอนการดำเนินงานและประเด็นเกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินว่า เป็นวิธีการที่จะประยุกต์ใช้ในการพัฒนาศูนย์ชุมชนย่อยในพื้นที่ลาดกระบัง ● มีการตระหนักถึงประเด็นเรื่องสิ่งแวดล้อมของศูนย์ชุมชนย่อยในพื้นที่ลาดกระบัง เพราะว่าจะขณะนี้ประเด็นที่ชุมชนในพื้นที่กำลังประสบกับการบำบัดน้ำเสีย การระบายน้ำ และการกำจัดขยะ มาตรการปรับปรุงสำหรับประเด็นเรื่อง

	ตั้งแวดล้อมเหล่านี้ได้รับการชี้แนะแนวทางที่สอดคล้องสัมพันธ์กับการพัฒนา ศูนย์ชุมชนย่อยในลาดกระบังในอนาคต
การประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ 2	● มีการแสดงความสนใจในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และเชิงอนุรักษ์ โดยใช้ประโยชน์จากคลองในพื้นที่ มรดกทางประวัติศาสตร์ และทรัพยากรอื่นๆ ซึ่งเกี่ยวพันกับหนึ่งในแนวความคิดที่เสนอสำหรับการพัฒนา ศูนย์ชุมชนย่อยในลาดกระบังในส่วนของพัฒนาการท่องเที่ยว มีการเสนอ มาตรการบางอย่างที่จะดำเนินการและรวมอยู่ในการศึกษา เพื่อปรับปรุงคุณภาพ น้ำในคลองและภูมิทัศน์บริเวณพื้นที่ใกล้เคียง สำหรับการพัฒนาและส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเชิงอนุรักษ์ในศูนย์ชุมชนย่อยชานเมืองลาดกระบัง ● มีการตระหนักถึงกับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นกับสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อ ความเป็นอยู่ในพื้นที่ ซึ่งอาจเกิดขึ้นและ/หรือเป็นผลจากการพัฒนาศูนย์ชุมชน ย่อยในพื้นที่ลาดกระบังในอนาคต และ ● มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบริการสาธารณูปโภคสาธารณูปการที่เพียงพอ และมีคุณภาพสูงขึ้น เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่นในส่วนที่ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศูนย์ชุมชนย่อยในพื้นที่ลาดกระบัง

ที่มา: คณะผู้ศึกษาของ JICA

(3) การประชุมผู้มีส่วนได้เสีย ครั้งที่ 3

สรุปสาระสำคัญในการสัมมนารับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 2 และการประชุมชุมชนในพื้นที่ ครั้งที่ 1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 9.19 ประเด็นสำคัญที่ชี้แจงในการประชุมผู้มีส่วนได้เสีย ครั้งที่ 3

	สรุปสาระสำคัญของผู้เข้าร่วมประชุม
การสัมมนารับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 2	● ผู้เข้าร่วมอภิปรายและตั้งคำถามและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาที่ดินที่ เสนอสำหรับการจัดรูปที่ดิน เช่น ประเด็นและการคำนึงถึงขั้นตอนการ ดำเนินงานและผลประโยชน์ และผลที่เกิดขึ้นกับการจัดการที่ดิน ในส่วนที่ เกี่ยวข้องกับร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของศูนย์ชุมชนย่อยชานเมือง ลาดกระบังที่เสนอ และ ● ผู้เข้าร่วมอภิปรายและตั้งคำถามและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลกระทบด้าน ธรรมชาติและสภาพแวดล้อมทางสังคมจากการพัฒนาศูนย์ชุมชนย่อยชานเมือง ลาดกระบังที่เสนอในแง่การปรับปรุงสภาพพื้นที่ในปัจจุบัน นอกจากนี้ ยังมีการ ทารือกันในเรื่องของการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการ ส่งเสริมแนวความคิดเมืองวัฒนธรรมของ ศูนย์ชุมชนย่อยที่เสนอ และ

	มีการอธิบายให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับทราบถึงความจำเป็นของการจัดการที่ดินที่เหมาะสมและเป็นระบบด้วยวิธีการจัดรูปที่ดินเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมเมืองและสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศูนย์ชุมชนย่อยชานเมืองลาดกระบังที่เสนอ

ที่มา: คณะผู้ศึกษาของ JICA

ตารางที่ 9.20 ประเด็นสำคัญที่ชี้แจงในการประชุมชุมชนในพื้นที่ ครั้งที่ 1

	สรุปสาระสำคัญของผู้เข้าร่วมประชุม
การประชุมชุมชนในพื้นที่ ครั้งที่ 1	การอภิปรายกลุ่ม 1: การท่องเที่ยวและวัฒนธรรม – ผู้เข้าร่วมในกลุ่มนี้อภิปรายเรื่อง “การท่องเที่ยวและวัฒนธรรม” และจัดทำข้อเสนอแนะ ซึ่งแบ่งเป็น (ก) กิจกรรมการพัฒนาในพื้นที่ท่องเที่ยว (ข) การบริการสำหรับนักท่องเที่ยว (ค) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับการท่องเที่ยว และ (ค) กิจกรรมประชาสัมพันธ์สำหรับการท่องเที่ยว การอภิปรายกลุ่ม 2: สภาพความเป็นอยู่ในเมืองและสภาพแวดล้อม – ผู้เข้าร่วมในกลุ่มนี้อภิปรายเรื่อง “สภาพความเป็นอยู่ในเมืองและสภาพแวดล้อม” และบ่งชี้ประเด็นและจัดทำข้อเสนอแนะ โดยเฉพาะการปรับปรุงคุณภาพและระดับของสาธารณูปโภคสาธารณูปการและโครงสร้างพื้นฐานที่ต้องการ และ การอภิปรายกลุ่ม 3: ธุรกิจและการลงทุน – ผู้เข้าร่วมกลุ่มนี้อภิปรายเรื่อง “ธุรกิจและการลงทุน” และจัดทำข้อเสนอแนะ โดยเฉพาะธุรกิจขนาดใหญ่ที่คาดการณ์ที่อยู่ในแกนกลางธุรกิจและธุรกิจชุมชนในเมืองวัฒนธรรม และมาตรการสำหรับการจัดการการสนับสนุนในการพัฒนาธุรกิจ

ที่มา: คณะผู้ศึกษาของ JICA

(4) การประชุมผู้มีส่วนได้เสีย ครั้งที่ 4

สรุปสาระสำคัญในการสัมมนารับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 3 แสดงอยู่ในตารางที่ 9.21

ตารางที่ 9.21 ประเด็นสำคัญที่ชี้แจงในการประชุมผู้มีส่วนได้เสีย ครั้งที่ 4

	สรุปสาระสำคัญของผู้เข้าร่วมประชุม
การสัมมนารับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 3	ผู้เข้าร่วมอภิปรายและเสนอข้อคิดเห็นว่า จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการประสานงานระหว่างหน่วยราชการที่เป็นระบบในการวางแผนและดำเนินงานของหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง กับการพัฒนาศูนย์ชุมชนย่อยชานเมืองลาดกระบังที่เสนอ สนามบินสุวรรณภูมิที่กำลังก่อสร้าง และมหานครสุวรรณภูมิที่เสนอไว้ เนื่องจากโครงการขนาดยักษ์เหล่านี้มีผลต่อการพัฒนาพื้นที่เป็นอย่างมาก การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และเศรษฐกิจ-สังคม และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ศึกษาและบริเวณโดยรอบ

	● ผู้เข้าร่วม ได้อภิปรายและซักถามเกี่ยวกับการพัฒนาที่ดินภายใต้การศึกษาในด้าน การเวนคืนที่ดิน การครอบครองที่ดิน และการแก้งำไรที่ดิน โดยการตอบข้อ ซักถาม ได้อธิบายว่าอาจประยุกต์ใช้วิธีการจัดรูปที่ดินในพื้นที่ศึกษา เพื่อป้องกัน ปัญหาที่จะเกิดจากการพัฒนาที่ดินเหมือนในอดีตที่ผ่านมา ● ผู้เข้าร่วม ได้อภิปรายและซักถามเรื่องความจำเป็นที่จะปรับปรุงคุณภาพของคลอง ในพื้นที่ที่เสื่อมโทรม และการแก้ไขปัญหากับระบบบำบัดน้ำเสียในแง่การ ฟื้นฟูสภาพธรรมชาติและสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่สำหรับ ศูนย์ชุมชนย่อย ชานเมืองลาดกระบังที่เสนอไว้

ที่มา: คณะผู้ศึกษาของ JICA

(5) การประชุมผู้มีส่วนได้เสีย ครั้งที่ 5

สรุปสาระสำคัญในการสัมมนารับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 4 แสดงอยู่ในตารางที่ 9.22

ตารางที่ 9.22 ประเด็นสำคัญที่ชี้แจงในการประชุมผู้มีส่วนได้เสีย ครั้งที่ 5

	สรุปสาระสำคัญของผู้เข้าร่วมประชุม
การสัมมนารับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 4	● ผู้เข้าร่วม ได้อภิปรายและเสนอแนะว่า เพื่อให้การจัดตั้งศูนย์ชุมชนย่อยชานเมือง ลาดกระบังดำเนินไปอย่างราบรื่น เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องมีการ ประสานงานและการร่วมมือกันทำงานระหว่างหน่วยราชการอย่างเป็นระบบใน การวางแผนและดำเนินงานระหว่างกรุงเทพมหานครและหน่วยงานอื่นๆ ที่ เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานของภาครัฐและองค์กรปกครองระดับท้องถิ่น ในแง่ของ การพัฒนาศูนย์ชุมชนย่อยและโครงการขนาดยักษ์ที่วางแผนไว้และกำลัง ดำเนินการโดยรอบบริเวณศูนย์ชุมชนย่อย ● ผู้เข้าร่วม ได้อภิปรายและเสนอแนะว่า ควรจะดำเนินกิจกรรมประชาสัมพันธ์และ การเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์ชุมชนย่อยและ โครงการขนาดยักษ์อื่นๆ ที่ เกี่ยวข้องที่วางแผนไว้และกำลังดำเนินการ โดยรอบบริเวณศูนย์ชุมชนย่อย ด้วย การจัดการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะและวิธีการอื่น เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสีย เข้าใจและให้ความร่วมมือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนและผู้อยู่อาศัยในพื้นที่และ เจ้าของที่ดิน

ที่มา: คณะผู้ศึกษาของ JICA